

JIHOČESKÁ UNIVERZITA V ČESKÝCH BUDĚJOVICÍCH

ZDRAVOTNĚ SOCIÁLNÍ FAKULTA

Zhodnocení a porovnání plnění úkolů obcemi s rozšířenou působností na úseku požární
ochrany a ochrany obyvatelstva na území České Republiky.

Diplomová práce

Zpracovala: Bc. Lenka Milfortová

Vedoucí práce: Ing. Ladislav Karda

23. 5. 2011

ABSTRACT

The evaluation and comparison tasks by municipalities with extended powers in the field of fire prevention and the protection of the population in the Czech Republic.

Presently, we can see an increase in the number of unforeseen emergencies or crisis situations, whether due to frequent climate changes, human activities or due to accidents involving spills of hazardous substances. For this reason, it is necessary that authorities ensuring the preparedness to these events be adequately prepared and had adequately studied the legislative regulations regarding this issue.

In my diploma thesis, I focused on the issues related to preparedness in the field of fire protection and the protection of the population in newly established municipalities with extended powers. In the theoretical part of my thesis, I emphasize the importance of fulfilling tasks in the field of fire prevention and the protection of the population in these municipalities. Furthermore, I also summarize the tasks assigned to these communities by legislation.

Within the survey, I sent out 205 questionnaires to the municipalities with extended powers throughout the Czech Republic. Only 60 of the questionnaires could be used for processing the results. This small number is due to the fact that many municipalities did not complete the questionnaire or completed it in the way that these data could not be further processed. The questions in the survey related to the tasks municipalities have to fulfil in terms of the legislation.

In correspondence with the representatives of municipalities with extended powers, I noticed in their responses more than apparent differences, especially in open questions. Here, I would like to highlight the issue of inconsistent terminology, which may seem as ignorance or at least the lack of orientation of the respondents in the legislation and expert literature that uses the terminology.

PROHLÁŠENÍ

Prohlašuji, že svoji diplomovou práci jsem vypracovala samostatně pouze s použitím pramenů a literatury uvedených v seznamu citované literatury.

Prohlašuji, že v souladu s § 47b zákona č. 111/1998 Sb. v platném znění souhlasím se zveřejněním své diplomové práce, a to v nezkrácené podobě elektronickou cestou ve veřejně přístupné části databáze STAG provozované Jihočeskou univerzitou v Českých Budějovicích na jejích internetových stránkách, a to se zachováním mého autorského práva k odevzdanému textu této kvalifikační práce. Souhlasím dále s tím, aby toutéž elektronickou cestou byly v souladu s uvedeným ustanovením zákona č. 111/1998 Sb., zveřejněny posudky školitele a oponentů práce i záznam o průběhu a výsledku obhajoby kvalifikační práce s databází kvalifikačních prací Theses.cz provozovanou Národním registrem vysokoškolských kvalifikačních prací a systémem na odhalování plagiátů.

V Českých Budějovicích 23. 5. 2011

podpis studenta

PODĚKOVÁNÍ

Touto cestou bych chtěla poděkovat vedoucímu mé diplomové práce Ing. Ladislavu Kardovi za čas, který mi věnoval v průběhu psaní diplomové práce, za jeho podporu, trpělivost, dobré a věcné rady a připomínky při psaní této práce.

SEZNAM ZKRATEK

CPO	civilní protiletecká ochrana
ČNR	Česká národní rada
ČSFR	Česká a slovenská federativní republika
ČSPO	Československý svaz požární ochrany
HZS ČR	Hasičský záchranný sbor ČR
HZSP	Hasičský záchranný sbor podniku
IZS	Integrovaný záchranný systém
JPO	Jednotka požární ochrany
JSVV	Jednotný systém varování a vyrozumění
KS	Krizová situace
KŠ	Krizový štáb
KÚ	Krajský úřad
MO	Ministerstvo obrany
MU	Mimořádná událost
MV	Ministerstvo vnitra
OOB	Ochrana obyvatelstva
OÚ	Obecní úřad
ORP	Obec s rozšířenou působností
POÚ	Pověřený obecní úřad
SH ČMS	Sdružení hasičů Čech, Moravy a Slezska
SDHO	Sbor dobrovolných hasičů obce
SDHP	Sbor dobrovolných hasičů podniku
ZaLP	Záchranné a likvidační práce

OBSAH:

ÚVOD.....	8
1 SOUČASNÝ STAV	9
1. 1 POČÁTKY VEŘEJNÉ SPRÁVY	9
1. 2 VZNIK A ÚLOHA ORP	10
1. 2. 2 Vývoj veřejné správy v ČR.....	14
1. 2. 2. 1 Samostatná působnost obcí.....	15
1. 2. 2. 2 Přenesená působnost obcí	15
1. 2. 3 Reforma územní veřejné správy v ČR a vznik ORP.....	16
1. 3 PO A JEJÍ VÝVOJ.....	20
1. 3. 1 Začátky boje proti ohni.....	21
1. 3. 2 Období 1775 - 1875.....	21
1. 3. 3 Období 1875 - 1985.....	22
1. 3. 4 Období od roku 1986 až do současnosti.....	25
1. 4 OOB A JEJÍ VÝVOJ	28
1. 4. 1 Civilní protiletadlová ochrana - období let 1935-1938.....	29
1. 4. 2 OOB před vzdušným napadením – období let 1939 - 1951.....	30
1. 4. 2. 1 Období květen 1945 – březen 1948.....	30
1. 4. 2. 2 Období duben 1948 – květen 1951	31
1. 4. 3 Civilní obrana - období let 1951 - 1957.....	32
1. 4. 4 Civilní obrana – období let 1958 - 1975	33
1. 4. 5 Civilní obrana – období 1976-1989	34
1. 4. 6 Civilní obrana v ČSFR	35
1. 4. 7 Civilní ochrana v ČR.....	36
2 CÍLE PRÁCE A HYPOTÉZA.....	39
2. 1 CÍLE PRÁCE.....	39
2. 2 HYPOTÉZA	39
3 METODIKA.....	40
4 VÝSLEDKY	41
4. 1 CHARAKTERISTIKA ZKOUMANÉHO STATISTICKÉHO SOUBORU	41
4. 2 VYHODNOCENÍ DOTAZNÍKŮ	41
4. 2 VYHODNOCENÍ DOTAZNÍKŮ	43
4. 2. 1 Vyhodnocení jednotlivých otázek	43

4. 2. 2 Vyhodnocení vybraných otázek v závislosti na počtu obyvatel v dotazovaných ORP.....	98
4. 2. 3 Shrnutí výsledků.....	125
5 DISKUZE	128
6 ZÁVĚR	134
7 KLÍČOVÁ SLOVA.....	135
8 SEZNAM POUŽITÝCH ZDROJŮ	136
9 PŘÍLOHY	142

ÚVOD

V současné době dochází stále častěji k nepředvídaným mimořádným událostem, případně krizovým situacím, ať už vlivem častých klimatických změn, činností člověka, nebo vlivem havárií spojených s únikem nebezpečných látek. Z tohoto důvodu je nutné, aby orgány zajišťující připravenost na tyto události byly dostatečně připraveny a měly prostudovány legislativní předpisy týkající se této problematiky.

Při zpracování své diplomové práce jsem se zaměřila na problematiku připravenosti ORP na plnění jejich úkolů na úseku PO a OOB. Cílem práce je zhodnotit připravenost a plnění úkolů ORP na území ČR. Pokud by se z vyhodnocených dotazníků prokázalo, že daný stav není dostačující, budou navržena případná řešení.

Vyhodnocení jsem prováděla na základě kvantitativního výzkumu pomocí dotazníků, které jsem rozeslala do 205 ORP v ČR.

1 SOUČASNÝ STAV

1. 1 Počátky veřejné správy

Pojem „správa“ lze označit jako historický pojem, latinsky tento pojem znamená administrativní přísluhování. Z historie slovo administrativa můžeme vidět již u Římanů, kteří měli své „ministery a magistry“. Ministři byli vykonavateli římského práva, dalo by se říci sluhové a pomocníci. Tito pomocníci sloužili výše zmiňovaným magistrům, kteří zaujímali pozici neomezených vládců. [18]

Pojem administrativa lze tedy v českém jazyce přeložit jako správa. Správa jako taková úzce souvisí s právem, součástí správy jsou správní činnosti. Mezi tyto činnosti se řadí řízení, organizování, udržování a v neposlední řadě také spravování. [6]

Pokud bychom se zaměřili na to, kde se vlastně vzala veřejná správa, zjistíme, že teorie veřejné správy má kořeny v mnoha různých oborech. Jde zejména o oblast ekonomických, manažerských, státovědných a dalších výzkumů. A tyto oblasti jsou v širším slova smyslu často začleňovány do sociologických a politických disciplín. [1, 13, 24, 14]

Z hlediska historického má veřejná správa své počátky v mimoevropských oblastech již v době mezi čtvrtým a druhým tisíciletím před naším letopočtem. Bylo to dané zejména vlivem většího množství obyvatelstva. Veřejná správa se týkala hlavně civilizací, které měly svou ekonomiku založenou na agrární výrobě. První uspořádané systémy veřejné správy byly vytvářeny především ve starém Egyptě, v Babylonii, Asýrii, v syrsko-palestinské oblasti, ve staré Číně a Indii a na ostrovech ve Středoziemním a Egejském moři. Forma veřejné správy v těchto oblastech spočívala ve vytváření městských států, z nichž velká většina byla pod autokratickou formou vlády. V nejstarších správních systémech byla velice významná funkce správců provincie. Zastávali ji zejména velitelé vojenských jednotek. [4]

Když se přesuneme z období starověku do období, kdy se poprvé začíná mluvit o demokratickém pojetí správy, dostaneme se konci osmnáctého a počátku devatenáctého století. V této době se objevuje stále více stoupců demokratické vlády a odpůrců absolutistické formy vlády. První změna proběhla během francouzské revoluce, kdy byly vytvořeny departmenty. Představovaly základnu demokratického správního systému. Další důležitá změna přišla ve Francii v roce 1830 po červencové revoluci, kdy byly konstituovány obce. Tyto obce měly již své starosty, ale ti měli jen velice omezené pravomoci. [11]

1. 2 Vznik a úloha ORP

1. 2. 1 Vývoj veřejné správy v Evropě

Konflikty kvůli přijetí demokratického systému správy probíhaly i v ostatních evropských zemích. Jednou z významných skutečností byly pokusy o vznik územní samosprávy, která do této doby neexistovala. V Evropě dochází k postupnému procesu demokratizace veřejné správy. Vrcholní představitelé evropských států se shodují zejména na těchto stanoviscích:

- Ä** demokratický stát je stát, ve kterém je moc vykonávána na základě zmocnění lidem
- Ä** působení legislativních a exekutivních orgánů států je možné pouze na základě zmocnění lidem
- Ä** občané v demokratickém státě mohou dělat vše, co jim zákony nezakazují, naproti tomu ale stát a jeho orgány mohou působit a postupovat pouze a jen na základě toho, co jim zákony výslovně dovolují. [26]

V 19. století vrcholí vývoj administrativního státu, je to dáno zejména vlivem francouzské revoluce, rozrůstajících se národních hnutí a nezaujatých idejí. V soupeření

moderních států mezi sebou jsou ve výhodě ty, které mají dobré vojenské a ekonomické možnosti, ale do popředí důležitosti se dostává také výkonnost veřejné správy. Je založena na správním systému a profesionální správě. Administrativní stát je také velice často označován jako moderní stát. Z historického hlediska se prototypem administrativního státu stala francouzská absolutní monarchie. Ve francouzské státní správě byla vytvořena nová funkce tzv. intendantů, jejichž povinností bylo udržovat dohled nad školstvím, financemi, policií, soudnictvím, daněmi, správou měst atd. Tento model administrativního státu se později ujímá i v dalších evropských zemích. [2]

Důležité znaky pro vznik administrativního státu by se daly vymezit takto:

- pravidelná armáda
- byrokracie
- regulace hospodářské politiky
- centralizace
- důležitost suverenity státu
- vymezení území státu
- daňový systém
- uznání de facto (není formálně) a de iure (je podepsána smlouva). [18]

Jeden z výše uvedených znaků je znak byrokracie. Pojem byrokracie je v řadě slovníků cizích slov vysvětlován jako vláda úřadů a úředníků nebo také jako skupina osob, jejichž povinností je vykonávat správu a řízení. Ale tito úředníci jsou popisováni jako přehnaně pečliví a lpící na formalitách. [12]

Důležitou osobností v pojetí byrokracie a poukázání na její důležitost ve veřejné správě je Max Weber. Tento sociolog a politický ekonom se narodil v roce 1864 v tehdejší Prusku. Max Weber popisuje ideály a charakteristiky byrokracie a podává vysvětlení historického vývoje byrokracie. [48]

Max Weber koncem 19. století jako jeden z prvních začal ve správní vědě upřednostňovat byrokracii před orientací na stát a právo. Byrokracii popisuje jako sílu, která má neutrální a autonomní postavení a byla by schopna zastávat veřejný zájem. [2]

Weber vnímá byrokracii jako neosobní styl komunikace, poukazuje na širokou využitelnost možnosti funkční specializace a poukazuje na důležitost autority. Jako dominantní zájem ve veřejné správě vidí veřejný zájem. Existuje oddělení veřejné a soukromé sféry. Lidé pracující v této oblasti mohou plnit své úkoly správně, pouze pokud si uvědomují důležitost a vysokou odpovědnost své práce a tuto práci vykonávají jako své poslání. [18]

Během 20. století se objevují problémy s rozrůstající se byrokracií ve veřejné správě. Jedná se zejména o zbytečně velké množství financí potřebných pro veřejné služby a složitost správních procesů. Do popředí se dostávají řídicí procesy, nezbytnost umění komunikace a co nejeftivnější využívání veřejných zdrojů. [13]

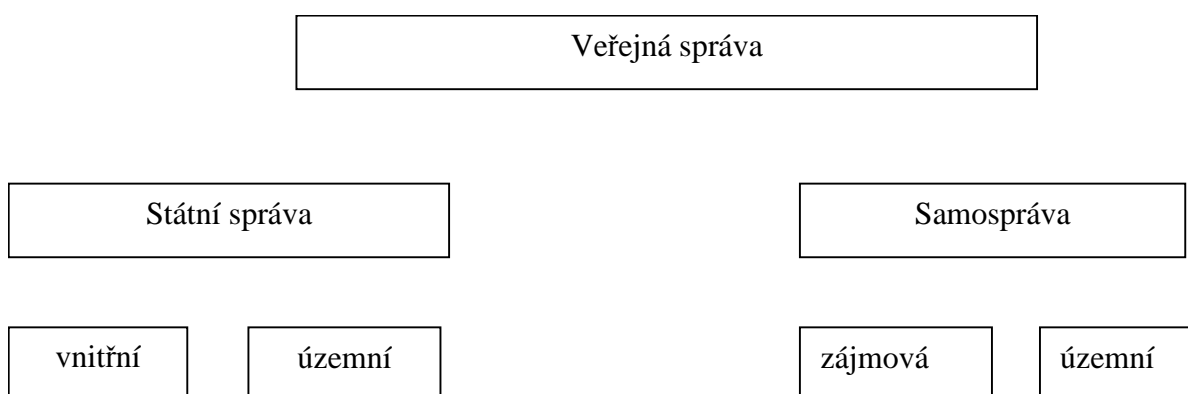
Druhá polovina 20. století je dobou, kdy dochází jak v zámoří, tak i ve vyspělých západoevropských státech k reformám ve veřejné správě. V těchto zemích se tyto reformy projevují hlavně v modernizaci komunikačních a informačních technologií ve veřejné správě. Dalšími důležitými elementy jsou úsilí o oddělení se a zlepšení struktury veřejné správy. V zemích střední a východní Evropy, které byly poznamenány komunistickými režimy, tyto reformy probíhaly velice pozvolna. Všechny tyto reformy měly několik společných snah. Mezi tyto snahy by se dala zařadit příprava veřejné správy v jednotlivých zemích na vstup do evropského správního území. Dále pak také zavedení svobodných voleb a v neposlední řadě přechod k tržní ekonomice. [2]

Počátkem 21. století se v Evropě z hlediska veřejné správy klade důraz na důležitost managementu ve veřejné správě. Management je uplatňován zejména v řízení veřejné správy. Tento druh managementu je pojmenováván jako „Public management“. Jeho způsob řízení spočívá v působení jednotlivých úřadů a organizací veřejné správy takovým způsobem, že je dosahování cílů mnohem efektivnější. Z pohledu územní samosprávy se vlivem public managementu začaly zlepšovat podmínky pro práci.

Důležitou roli zde hraje schopnost koordinace, integrace aktivit jednotlivých organizací a budování nových systémů v organizacích, které jsou součástí řízení. Uvedený proces se začal aplikovat v současných členských státech EU během 70. let. [8]

S veřejnou správou jsou neodmyslitelně spojeny správní úřady a jejich činnosti. V níže uvedeném *schématu č. 1* je naznačen rozdíl mezi veřejnou a soukromou správou. Spočívá právě v tom, že soukromá správa sleduje pouze své cíle a zájmy, ale veřejná správa se soustředí na výše zmiňované hájení veřejného zájmu.

Schéma č. 1: Rozdělení veřejné správy

Zdroj: ČMEJREK, J. *Základy veřejné správy*. 2007

1. 2. 2 Vývoj veřejné správy v ČR

V ČR dochází k zásadním změnám ve veřejné správě po listopadu 1989. Došlo k zavedení principů, které byly typické pro demokratický právní stát. Velké změny se týkaly státní správy na celostátní úrovni, územní veřejné správy a v neposlední řadě z pohledu ekonomiky došlo k přechodu na tržní ekonomiku. Dalším důležitým mezníkem byl vznik ČR jako samostatného státu v lednu 1993. Významným rokem pro územní veřejnou správu byl rok 1990, kdy došlo ke zrušení dosavadního systému národních výborů. Na základě zákona č. 367/1990 Sb., o obcích (o obecním řízení), ve znění pozdějších předpisů na místo národních výborů byly zřízeny městské nebo obecní úřady a zastupitelstva obcí. V této době se také zvýšil počet obcí, vznikaly i obce s několika stovkami obyvatel. U těchto obcí se ve velmi krátké době začaly objevovat problémy s nezvládnutím zajišťování veřejných služeb a místní správy. Na základě této situace bylo uzákoněno, že nová obec nesmí vzniknout, pokud nebude mít více než 300 obyvatel. [2]

Dále bych se chtěla zaměřit na organizaci místní čili územní státní správy. V různých literaturách je možné najít dva základní systémy týkající se organizace místní státní správy. Prvním z nich je angloamerický systém. Tento systém v podstatě nerozlišuje státní správu a samosprávu. V tomto systému mohou být orgány, které nejsou nadřizeny samosprávě. Druhým systémem je systém kontinentální. Zásadním rozdílem tohoto systému je odlišnost v pojetí státní správy a samosprávy. Modely, které se aplikují v tomto systému, se nazývají smíšený a oddělený. Oddělený model, jak už název napovídá, je model, kde jsou striktně oddělené orgány samosprávy od orgánů státní správy. Smíšený model znamená, že orgány samosprávy mohou vykonávat i státní správu.

V ČR je v současné době aplikován kontinentální systém. Na úrovni obcí a krajů je používáno smíšeného modelu. Státní správa, která je takto vykonávána, je nazývána jako přenesená působnost. Obce a kraje rovněž vykonávají činnosti v samostatné působnosti, které jsou zaměřeny k rozvoji území a péči o obyvatele. [6]

1. 2. 2. 1 Samostatná působnost obcí

V § 7 zákona č. 128/2001 Sb., o obcích (obecní zřízení), ve znění pozdějších předpisů, je uvedena pravomoc obcí spravovat své záležitosti v samostatné působnosti. Rozsah této působnosti lze vymezit jen zákonem a státní orgány a orgány krajů jsou oprávněny do této působnosti zasahovat pouze v případě, že to vyžaduje ochrana zákona a jen způsobem, který je stanoven zákonem. [39]

Právní úprava uvádí obsah a rozsah úkolů na úseku samosprávy pro všechny obce stejný, bez ohledu na počet obyvatel v daných obcích. Věcné zaměření těchto úkolů se již ale liší v závislosti na potřebách v dané obci.

Samospráva obcí je správa, která zcela náleží obcím jako veřejnoprávním korporacím územní samosprávy. Hlavním posláním těchto územně samosprávných celků je provádět úkoly v rámci jejich samostatné působnosti. Činnosti vykonávané na úseku samostatné působnosti by měly tvořit větší část výkonu orgánů obce. [7]

Samospráva obcí jako samosprávných celků je již zabezpečena v čl. 8 Ústavy ČR a dále také v čl. 100 Ústavy ČR, kde je m. j. uvedeno, že územní samosprávné celky mají právo na samosprávu. [26]

1. 2. 2. 2 Přenesená působnost obcí

V § 8 zákona č. 128/2001 Sb., o obcích (obecní zřízení), ve znění pozdějších předpisů, je uvedeno, že orgány obce jsou pověřeny vykonávat státní správu jako svou přenesenou působnost. U přenesené působnosti obcí se jedná o výkon státní správy, který je uskutečňován státem. Tento výkon je státem realizován nepřímo prostřednictvím obcí a jejich orgánů. Státní správa v přenesené působnosti je správa patřící státu. Stát ale tuto správu a její výkon svěřuje obcím, je však za tuto působnost zodpovědný. [39]

Přenesená působnost je pro stát vykonávána výhradně prostřednictvím obecních úřadů a tzv. zvláštních orgánů. Mezi zvláštní orgány můžeme zařadit např. přestupkovou komisi, jde tedy o orgány, jejichž složení a činnost jsou detailně upravovány zvláštními zákony. Tyto orgány jsou zřizovány starostou obce. Výjimkou je rada obce, která tím, že vydává nařízení obce, vykonává v určité míře přenesenou působnost. [56]

1. 2. 3 Reforma územní veřejné správy v ČR a vznik ORP

Reforma veřejné správy pokračuje schválením Ústavního zákona č. 294/1990 Sb., kterým se mění a doplňuje ústavní zákon č. 100/1960 Sb., Ústava Československé socialistické republiky a ústavní zákon č. 143/1968 Sb., o československé federaci, kterým se zkracuje volební období národních výborů, ve znění pozdějších předpisů. Tímto zákonem byla ustanovena místní samospráva, jejímž základem se stává obec. Obec je samosprávné společenství občanů a zároveň též právnická osobou. Obec disponuje vlastním majetkem, se kterým může hospodařit. O věcech týkajících se místní samosprávy rozhodují občané na obecních shromážděních, referendem nebo prostřednictvím zastupitelstva obce. Obec dále také vydává v rámci místní samosprávy obecně závazné vyhlášky. Při výkonu státní správy, může obec vydávat také obecně závazné vyhlášky, ale pouze pokud k tomu byla zmocněna zákonem. [25]

Reformu územní veřejné správy lze rozdělit na dvě fáze. V první fázi této reformy bylo základním cílem naplnění Ústavního zákona č. 347/1997 Sb., o vytvoření vyšších územních samosprávných celků a o změně ústavního zákona České národní rady č. 1/1993 Sb., Ústava České republiky, ve znění pozdějších předpisů, kterým vzniklo na území ČR celkem 14 krajů. [26]

Počátek a celkový průběh první fáze byl zásadně ovlivněn schválením tří velice významných zákonů. Mezi tyto zákony patří zákon č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení), ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 129/2000 Sb., o krajích (krajské

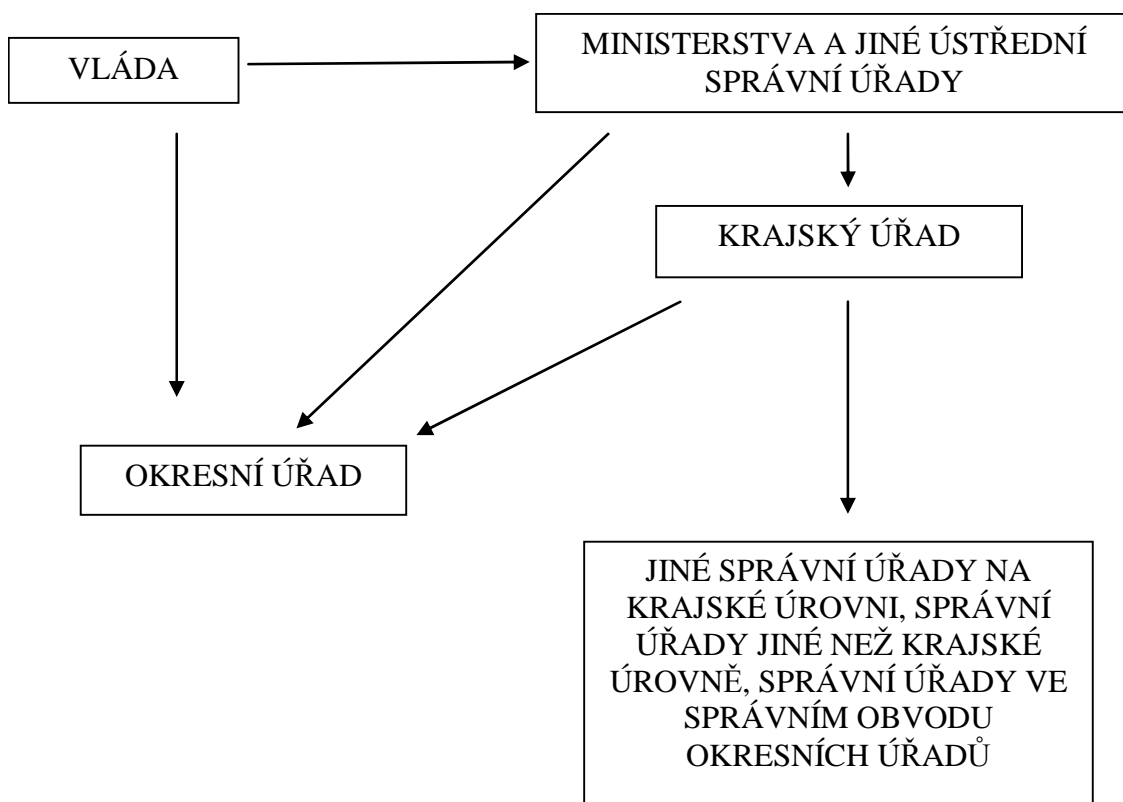
zřízení), ve znění pozdějších předpisů a zákon č. 130/2000 Sb., o volbách do zastupitelstev krajů, ve znění pozdějších předpisů. [39, 40, 41]

Druhá fáze územní reformy veřejné správy je vyznačována snahou o rozvinutí dekoncentračních a decentralizačních procesů a v neposlední řadě velkými změnami v oblasti kompetencí. Mnoho kompetencí, které dosud vykonávaly orgány státní správy, se v této době dostává do samostatné nebo přenesené působnosti samosprávy. [2]

Tato fáze pokračuje rokem 2002, kdy došlo k zásadní změně v systému veřejné správy tím, že byly zrušeny okresní úřady. [6]

Do této doby byl okresní úřad součástí státní správy a zastával svoji činnost ve správních obvodech. Správními obvody byly okresy. Okresní úřady neměly právní subjektivitu, tu měl jen stát. Na *schématu č. 2* (s. 20) je znázorněna působnost okresních úřadů v systému státní správy. [30]

Schéma č. 2: Postavení okresních úřadů v systému státní správy

Zdroj: VRONSKÁ, S. *Okresní úřady*. 2000

Z výše uvedeného schématu lze číst, jak probíhala spolupráce a koordinace při plnění úkolů okresních úřadů a také při plnění společných úkolů, které pro ně vyplývaly z usnesení vlády. [30]

Povinnosti a úkoly těchto úřadů byly přesunuty částečně na kraje a částečně na nově vzniklé ORP a obce s POÚ. [6]

Rozdíl mezi ORP a obcí s POÚ spočívá zejména v rozsahu výkonu státní správy. ORP vykonávají povinnosti a úkoly státní správy v přenesené působnosti. Zákonná úprava předepisuje výkon přenesené působnosti rozdílně ve třech rozměrech. V zásadě platí, že obce jako takové mají vykonávat přenesenou působnost v daném

základním rozměru. Tato působnost je obcí vykonávána většinou pro správní obvod dané obce. Správními obvody se rozumí územní obvod dané obce. Výše popsany způsob výkonu přenesené působnosti lze označit jako „základní přenesená působnost“ a obce se tedy v tomto případě označují jako obce „základní“. Tento užší rozměr přenesené působnosti náleží velké většině stávajících obcí na území ČR. ORP jsou doposud územně samosprávné celky s největší mírou výkonu v přenesené působnosti. Obec s POÚ je vzhledem k ORP menší obcí a je zároveň vždy ve správním obvodu ORP. Platí také, že všechny ORP, kterých je v současné době v ČR 205, jsou současně i obcí s POÚ. Na obec s POÚ je stejně jako na ORP přenášena část úkonů státní správy, ale s menšími pravomocemi než u ORP. [7]

Konkrétní výčet ORP uvádí příloha č. 2 zákona č. 314/2002 Sb., o stanovení obcí s POÚ a stanovení ORP, ve znění pozdějších předpisů. Seznam ORP je v této práci pro úplnost uveden v příloze č. 1. Správní obvody daných ORP stanovuje MV ve vyhlášce č. 388/2002 Sb., o stanovení správních obvodů obcí s POÚ a správních obvodů ORP, ve znění pozdějších předpisů. [7, 44]

Těmto OÚ ORP náleží výkon přenesené působnosti z hlediska své „základní“ obce a taktéž z hlediska všech obcí, které jsou součástí správního obvodu dané obce. [7]

Mezi problémové části reformy územní veřejné správy lze zařadit vymezení územních celků, kompetenční otázky, organizační a personální problémy a financování veřejné správy. [2]

Z hlediska PO ve veřejné správě existují ještě tzv. vybrané obecní úřady. Tyto vybrané obecní úřady zabezpečují dle daného poplachového plánu kraje záchranné práce, hašení požárů při MU, dále zabezpečují akceschopnost JPO. Tyto činnosti se týkají zásahů mimo svůj územní obvod; vycházejí z nařízení kraje. V tomto nařízení jsou stanoveny podmínky plošného pokrytí území kraje JPO. Zákon o PO ukládá JPO dále povinnost zabezpečovat neustálou pracovní pohotovost mimo pracoviště. Pohotovost musí být držena nejméně v počtu jednoho požárního družstva o sníženém početním stavu. V souvislosti s těmito povinnostmi vláda vydává nařízení pro kraje a

obce, kde jsou stanoveny druhy dokumentace o PO, jak má být tato dokumentace vedena a co má obsahovat. [20]

1. 3 PO a její vývoj

Použití ohně je pro lidstvo již od pradávna nezbytnou součástí života. Lidé přišli i na to, že oheň jim může nejen sloužit, ale na druhou stranu také může všechno, co vybudovali, během několika vteřin zničit. Zde by bylo vhodné použít staré známé přísloví, že oheň je „dobrý sluha, ale zlý pán“. Proto již od pradávna se lidstvo snaží hledat způsoby jak požárům zamezit, nebo alespoň snížit jejich účinek, aby způsobily co nejméně škod, a lidstvo to stálo co nejméně životů. [20]

PO vytváří podmínky pro účinnou ochranu života a zdraví občanů a majetku před požáry. Je nezbytná pro poskytování pomoci při živelních pohromách a jiných mimořádných událostech. [38]

PO zejména v počátcích spočívala v ochraně proti ohni. Požár jako takový je definován vyhláškou MV č. 246/2001 Sb., o stanovení podmínek požární bezpečnosti a výkonu státního požárního dozoru, (vyhláška o požární prevenci), ve znění pozdějších předpisů. Vyhláška je rozdělena do čtyř částí. V úvodním ustanovení jsou popsány základní pojmy, důležité pro tuto vyhlášku. Mezi těmito pojmy je uvedena definice požáru, která zní: „Požár je každé nežádoucí hoření, při kterém došlo k usmrcení nebo zranění osob nebo zvířat, ke škodám na materiálních hodnotách nebo životním prostředí a nežádoucí hoření, při kterém osoby, zvířata, materiální hodnoty nebo životní prostředí jsou bezprostředně ohroženy“.

V této vyhlášce jsou dále stanoveny podmínky týkající se požární bezpečnosti u právnických a fyzických osob, dále způsob výkonu státního požárního dozoru. Poslední částí jsou společná, přechodná a závěrečná ustanovení. [31]

1. 3. 1 Začátky boje proti ohni

Historie PO by se dala rozdělit do několika etap. Asi jednou z nejstarších zmínek o tom, jak se čelilo ohni, je zmínka z 10. století př. Kr., kdy bylo zhotoveno v Alexandrii první hasičské čerpadlo. Toto čerpadlo se postupně dále vylepšovalo a bylo používáno až do 18. století. V období středověku, vlivem velkých požárů tehdejších měst docházelo k vytváření různých směrnic. Tyto směrnice vydávali tehdejší panovníci a bylo zde uváděno, jak se chovat při vzniku požáru a jak požár zamezit. Z hlediska PO byly přidělovány úkoly v té době hlavně cechům. V Praze byl například vytvořen ve 14. století statut „O ohni“. Důležitou roli v oblasti PO měla i vláda Marie Terezie a Josefa II. V roce 1751 vydala Marie Terezie „Řád k hašení ohně pro města zemská, městečka a dědiny markrabství moravského“. V roce 1775 pak vydala další řád pro pražská města a pro venkov a o rok později pro slezské vévodství. Josef II., syn Marie Terezie, o 30 let později vydal další obnovené požární řády, které platily pro naše země. V těchto řádech byly prvně zaznamenány i povinnosti pro obyvatele. [49]

1. 3. 2 Období 1775 - 1875

Počátkem tohoto období byly vydávány na úřadech kromě požárních řádů výkazy, ve kterých byly vypisovány úkoly cechů při požárech. Jeden z prvních výkazů vznikl v roce 1787 v Krnově a platil pro město Bruntál. V té době měla již každá obec povinnost starat se o bezpečnost a hašení požárů. Současně začaly vznikat požární zálohy. Tyto zálohy byly někdy nazývány hlídky a například v Praze v roce 1821 byly tyto hlídky složeny z řemeslníků, kteří měli alespoň nějakou znalost či zkušenost s prací s ohněm. Při hašení požárů šlo zejména o likvidaci objektů v okolí požáru. Tyto práce probíhaly za pomoci různých palic, trhacích háků, seker a dalších prostředků, které řemeslníci vlastnili pro výkon své práce. K hašení požárů byly používány různé džbery a sudy, ve kterých se dovážela voda.

Důležitým rokem je také rok 1852, kdy vzniká první tovární sbor. Tento německý sbor vznikl v uhelném dole Heinrichs-Gluck Zeche. Později byl tento důl přejmenován na důl Evžen. Sbor měl 10 členů a sloužil k hašení požárů na povrchu i v podzemí. V roce 1865 byl po vzoru tohoto sboru založen první německý tovární sbor na území Čech. Jednalo se o dobrovolný sbor, který byl vytvořen tehdejší textilní firmou Liebeg ve Vesci u Liberce. Vznikl z potřeby řešit důlní požáry, které byly stále častější. Tento sbor je, dalo by se říci, předchůdcem dnešních JPO v podnicích. V průběhu dalších několika let vznikaly na území dnešní ČR další obecní německé dobrovolné hasičské sbory. V roce 1853 byl v Praze založen první profesionální hasičský sbor. Na rozdíl od dosavadních dobrovolných spolků se lišil profesionální hasičský sbor zejména tím, že členové byli za vykonávané činnosti v rámci tohoto sboru placeni. Sbor byl založen Aloisem Pastou. Hasebním mistrem a zároveň velitelem byl jmenován Václav Soukup a celý sbor čítal 68 členů.

První pokus o založení dobrovolného českého hasičského spolku byl učiněn v Chrudimi v roce 1863. Tento pokus ale nebyl úspěšný, až o rok později se to podařilo ve Velvarech zásluhou Karla Krohna. Stanovy, které byly zpracovány ve Velvarech, následně sloužily jako předloha pro další vznikající spolky. Spolky se začaly na území tehdejších zemí koruny České velice rychle rozrůstat a koncem roku 1873 bylo tehdejších sborů celkem 107. Významný vliv na vzniku těchto spolků měl Zemský zákon č. 135/1867, o právu shromažďovacím, ale také „Řád požární policie pro Království české“, který byl vydán v roce 1875.

1. 3. 3 Období 1875 - 1985

Asi největší událostí z hlediska PO této doby byl rok 1881, kdy 11. června vypukl požár Národního divadla. K požáru došlo, i přesto, že na tehdejší dobu bylo z bezpečnostního hlediska Národní divadlo dobře zabezpečeno. Při stavbě bylo využito zkušeností z požárů Brooklynského divadla v roce 1877 a bylo již vybaveno bezpečnostní železnou oponou. Požár Národního divadla byl hašen pražskými

profesionálními hasiči. Tito profesionálové byli členy výše zmiňovaného prvního placeného hasičského sboru v českých zemích. [57]

V období první Československé republiky byly zakládány veřejné požární jednotky z povolání jen v některých větších městech. Ostatní města a obce se řídily předpisy pocházející z Rakouska – Uherska. V těchto předpisech přebíraly odpovědnost za hašení požárů od starostů dobrovolné hasičské sbory. Jejich materiální potřeby, ale už v této době nebyly dostatečně zabezpečovány. V některých městech a obcích byly dobrovolné sbory posilovány městskými zaměstnanci, kteří zde zastávali funkce strojníků nebo dokonce velitelů. Tento stav ale nebyl vyhovující ani pro potřeby státu v období míru natož pak za válečného stavu.

V období protektorátu Čech a Moravy, tedy v letech 1939 – 1945 bylo na základě překladu německého zákona vydáno vládní nařízení č. 77/1944 Sb., o protektorátní policii, ve znění pozdějších předpisů. Dle tohoto nařízení byla protektorátní policie rozdělena na uniformovanou a neuniformovanou. A v rámci uniformované policie bylo i hasičstvo z povolání. [29]

V Německu byla v tomto období pro oblast PO zřizována požární policie, byly to veřejné požární útvary, které byly všechny jednotně řízeny tehdejším MV. Na základě těchto skutečností byl v protektorátu Čech a Moravy v roce 1942 založen pluk požární policie. Tento útvar byl tvořen českými četníky, důstojníky a příslušníky finanční stráže, kteří byli k tomuto útvaru přeloženi. Z hlediska administrativy útvar podléhal velitelství četnictva a výcvik a nasazování do jednotlivých akcí byly řízeny z říšských míst. Zánikem protektorátu byly pluky požární policie rušeny a jejich příslušníci se vraceli ke svým původním jednotkám.

V období po druhé světové válce dochází k zařazení PO pod působnost MV. V oblasti plnění úkolů na tomto úseku spadaly povinnosti na národní výbory. Z důvodu předpokládané iniciativy obyvatel v této oblasti byly některé úkoly na tomto úseku přeneseny na společenskou organizaci ČSPO.

Zásadní změnu v této problematice přinesl zákon č. 35/1953 Sb., o státním požárním dozoru a PO. Vznikem tohoto zákona dochází k reorganizaci PO. Veřejné a závodní JPO se stávají výkonnými jednotkami a v požární ochraně se objevují principy vojensky organizované složky. [35, 50]

Výše uvedený zákon také uvádí hlavní úkoly ČSPO, kterými jsou „napomáhání v boji proti požárům národním výborům a jiným státním orgánům a popularizace otázek PO tak, aby se staly věcí všeho lidu“, dále také ukládá odpovědnost za provádění opatření k zesílení požární bezpečnosti, za využití sil a prostředků k řádnému plnění úkolů v PO obcích, okresech a krajích, nejen národním výborům, ale též ministru vnitra a orgánům státního požárního dozoru. [35]

Zákonem č. 18/1958 Sb., o požární ochraně, ve znění pozdějších předpisů, byla zničena veškerá organizace státního požárního dozoru. Dále také dochází k postupnému decentralizování PO, tím dochází ke snížení úrovně PO. Státní orgány PO se dostávají pod působnost národních výborů. Zde se vyskytuje problém s nedostatečnou odborností pracovníků národních výborů v oblasti PO. Další změnou bylo předání velkého množství státních funkcí v této oblasti ČSPO. [36]

ČSPO měl v té době 549 177 členů. Z tohoto počtu bylo 68 766 žen. Počet hasičských jednot spadajících pod svaz byl 15 780. ČSPO byla dobrovolná společenská organizace, které bylo vlivem přijetí výše uvedeného zákona předáno mnoho státních funkcí. Tímto úkonem se zcela rozbila dosavadní organizace státního požárního dozoru. [57]

V průběhu 60. let se objevuje snaha o změnu zákona o PO. Hlavním důvodem byly výše uvedené skutečnosti. Odrazem této snahy bylo v roce 1967 založení Školy požární ochrany ministerstva vnitra. Nejprve zde probíhaly jen odborné kurzy pro pracovníky PO, ale postupem času se počet druhů kurzů stále zvyšoval. Byli zde pravidelně školeni technici, preventisté a represisté. Tato škola velice úzce spolupracovala se školou ústředního výboru Svazu požární ochrany v Bílých Poličanech. [3]

Bílé Poličany se ve druhé polovině 20. století stávají centrem hasičského vzdělání a výcviku, protože v roce 1954 je na místním zámku založeno učiliště požární ochrany, později přeměněné v dnešní Ústřední hasičskou školu SH ČMS. [46]

1. 3. 4 Období od roku 1986 až do současnosti

V tomto období dochází ke zvyšování počtu zásahů při jiných událostech, než byly požáry. Jedná se zejména o zásahy při dopravních nehodách, při MU, ale také o zásahy týkající se vyproštění osob, odstraňování různých překážek atd. Zásahy technického charakteru byly stále častější a zároveň se také zvyšovaly kompetence profesionálních hasičských sborů, zejména v oblasti přípravy státu a jeho orgánů na MU a při provádění ZaLP při MU. [50]

Z tohoto důvodu bylo nutné změnit dosavadní zákon. Tato změna přišla v roce 1985, kdy byl schválen zákon č. 133/1985 Sb., o PO. Účinnost zákona byla stanovena k 1. 7. 1986. Tento zákon mimo jiné stanovuje povinnosti ministerstev a jiných státních orgánů, právnických a fyzických osob na úseku PO, dále působnost státní správy a samosprávy v této oblasti, druhy JPO, jejich postavení a povinnosti a také ukládá spolupráci na úseku PO. [38]

Vytvořením tohoto zákona vzniká systém PO, součástí kterého jsou JPO a HZS. Nový systém PO má mj. návaznost na koncepci ochrany životů a majetku občanů. [22]

Tato koncepce je dána Ústavou ČR a ústavním zákonem č. 110/1998 sb., o bezpečnosti ČR, ve znění pozdějších předpisů. Dle tohoto ústavního zákona o bezpečnosti ČR jsou společně ozbrojené síly, ozbrojené bezpečnostními sbory, záchranné sbory (HZS ČR) a havarijní služby, povinny zajišťovat bezpečnost ČR. Podílet se na těchto povinnostech při zajišťování bezpečnosti mají právníké a fyzické osoby, státní orgány a orgány územně samosprávných celků. [26, 28]

Zákon o PO uvádí mj. činnost a rozdělení JPO. JPO se dle tohoto zákona rozumí organizovaný systém tvořený odborně vyškolenými osobami (hasiči), požární technikou (automobily) a věcnými prostředky požární ochrany (výbava automobilů, agregáty, apod.). Základním posláním JPO je chránit životy a zdraví obyvatel a majetek před požáry a poskytovat účinnou pomoc při mimořádných událostech, které ohrožují život a zdraví obyvatel, majetek nebo životní prostředí a které vyžadují provedení záchranných, resp. likvidačních prací. [51]

JPO jsou:

„ a) jednotka HZS kraje, která je složena z příslušníků hasičského záchranného sboru, určených k výkonu služby na stanicích hasičského záchranného sboru kraje,

b) jednotka HZSP, která je složena ze zaměstnanců právnické osoby nebo podnikající fyzické osoby, kteří vykonávají činnost v této jednotce jako své zaměstnání,

c) jednotka SDHO, která je složena z fyzických osob, které nevykonávají činnost v této jednotce požární ochrany jako své zaměstnání,

d) jednotka SDHP, která je složena ze zaměstnanců právnické osoby nebo podnikající fyzické osoby, kteří nevykonávají činnost v této jednotce požární ochrany jako své zaměstnání“. [22, 38]

Jednotky HZSP a SDHP, které jsou ve vojenských objektech, útvarech nebo zařízeních, jsou brány jako vojenské hasičské jednotky. Mezi tyto jednotky patří dále také jednotky HZSP a SDHP ve vojenských záchranných útvarech a u právnických a fyzických osob, které jsou založeny MO. Členové vojenské hasičské jednotky jsou vojáci nebo občanskí zaměstnanci. Tato jednotka je pod působností MO, které stanovuje podmínky výkonu služby, odborné přípravy, odborné způsobilosti atd. [38]

Každá ze zmiňovaných jednotek má určitou operační hodnotu. Ta je vodítkem pro určení a následné zařazení těchto jednotek dle jejich schopnosti plnit své povinnosti na úseku PO a OOB. Toto rozřazení se uskutečňuje na základě doby výjezdu po

vyhlášení poplachu a územní působnosti. Doba výjezdu je doba od vyhlášení poplachu do opuštění stanice JPO. Oblast s územní působností se nazývá „hasební obvod“. Dle této územní působnosti jsou JPO rozděleny do šesti kategorií; následující tabulka uvádí tyto jednotlivé kategorie a jejich operační hodnoty. [22]

Tabulka č. 1: Kategorie JPO a jejich operační hodnoty

	JPO I	JPO II	JPO III	JPO IV	JPO V	JPO VI
Doba výjezdu (min.)	2	5	10	2	10	10
Územní působnost (min.)	20	10	10	není	není	Není
Druhy jednotky PO	HZS KRAJE	SDHO	SDHO	HZSP	SDHO	SDHP

Zdroj: ŠENOVSKÝ, M. Integrovaný záchranný systém. 2007

Konkrétní činnost a organizace jednotek vyplývá z vyhlášky MV č. 247/2001 Sb., o organizaci a činnosti JPO, ve znění pozdějších předpisů. Tato vyhláška je zaměřena zejména na organizaci plošného pokrytí území JPO. Dále je zde popisován způsob a organizace řízení v jednotkách, podmínky akceschopnosti jednotek a další nezbytné činnosti pro fungování těchto jednotek. [32]

Důležitost a nezbytnost těchto jednotek je možno pro představu znázornit následujícími čísly. Loňské statistiky uvádí 111 649 událostí, u kterých tyto jednotky zasahovaly. Z hlediska druhu událostí převažovaly technické havárie, kterých bylo o 33% více než v roce 2009. Během zásahů bylo zraněno 458 osob z JPO. Z tohoto počtu bylo 287 zraněných z řad profesionálních JPO a 171 z dobrovolných JPO. Při výše

uvedených zásazích bylo v loňském roce JPO zachráněno 11 163 osob a evakuováno celkem 26 732. Pokud bychom se podívali na období minulých deseti let, vyšplhá počet evakuovaných a zachraňovaných osob na 250 305. [15]

1. 4 OOB a její vývoj

Lidská populace je již od doby pravěké neustále vystavována nepříznivým vlivům, ať už se jedná o lesní požáry, záplavy, hurikány, tornáda, sesuvy půdy, sněhové laviny, zemětřesení atd. Od počátku se lidstvo snaží nějakým způsobem zamezit vzniku těchto MU nebo se alespoň nějakým způsobem na tyto MU připravit, aby co nejméně poškodily jak lidstvo samotné, tak majetek, technologie a v neposlední řadě také životní prostředí. [5]

Pojem MU nejlépe z mého pohledu vystihuje definice z vojenské strategie, která definuje MU jako škodlivé působení sil a jevů vyvolaných činností člověka, přírodními živly, které ohrožují život, zdraví, majetek nebo životní prostředí a vyžadují provedení záchranných a likvidačních prací. [58]

Definice MU je uvedena v zákoně č. 239/2000 Sb., o IZS, ve znění pozdějších předpisů. Zde je MU popsána jako škodlivé působení sil a jevů, které jsou vyvolány vlivem činnosti člověka, haváriemi nebo přírodními vlivy. Tyto jevy ohrožují život, zdraví, majetek, životní prostředí a vyžadují provedení ZaLP. [42]

Postupem času se lidstvo stále více snaží o to, jak ovládnout tyto nepředvídatelné jevy, které přináší příroda. Mnohdy ale dochází k zasahování do přírody takovým způsobem, že právě tyto zásahy mohou mít zásadní vliv na stále častěji se opakující MU. [5]

OOB je označení pro určitý sdružený systém vztahů, konkrétních opatření a spojitostí, které je určeno právě k ochraně obyvatelstva, ale také jeho majetku v situacích, které přinášejí každodenní události. [16]

1. 4. 1 Civilní protiletecká ochrana - období let 1935-1938

Od roku 1929 dobrovolné a veřejně-právní organizace usilují o vznik zákona, který by se týkal obrany a ochrany proti leteckým útokům. Snaha těchto organizací nebyla zbytečná, protože v roce 1935 dochází k přijetí zákona č. 82/1935 Sb., o ochraně a obraně proti leteckým útokům, ve znění pozdějších předpisů. Na základě tohoto zákona byla zřízena CPO, jejímž řízením bylo pověřeno MV. [33]

Vznikem tohoto zákona jsou mj. převáděny úkoly, které byly do této doby plněny prostřednictvím soukromých organizací, na orgány státní správy. Byly stanoveny i další úkoly, které nebylo možné plnit na základě dobrovolnosti. Tento zákon obsahoval mj. úkoly a povinnosti, které v této oblasti plnily úřady, jednotlivci i soukromé organizace a dále také vymezoval prostor, důležitý pro postupné vydávání vládních nařízení, které upravovaly podrobnosti týkající se tohoto zákona. [23]

MV a ministerstvo národní obrany vymezilo území ČR do různých skupin. Toto rozdělení záviselo na úrovni ohrožení území před napadením. Ve městech byly na základě výše uvedeného zákona zřízeny poradní výbory CPO. Nejvíce ohrožená města byla zejména průmyslová města, která byla stěžejní pro obranu státu. Právě v této době se dochází k ukládání povinností a úkolů v obcích a městech v oblasti civilní obrany. Jedním z nejdůležitějších úkolů bylo zajištění dostatečného počtu plynových masek a zabezpečení veřejných úkrytů. Civilní ochrana byla v každém větším městě vedena prostřednictvím zástupce samosprávy. Tímto zástupcem byl většinou starosta daného města. Úroveň plnění těchto úkolů závisela převážně na finančních prostředcích, ale také na schopnostech daného zástupce samosprávy umět koordinovat, spolupracovat a řídit své pracovníky. [8]

V souvislosti s vydáním zákona o ochraně a obraně proti leteckým útokům vznikaly i další zákony, které s tímto velice úzce souvisely. Jednalo se zejména o zákon č. 184/1937 Sb., o branné výchově, ve znění pozdějších předpisů, kde byla vymezena

oblast výcviku příslušníků jednotek a také příprava civilního obyvatelstva k plnění úkolů CPO. [34]

Dále to byl neméně významný zákon č. 131/1936 Sb., o obraně státu, ve znění pozdějších předpisů. V tomto zákoně jsou mj. popisovány kompetence a povinnosti Nejvyšší rady státu v oblasti CPO. Výše uvedený zákon o obraně státu byl velice obsáhlý. [23]

1. 4. 2 OOB před vzdušným napadením – období let 1939 - 1951

Poválečná historie protiletcecké ochrany Československa by se dala rozdělit do dvou zásadních období. Prvním obdobím je květen 1945 - duben 1948. V tomto období bylo zničeno všechno, co mělo jakoukoliv souvislost s protiletceckou ochranou. Druhé období od dubna 1948 do července 1951 bylo pro protiletceckou ochranu úspěšné v tom smyslu, že byla ukončena veškerá likvidace a byla prováděna opatření k obnovení této protiletcecké ochrany. [23]

1. 4. 2. 1 Období květen 1945 – březen 1948

V těchto letech obyvatelstvo ani vláda a státní správa neuvažovaly o tom, že by mohl v blízké době vzniknout nějaký ozbrojený konflikt. OOB nebyla věnována pozornost a byla minimalizována opatření týkající se OOB před vzdušným napadením. Od roku 1946 začala vzhledem k výše zmiňovaným skutečnostem probíhat rozsáhlá, organizovaná likvidace a prodej materiálu protiletcecké ochrany. [23]

Jednalo se zejména o prostředky důležité při vzdušném napadení, nastal odprodej téměř veškerého zařízení CPO. [21]

Na základě této likvidace Československá protiletecká ochrana v roce 1947 nebyla schopna zabezpečit ani minimální OOB před následky nepřátelského vzdušného napadení. Tuto skutečnost potvrzuje i myšlení obyvatel, které nebylo v této době vůbec nakloněno k potřebám vytváření OOB. Ke zvratu dochází až koncem roku 1947, kdy byl vydán zákaz prodeje materiálu CPO a bylo zakázáno rušení zařízení CPO v působnosti MV. [23]

Civilní ochrana dostala zcela nový obsah vlivem vývoje po únoru 1948. V této době byla vedena dvěma důležitými směry. Jeden z těchto směrů při budování civilní ochrany byl realizován prostřednictvím národních výborů a společenských organizací. Druhý směr se zaměřil na celé národní hospodářství včetně i těch nejmenších podniků. [21]

1. 4. 2. 2 Období duben 1948 – květen 1951

Organizační uspořádání v oblasti CPO uváděla Směrnice pro prozatímní organizaci protiletecké ochrany, která byla vydána v roce 1948 v červnu. Tato směrnice se odvolává na dosavadní legislativní normy, kterými jsou zejména zákon č. 82/1935 Sb., o ochraně a obraně proti leteckým útokům, ve znění pozdějších předpisů, vládní nařízení č. 51/1936 Sb., o organizaci policejní správy a služby, ve znění pozdějších předpisů. Dle uvedené směrnice došlo k dočasnému upevnění organizační struktury civilní ochrany.

Při zřizování opatření civilní ochrany je využívána dosavadní legislativa. Pro další budování těchto opatření, je tato legislativa nedostačující. Reakce na nedostačující legislativu spočívala ve vytvoření nástinu osnovy k novému zákonu o civilní ochraně (protiletecké ochraně). Tento nástin byl zformován MV v roce 1948. Nástin nového zákona uvádí dva hlavní úkoly. Prvním je ochrana v míru před požáry a jinými mimořádnými ohroženími, příprava a výcvik pro úkoly za války. Druhý úkol se týká ochrany za války. Jedná se o ochranu před leteckými a jinými útoky.

Řídícím orgánem se mělo stát MV, které by na základě dohod spolupracovalo s dalšími rezorty. Smyslem vytvoření nového zákona bylo sjednocení všech

legislativních norem vztahujících se k protipožární a protiletcecké ochraně do jednoho zákona. Připravovaný zákon měl 3 části. První část pojednávala o problematice civilní ochrany, byly zde m. j. specifikovány úkoly a rozdělení civilní ochrany. V druhé části byly uvedeny skutečnosti týkající se požární bezpečnosti a třetí část je zaměřena na ochranu před leteckými útoky. Tehdejší Národní shromáždění tento připravovaný zákon nikdy neprojednalo. Osnova nebyla k projednání předložena hned z několika důvodů. Těmito důvody byly zejména špatný dopad na obyvatelstvo z psychologického hlediska a z odborných důvodů. Z toho lze soudit, že nešlo jen o tyto důvody, ale velkou roli zde hrála skutečnost, že tehdejší vláda neměla nejmenší zájem o to, aby byl vytvořen dokument, který by přesně stanovoval úkoly a povinnosti na úseku protipožární a protiletcecké ochrany a určit, jak by bylo možné dodržování těchto povinností vynutit.

Až v roce 1950 dochází k přijetí zákona č. 62/1950 Sb., o ochraně před požáry a jinými živelnými pohromami, ve znění pozdějších předpisů. Vznikem tohoto zákona byly na několik let z hlediska legislativy “zakonzervovány” veškeré snahy o legální participaci civilní ochrany pro řešení přírodních a antropogenních událostí s negativním dopadem na okolí. [23]

1. 4. 3 Civilní obrana - období let 1951 - 1957

V průběhu zřizování civilní ochrany se uvažovalo ve dvou směrech. Těmito směry bylo myšleno zřizování civilní ochrany na úseku státní správy a také na úseku národního hospodářství čili výrobní sféry. Oba tyto směry byly v součinnosti se společenskými organizacemi. [21]

Výše uvedené úvahy byly realizovány na základě přijetí Vládního usnesení o civilní obraně ze dne 13. 7. 1951. V příloze usnesení bylo Nařízení o základních úkolech a povinnostech v civilní obraně na území Československé republiky. Tímto úkonem byly na dlouhou dobu vymezeny základní prvky, které se týkaly organizace civilní obrany. [55]

Ve výše uvedeném nařízení jsou popsány základní úkoly, které by měla obsahovat civilní obrana. Mezi tyto úkoly patří zejména včasné vyrozumění veškerého obyvatelstva o hrozícím nebezpečí vzdušného útoku, příprava obyvatelstva k plnění úkolů na úseku civilní obrany a zabezpečení jejich odborné školení.

Změna pojmu civilní ochrana na civilní obranu, měla poukázat na větší aktivní činnost v této oblasti. Civilní obrana představovala větší míru opatření. Těch opatření, která byla zaváděna proti nepřátelským vzdušným nebo jiným podobným útokům a obsahují aktivní, tedy obranné prvky. Tato civilní obrana spadala pod působnost MV.

Pro organizaci úkolů na úseku civilní obrany bylo třeba zřídit odbor. Vzhledem k této potřebě byl v srpnu v roce 1951 zřízen Ústřední odbor civilní obrany. Byl ustanoven MV a přímo podřízen ministru vnitra. V roce 1953 v důsledku organizačních změn MV byl tento odbor reorganizován na Správu civilní obrany.

Ve stejné době, kdy docházelo k výše zmiňovanému budování organizační struktury, vznikají i první opatření k OOB. Hlavní snahy byly zaměřeny na oblasti týkající se varování a vyrozumění obyvatelstva, individuální protichemickou ochranu a kolektivní ochranu. [23]

1. 4. 4 Civilní obrana – období let 1958 - 1975

Během 50. a 60. let probíhala v oblasti civilní obrany důležitá výstavba stálých úkrytů pro obyvatelstvo a také zabezpečení prostředků individuální ochrany pro obyvatelstvo.

Počátkem 60. let, mj. nastávají dvě důležité změny; za tyto změny lze považovat změnu ve správním členění republiky a změnu v názvu státu. S tím souviselo i přijetí zákona č. 40/1961 Sb., o obraně Československé socialistické republiky, ve znění pozdějších předpisů. V tomto zákoně je civilní obrana řešena ve třetí části, je vymezen pojem civilní obrana, dále pak, že přísluší MV a k zabezpečení úkolů civilní obrany lze

občanům a organizacím uložit povinnosti. Toto je možné na základě rozhodnutí vlády. Dále je o civilní obraně zmínka také ve čtvrté části, zde je popisována příprava občanů k obraně republiky, co vše zahrnuje a kdo tuto přípravu organizuje. [37]

Další ovlivnění civilní obrany přišlo vydáním Ústavního zákona č. 143/1968 Sb., o Československé federaci, ve znění pozdějších předpisů. Vydáním tohoto zákona dochází k výrazným změnám v centrálním řízení a ve vztazích orgánů a složek civilní obrany. Veliteli civilní obrany se stali ministři vnitra České a Slovenské socialistické republiky. Byly stanoveny štáby civilní obrany u obou ministerstev. [8]

O rok později byl schválen další ústavní zákon č. 10/1969 Sb., o Radě obrany státu, ve znění pozdějších předpisů. Tímto zákonem vznikla také Rada obrany republik a Rady obrany krajských a okresních národních výborů. Vzhledem k tomu, že Rady byly stanoveny ústavním zákonem, měly důležité postavení a jejich ustanovení byla závazná. Tato skutečnost byla jednou z nejvýznamnějších událostí v 60. letech v oblasti civilní obrany. [23]

1. 4. 5 Civilní obrana – období 1976-1989

V roce 1976 byla civilní obrana převedena s působností MV do působnosti MO. Nutnost převedení civilní obrany pod působnost MO byla dána mj. vlivem Varšavské smlouvy. Na základě tohoto převedení vznikly dobré podmínky pro zabezpečení úkolů, jejichž plnění bylo velice důležité v období branné pohotovosti státu. [55]

Při obraně státu byla rozhodující role dána Československé lidové armádě. Civilní obrana se postupně stává součástí této armády a tím se začala velice významně podílet na obranyschopnosti státu.

Během 80. let se také v ČSSR objevuje úvaha o funkci civilní obrany v období míru a použití prostředků civilní obrany při likvidování katastrof jak přírodních, tak způsobených lidskou činností. [21]

1. 4. 6 Civilní obrana v ČSFR

V roce 1977 byl v Ženevě přijat Dodatkový protokol I k Ženevským úmluvám z 12. 8. 1949. Ženevské úmluvy byly přijaty na mezinárodní konferenci v Ženevě 1949. Tvoří je 4 úmluvy:

- Ženevská úmluva o zacházení s válečnými zajatci,
- Ženevská úmluva o ochraně civilních osob za války,
- Ženevská úmluva o zlepšení osudu raněných a nemocných příslušníků ozbrojených sil v poli,
- Ženevská úmluva o zlepšení osudu raněných, nemocných a trosečníků ozbrojených sil na moři. [45]

Dodatkové protokoly vymezují místo a úlohu složek civilní ochrany při plnění jejich úkolů, umožňují a stanovují podmínky pro vojenské řízení civilní ochrany. [5]

19. ledna 1990 prezident ČSFR ratifikoval Dodatkový protokol k Ženevským úmluvám a text tohoto protokolu byl vydán ve Sdělení federálního ministerstva zahraničních věcí č. 168/1991 Sb., o vázanosti ČSFR Dodatkovými protokoly I a II k Ženevským úmluvám ze 12. srpna 1949 o ochraně obětí mezinárodních ozbrojených konfliktů a konfliktů nemajících mezinárodní charakter, přijatých v Ženevě dne 8. června 1977, jako plnění některých nebo všech níže uvedených humanitárních úkolů, jejichž cílem je chránit civilní obyvatelstvo před nebezpečím, pomoci mu odstranit bezprostřední účinky nepřátelských akcí nebo pohrom a také vytvořit nezbytné podmínky pro jeho přežití. Těmito úkoly jsou: hlásné služby, evakuace, organizování a poskytování úkrytů, záchranné práce, zdravotnické služby včetně první pomoci a také náboženská pomoc, boj s požáry, zjišťování a označování nebezpečných oblastí, dekontaminace a podobná ochranná opatření, poskytování nouzového ubytování a zásobování, okamžitá pomoc při obnově a udržování pořádku v postižených oblastech, okamžitá oprava nezbytných veřejných zařízení, bezodkladné pohřební služby, pomoc při ochraně předmětů nezbytných k přežití, doplňující činnost nezbytná ke splnění výše

uvedených úkolů, včetně plánování a organizování, ale neomezující se pouze na tuto činnost. [9]

1. 4. 7 Civilní ochrana v ČR

Po roce 1990 dochází k významným změnám v této oblasti zejména ve vyspělých zemích. Objevuje se snaha o vytvoření novodobého systému OOB hlavně pro období míru. Vlivem rozdělení ČSFR v roce 1993 a následným vznikem ČR došlo ke změně ve fungování civilní obrany. Vydáním Usnesení vlády ČR č. 126, ke stavu civilní ochrany ČR, její struktuře a materiálnímu zabezpečení, dochází k zásadní změně, kdy byla přejmenována civilní obrana na civilní ochranu. Vláda zde dále uvádí, že bude při vytváření nového systému civilní ochrany plně respektovat výše zmiňované Dodatkové protokoly I a II k Ženevským úmluvám. [23]

Civilní ochrana by se dala jako pojem definovat jako souhrnný komplex materiálních, technických a organizačních opatření, který je součástí obrany státu. Opatření jsou realizována v zájmu OOB. Součástí těchto opatření je ochrana obyvatelstva a materiálních hodnot společnosti. Opatření jsou vytvářena proti následkům vojenského napadení na území státu silami a prostředky protivníka a dále také proti následkům ekologických katastrof, živelních pohrom a průmyslových katastrof. Civilní ochrana zároveň poskytuje všestrannou pomoc při vytvářených podmínkách, které jsou nezbytné pro přežití obyvatelstva a záchrany jeho majetku a při odstraňování přímých následků výše uvedených katastrof. [5]

Vzhledem ke změnám v systému civilní ochrany byl vytvořen prostřednictvím ministra obrany Hlavní úřad Civilní obrany ČR. Tento úřad spadal do působnosti MO ČR a byl orgánem vykonávajícím státní správu ve věcech civilní ochrany. Na výše zmiňované Usnesení č 126 následně navazovalo další Usnesení vlády ČR č. 660 o právní úpravě zabezpečení výkonu státní správy ve věcech OOB v působnosti okresních

úřadů (magistrátů). Tímto usnesením nastupují svoji činnost na místo štábů civilní obrany okresů, oddělení OOB referátu obrany a ochrany okresních úřadů (magistrátů měst). Dochází tedy ke zcivilnění výkonu státní správy. O rok později byly také v krajských městech zrušeny oddělení organizačně-ekonomického zabezpečení civilní obrany a v jednotlivých regionech byly na místo těchto oddělení zřízeny regionální úřady.

Dalším krokem vpřed z hlediska právní úpravy civilní ochrany bylo přijetí Usnesení vlády ČR ze dne 12. listopadu 1997 č. 710, ke koncepci zabezpečení úkolů civilní ochrany definovaných Dodatkovým protokolem I k Ženevským úmluvám o ochraně obětí mezinárodních ozbrojených konfliktů z 12. srpna 1949. Toto usnesení pojednává mj. o civilní ochraně jako o součásti civilního nouzového plánování, která se orientuje na záchranu obyvatelstva a majetku v případech, kdy MU přesahuje rámec obvyklého řešení. Civilní nouzové plánování je definováno jako souhrn opatření, vazeb a činností vedoucích k ochraně a záchraně obyvatelstva. [55]

V roce 2002 byla schválena „Koncepce OOB do roku 2006 s výhledem do roku 2015“. K jejímu schválení došlo Usnesením vlády č. 417 ze dne 22. 4. 2002. [8]

Ve výše uvedené koncepci je popisován stávající stav zabezpečení OOB v ČR. Je zde poukázáno na důležitost udržování kladných mezinárodních vztahů v této oblasti. Dále je zde charakterizována odpovědnost a úkoly, které v této oblasti mají plnit orgány veřejné správy a další subjekty. Vyzdvihuje význam postavení IZS v této oblasti a poukazuje na důležitost dostatečného vybavení tohoto systému vzhledem ke stále se zvyšujícímu počtu řešení MU, které vyplývají ze současných hrozeb a rizik. Ochrana života, zdraví a majetku občanů je prvotním cílem opatření orgánů státu a orgánů územních samosprávných celků, při přípravě a řešení těchto MU. Nejbližší pomoc občanovi při jeho ochraně má za povinnost zajistit obec, zaměstnavatel a složky IZS. Na druhé straně je ale také zapotřebí, aby občan, který potřebuje v dané chvíli ochranu, byl informovaný a v této oblasti sebevzdělaný. A to je právě úkolem státních orgánů, orgánů územních samosprávných celků a zaměstnavatelů, aby byly připravené podávat

informace o možných ohroženích, dále také o opatřeních, která jsou plánována na přípravu obyvatelstva při MU a KS.

Základním prvkem veřejné správy při plnění svých úkolů ochrany veřejného zájmu je obec. Orgány obce by měly být schopny zabezpečovat úkoly OOB pro obyvatelstvo na území obce. Rozhodující roli budou hrát zejména při informování o možných ohroženích, plánovaných opatřeních a postupu při řešení následků MU nebo krizových situací a při zprostředkování pomoci postiženému obyvatelstvu. Na základě této skutečnosti mohou být v některých územně samosprávných celcích zřizována informační a poradenská centra. Pokud bychom se zaměřili na druhou etapu reformy veřejné správy, vyvstane významná úloha při zabezpečování úkolů OOB v nově vzniklých ORP. [52]

Výše zmiňovaný pojem KS lze popsat jako MU, která může nastat po narušení rovnovážného stavu přírodních, technologických nebo společenských systémů ohrožujících životy lidí a jejich majetek, životní prostředí, ekonomickou situaci státu a jeho obyvatelstva. KS je také stav vnějšího ohrožení svrchovanosti a celistvosti státu. V závislosti na úrovni vyhláší orgán stanovený zákonem stav nebezpečí, nouzový stav, stav ohrožení státu nebo válečný stav. [43]

Na základě rychle se měnících skutečností oblasti OOB bylo v roce 2008 přijato Usnesení vlády č. 165 ze dne 25. února 2008. Tímto usnesením byla schválena nová koncepce OOB s názvem „Koncepce OOB do roku 2013 s výhledem do roku 2020“. Předtím, než tato koncepce vznikla, bylo provedeno vyhodnocení koncepce předešlé. Z tohoto vyhodnocení je patrné, že OOB je funkční. Připravenost ale nadále musí být zlepšována, budou připravována jak legislativní, tak nelegislativní opatření. Jedním z faktorů, na kterých závisí rychlost a úroveň zlepšování připravenosti OOB, jsou finanční prostředky. Tento faktor je limitující hlavně u materiálního zabezpečení. [53]

2 CÍLE PRÁCE A HYPOTÉZA

2. 1 Cíle práce

- Zjistit připravenost ORP k plnění úkolů na úseku PO a OOB
- Vyhodnotit plnění úkolů v ORP v ČR na úseku PO a OOB
- Návrh zlepšení stavu plnění úkolů na úseku PO a OOB

2. 2 Hypotéza

- Nejlépe připravené z hlediska plnění úkolů na úseku PO a OOB jsou ORP s počtem nad 10000 obyvatel.

3 METODIKA

Cílem práce bylo vyhodnotit, porovnat a zjistit připravenost ORP k plnění úkolů na úseku PO a OOB na území ČR. Pro zjištění výše uvedených skutečností jsem použila dotazníky. Dotazníková metoda je jedna z nejrozšířenějších způsobů kvantitativního výzkumu.

Při výběru dotazovaných jsem si dle zadání diplomové práce vybrala ORP. Důvodem tohoto výběru byl můj zájem zjistit, jak se tyto ORP vypořádaly s povinnostmi a úkoly, které jsou povinni plnit na základě daných zákonů. Bylo rozesláno celkem 205 dotazníků pro ORP v celé ČR. K pozdějšímu výzkumu bylo použito 60 vyplněných dotazníků. Takto malý počet použitých dotazníků je dán tím, že podstatná část dotazníků nebyla ORP navracena nebo v dalších případech nebylo jejich vyplnění použitelné k vyhodnocení.

Na základě výše uvedeného šetření jsem vypracovala dotazník (viz. příloha č. 2). Dotazník obsahoval 30 otázek, které byly dle daných témat rozděleny do dvou skupin otázek prověřujících oblast z hlediska plnění úkolů PO a OOB. Obsahová stránka byla konzultována s vedoucím práce a otázky byly formulovány tak, aby se jejich vyhodnocením došlo ke zhodnocení plnění úkolů ORP na úsecích PO a OOB na území ČR.

Ve druhé části výzkumu došlo ke zpracování výsledků dotazníkového šetření. Vyhodnocením dotazníků mělo dojít k otestování hypotézy, že nejlépe připravené z hlediska plnění úkolů na úseku PO a OOB jsou ORP s počtem nad 10 000 obyvatel. Za dostatečné plnění úkolů, které jsou uvedeny v dotazníku, považuji odpovědi s 60 % a více. Ke zpracování dotazníků byl použit software Microsoft Excel, který využívá vlastních matematických a statistických funkcí.

4 VÝSLEDKY

4.1 Charakteristika zkoumaného statistického souboru

K výzkumu a zpracování byly osloveny ORP, celkem bylo rozesláno 205 dotazníků, jejich návratnost byla 63, ke konečnému zpracování jich bylo možné použít 60 (viz. Příloha č. 2).

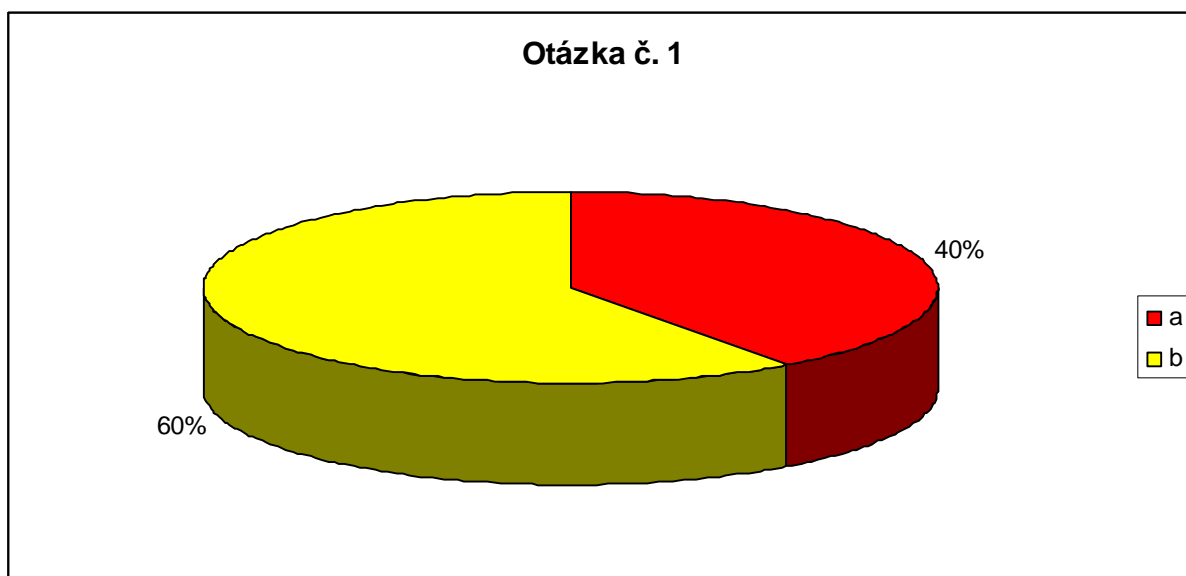
4.2 Vyhodnocení dotazníků

Otázka č. 1: Jaký je počet obyvatel v této ORP?

a) do 10 000 obyvatel

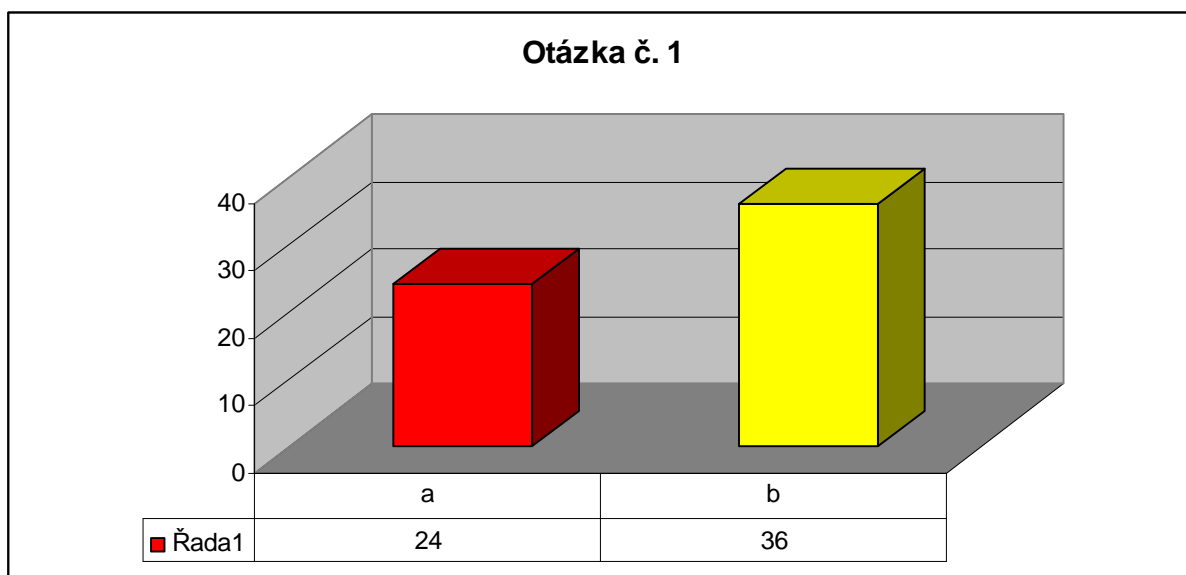
b) nad 10 000 obyvatel

Graf č. 1: Složení dotazovaných ORP v závislosti na počtu obyvatel (%)

Zdroj: Vlastní výzkum

Graf č. 2: Složení dotazovaných ORP v závislosti na počtu obyvatel (ni)

Zdroj: Vlastní výzkum

Z grafů je patrný počet dotazovaných ORP, celkový počet byl 60. Z toho bylo 24 základních obcí v ORP s počtem obyvatel do 10 000 a 36 základních obcí v ORP s počtem obyvatel vyšším než 10 000.

4. 2 Vyhodnocení dotazníků

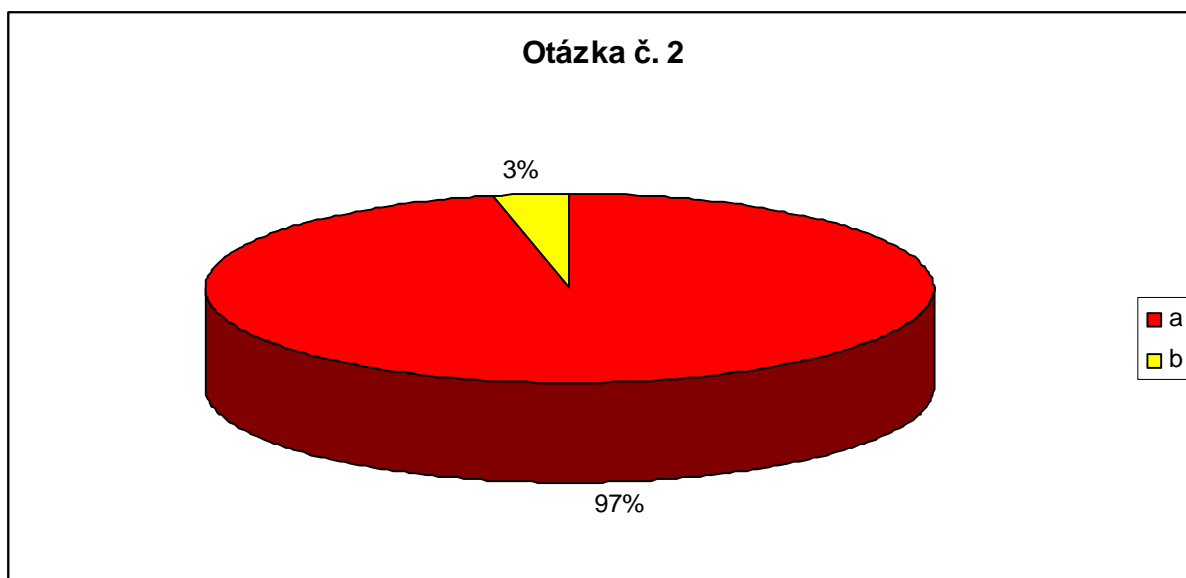
4. 2. 1 Vyhodnocení jednotlivých otázek

V této kapitole jsou jednotlivé otázky dotazníků vyhodnoceny a pro přehlednost graficky znázorněny, pod grafy je jejich stručná interpretace. Graf výsečový vyznačuje procentuální zastoupení odpovědí respondentů, graf sloupcový vyjadřuje četnosti (ni) jednotlivých odpovědí.

Otázka č. 2: Má obec zřízení jednotku SDHO k provádění hašení požárů a záchranných prací při živelních pohromách a jiných MU:

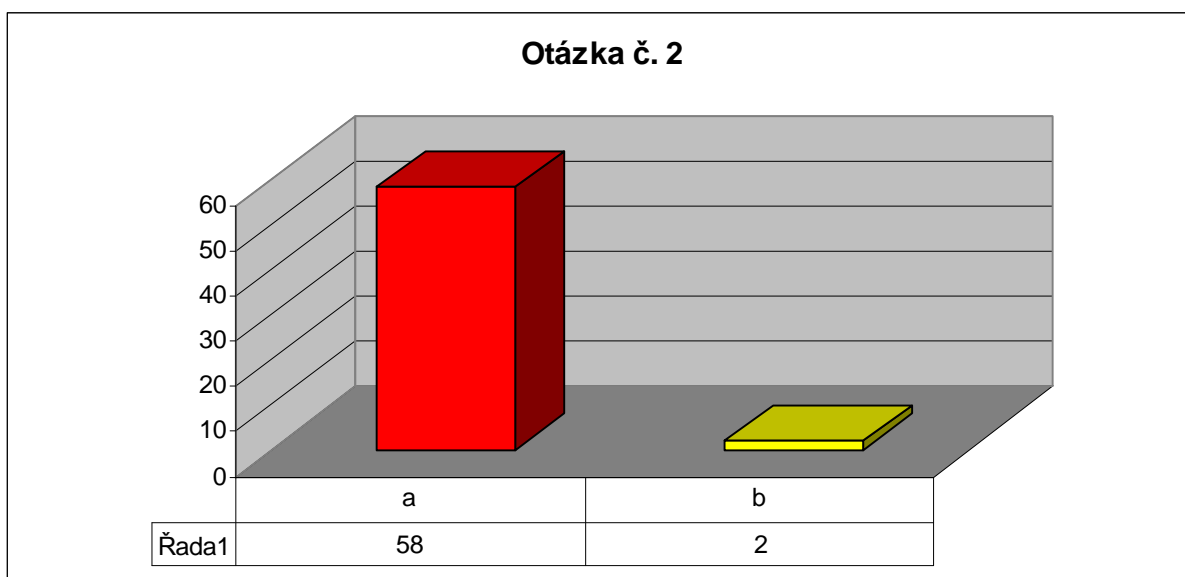
- a) ano
- b) ne

Graf č. 3: Zřízení jednotky SDHO (%)

Zdroj: Vlastní výzkum

Graf č. 4: Zřízení jednotky SDHO (ni)

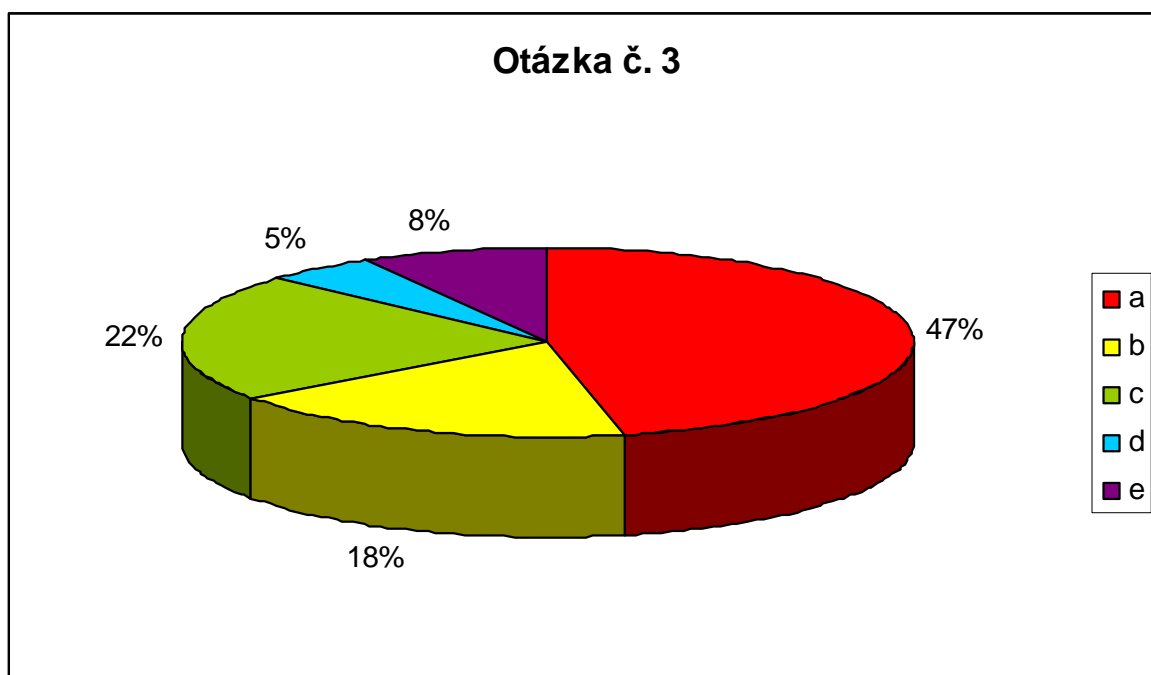
Zdroj: Vlastní výzkum

Dle § 29 odst. 1 písm. a) zákona č. 133/1985 Sb., o PO, ve znění pozdějších předpisů je obcím a OÚ ORP stanovena povinnost za účelem zajištění PO zřizovat jednotku SDHO buď ve své působnosti, nebo ve správním obvodu. I přes tuto skutečnost 2 ORP uvedly, že tuto zákonem stanovenou povinností nesplňují. Z tohoto důvodu jsem opětovaně tyto obce kontaktovala. Zjistila jsem, že v těchto dvou ORP (tzv. „obce základní“) se jednotka SDHO nezřizuje neboť funkci místní jednotky plní stanice HZS kraje. Zbylých 58 ORP (97 %) tuto povinnost splňují. Plnění tohoto úkolu je na dostatečné úrovni a to je velice dobré pro bezpečnost v daných obcích při požárech a při ZaLP.

Otázka č. 3: Plní JPO další úkoly ve svém územním obvodu:

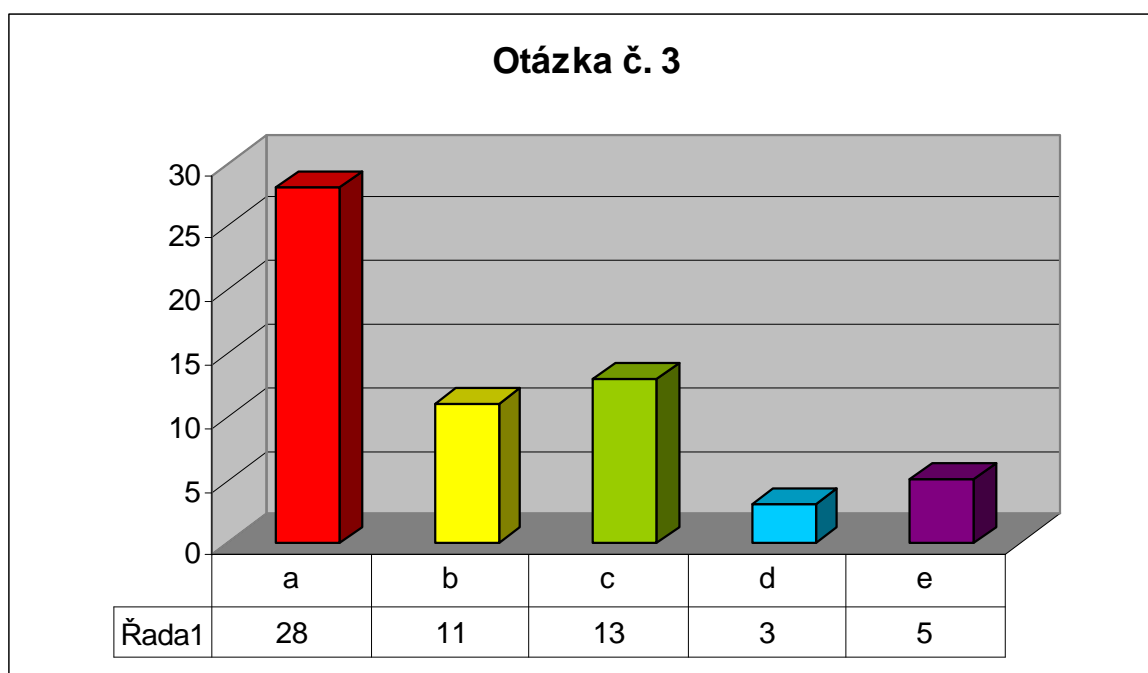
- a) 100% - 80%
- b) 80% - 60%
- c) 60% - 40%
- d) 40% - 20%
- e) 20% - 0%

Graf č. 5: Plnění úkolů JPO ve svém územním obvodu (%)

Zdroj: Vlastní výzkum

Graf č. 6: Plnění úkolů JPO ve svém územním obvodu (ni)

Zdroj: Vlastní výzkum

V této otázce měly ORP zhodnotit plnění úkolů vycházejících z § 70 zákona č. 133/1985 Sb., o PO. 28 ORP (47 %) hodnotí jejich plnění za 80% - 100%, 11 ORP (18 %) za 60% - 80%, 13 ORP (22 %) za 40% - 60%, 3 ORP (5 %) za 20% - 40%, 5 ORP (8 %) za 0% - 20%.

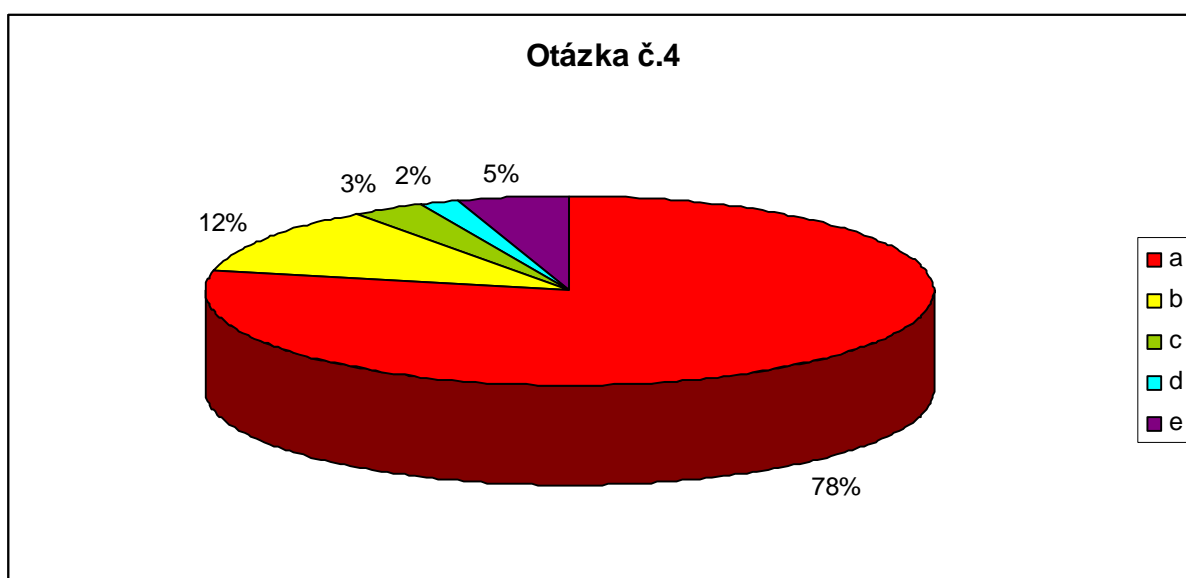
Mezi tyto další úkoly patří například zdolávání požárů, plnění úkolů na úseku OOB a civilní ochrany a zejména provádění ZaLP, které jsou pro tyto jednotky specifické, například předurčenost jednotek pro zásahy na nebezpečné látky a dopravní nehody. Na základě posouzení ORP lze říci, že JPO plní tyto definované úkoly na dostatečné úrovni.

V kapitole diskuze (s. 133) jsem zhodnotila počty zásahů, včetně druhů událostí, při kterých JPO zasahovaly. Tyto zásahy prokazují stále se zvyšující významnost těchto jednotek.

Otázka č. 4: Udržuje obec trvale akceschopnost jednotky SDHO:

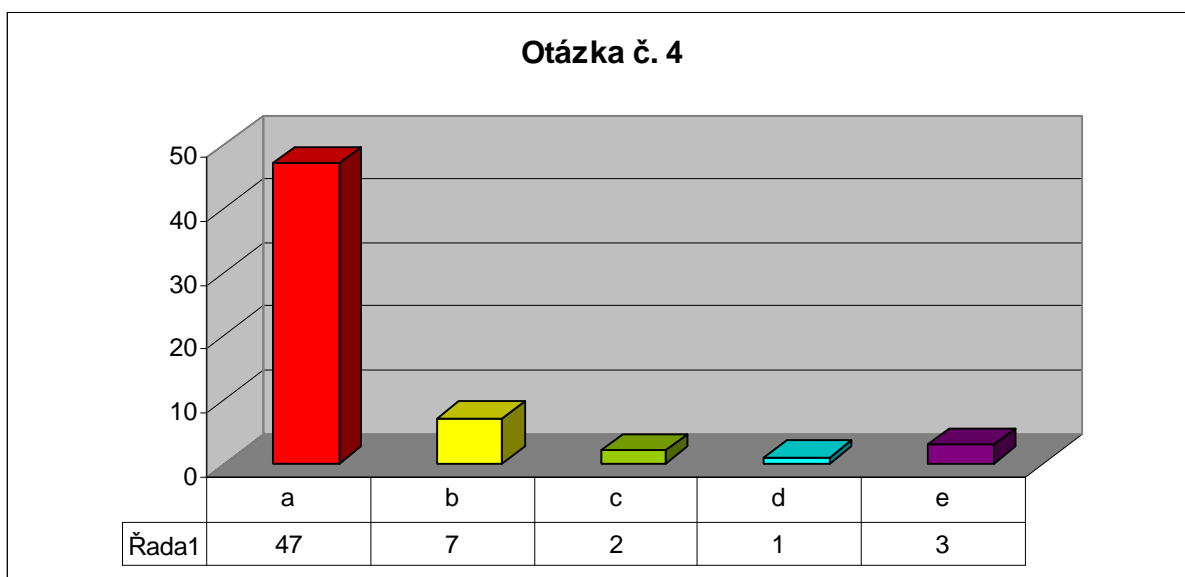
- a) 100% - 80%
- b) 80% - 60%
- c) 60% - 40%
- d) 40% - 20%
- e) 20% - 0%

Graf č. 7: Udržování akceschopnosti jednotky SDHO (%)

Zdroj: Vlastní výzkum

Graf č. 8: Udržování akceschopnosti jednotky SDHO (ni)

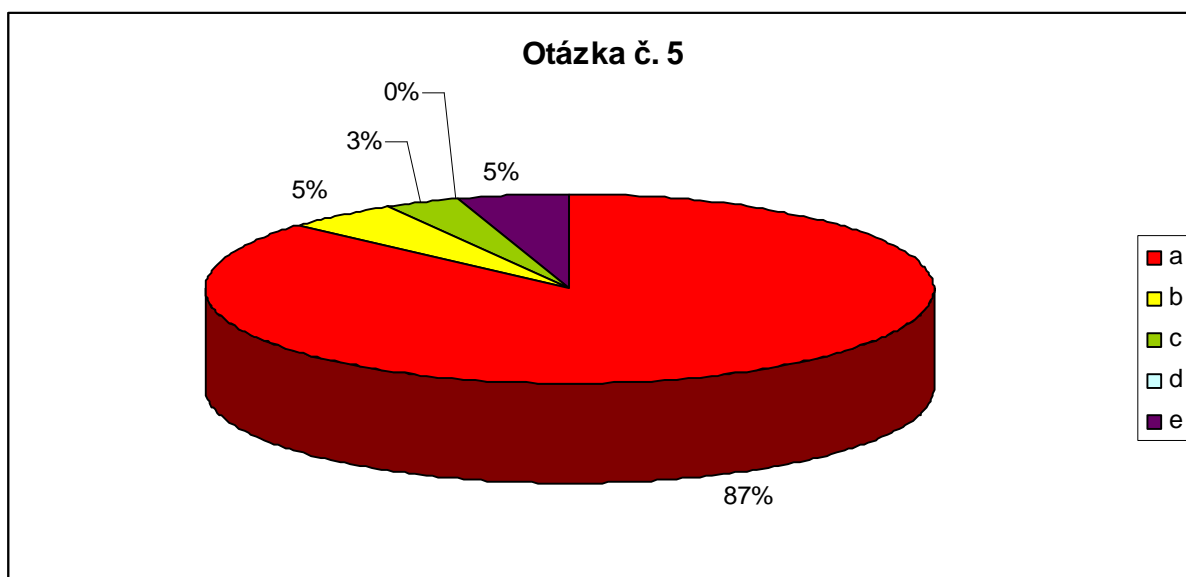
Zdroj: Vlastní výzkum

Dle § 29 odst. 1 písm. b) zákona č. 133/1985 Sb., o PO, ve znění pozdějších předpisů je obcím a OÚ ORP stanovena povinnost zabezpečovat akceschopnost jednotky SDHO. 47 ORP (78 %) hodnotí jejich plnění za 80% - 100%, 7 ORP (12 %) za 60% - 80%, 2 ORP (3 %) za 40% - 60%, 1 ORP (2 %) za 20% - 40%, 3 ORP (5 %) za 0% - 20%. ORP zajišťují akceschopnost jednotky SDHO ve své působnosti. Dostatečná připravenost ORP při zajišťování akceschopnosti jednotky SDHO se odrazí v celkové bezpečnosti obyvatelstva v daných ORP.

Otázka č. 5: Zabezpečuje obec odbornou přípravu členů jednotky SDHO:

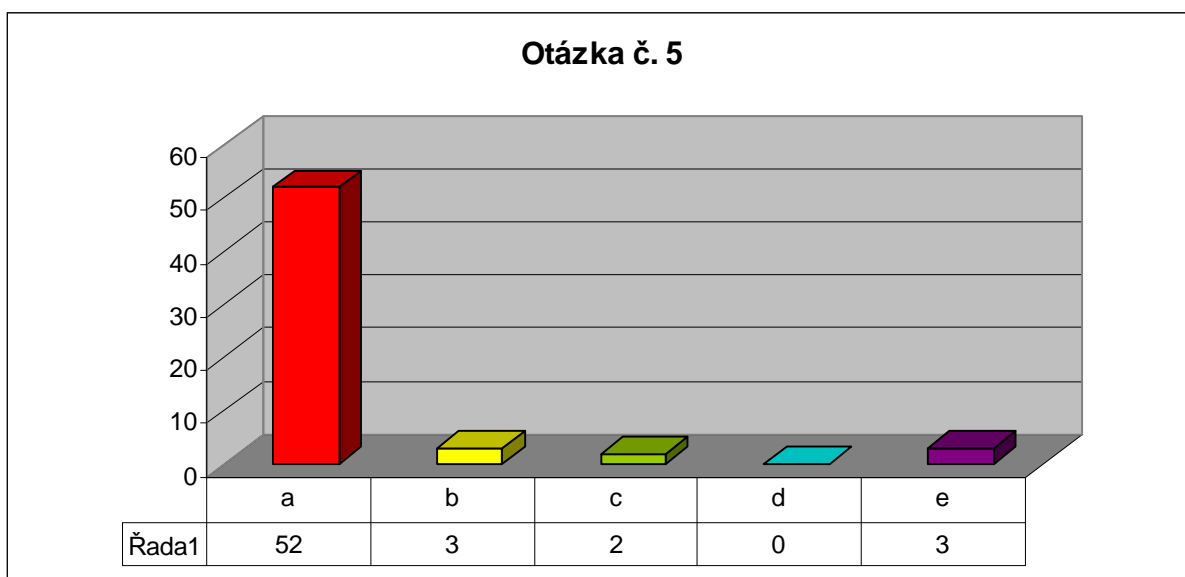
- a) 100% - 80%
- b) 80% - 60%
- c) 60% - 40%
- d) 40% - 20%
- e) 20% - 0%

Graf č. 9: Odborná příprava členů jednotky SDHO (%)

Zdroj: Vlastní výzkum

Graf č. 10: Odborná příprava členů jednotky SDHO (ni)

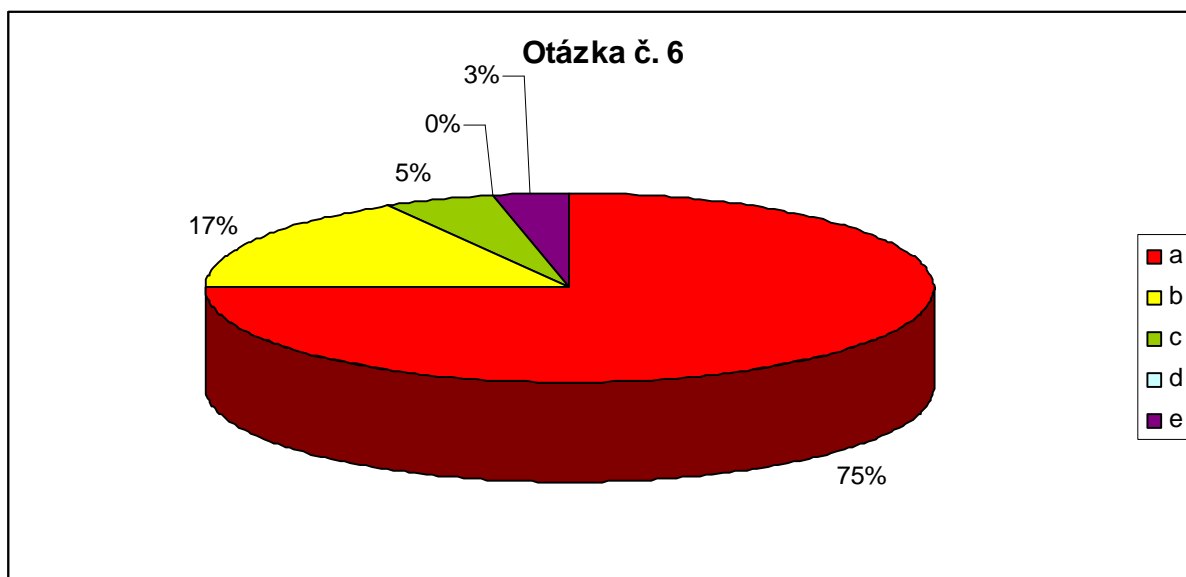
Zdroj: Vlastní výzkum

Dle § 72 odst. 3 zákona č. 133/1985 Sb., o PO, ve znění pozdějších předpisů, jsou členové dobrovolných JPO povinni účastnit se odborných příprav. Tuto odbornou přípravu členům jednotky SDHO zabezpečuje 52 ORP (87 %) jejich plnění je 80% - 100%, 3 ORP (5 %) je 60% - 80%, 2 ORP (3 %) je 40% - 60%, 3 ORP (5 %) je 0% - 20%. Povinnost plnění zabezpečit odbornou přípravu pro členy jednotky SDHO je na dostatečné úrovni a to je pro dané ORP velmi pozitivní, protože odbornost členů jednotky SDHO se odráží v jejich výkonech při zásazích a hlavně při Za LP.

Otázka č. 6: Zabezpečuje obec materiální a finanční potřeby jednotky SDHO:

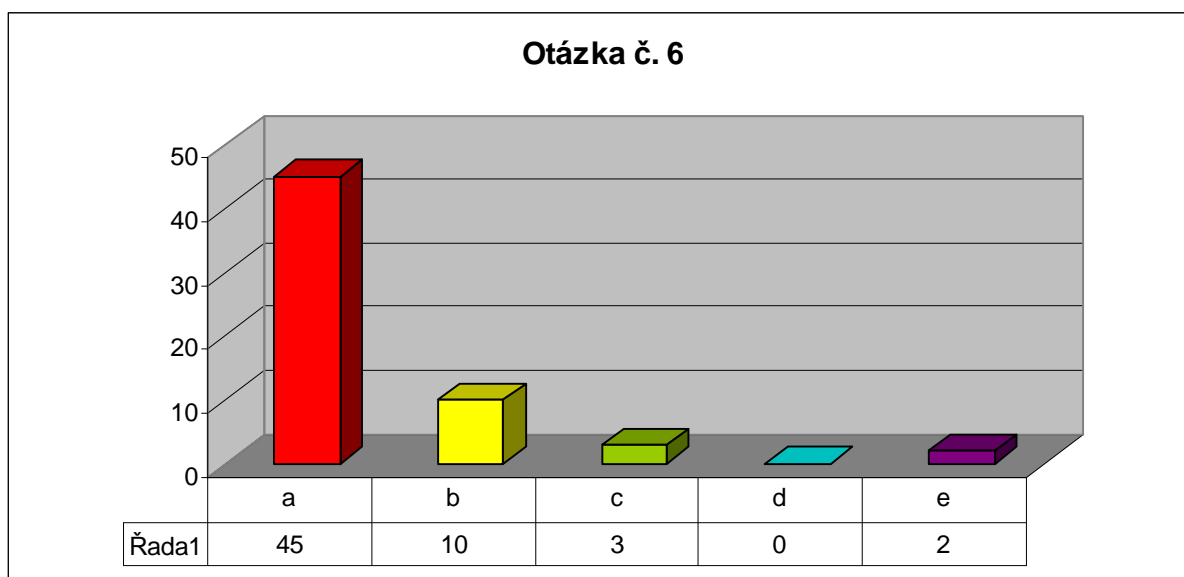
- a) 100% - 80%
- b) 80% - 60%
- c) 60% - 40%
- d) 40% - 20%
- e) 20% - 0%

Graf č. 11: Materiální a finanční zajištění potřeb jednotky SDHO (%)

Zdroj: Vlastní výzkum

Graf č. 12: Materiální a finanční zajištění potřeb jednotky SDHO (ni)

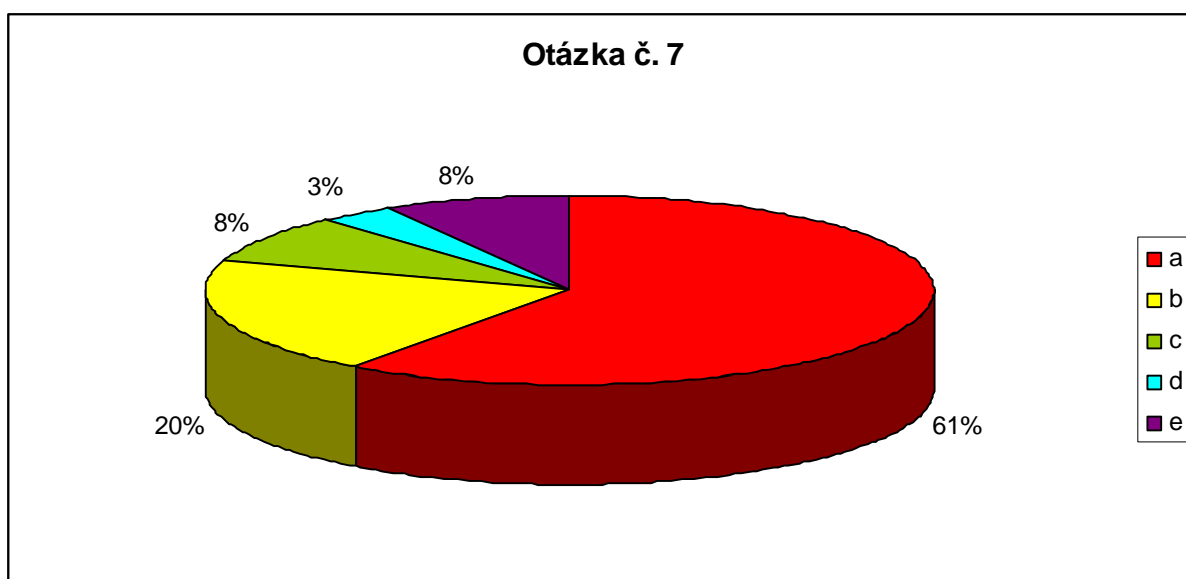
Zdroj: Vlastní výzkum

Dle § 29 odst. 1 písm. d) zákona č. 133/1985 Sb., o PO, ve znění pozdějších předpisů, zabezpečuje materiální a finanční potřeby jednotky SDHO 45 ORP (75 %) na 80 % - 100 %, 10 ORP (17 %) na 60 % - 80 %, 3 ORP (5 %) na 40 % - 60 %, 2 ORP (3 %) na 0 % - 20 %. V kapitole diskuze (s. 134) uvádím problematiku financování jednotek SDHO.

Otázka č. 7: Zajišťuje obec péči o členy jednotky SDHO, jakož i péči o zaměstnance zařazené v jednotkách HZSP, členy jiných jednotek SDHO nebo podniků, popřípadě i o osoby vyzvané k poskytnutí osobní pomoci, jestliže zasahují za ztížených podmínek nebo u déle trvajících zásahu na území obce:

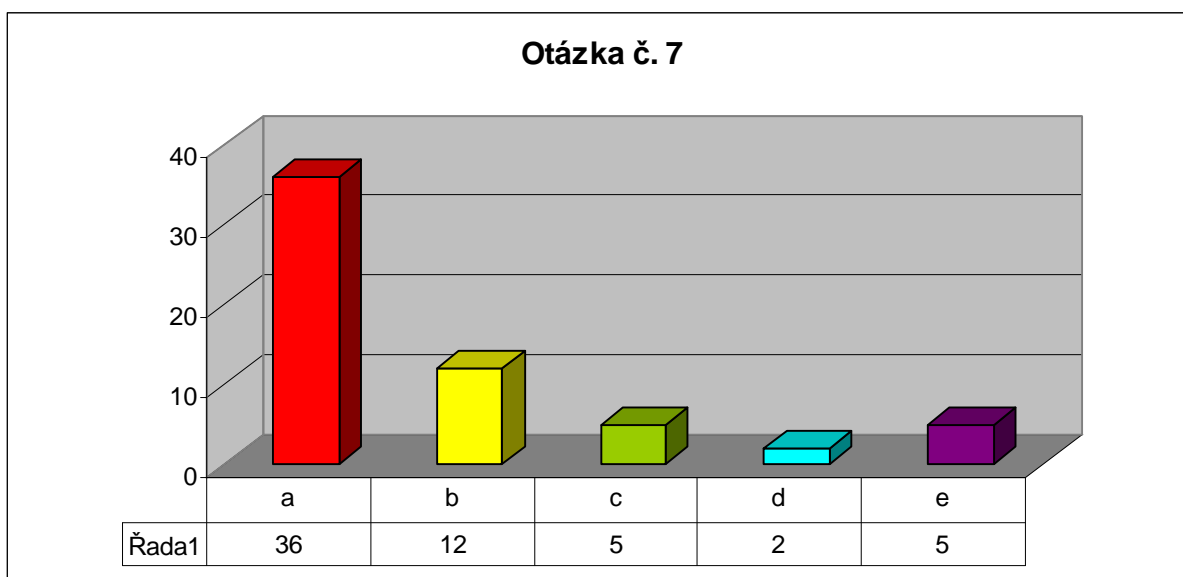
- a) 100% - 80%
- b) 80% - 60%
- c) 60% - 40%
- d) 40% - 20%
- e) 20% - 0%

Graf č. 13: Zajištění péče o členy jednotky SDHO (%)

Zdroj: Vlastní výzkum

Graf č. 14: Zajištění péče o členy jednotky SDHO (ni)

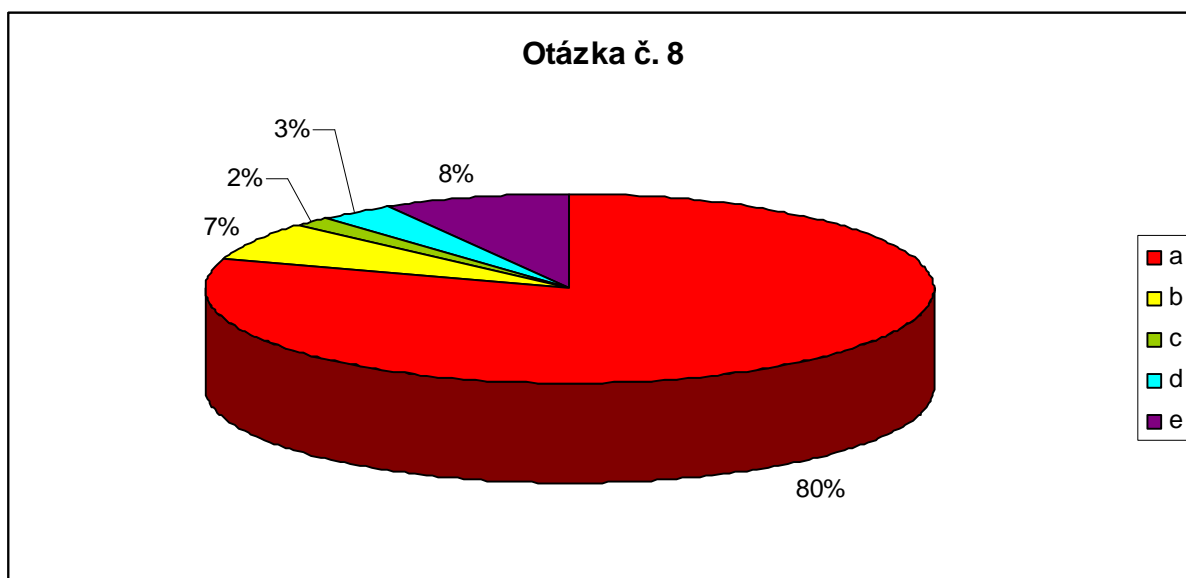
Zdroj: Vlastní výzkum

Dle § 29 odst. 1 písm. e) zákona č. 133/1985 Sb., o PO, ve znění pozdějších předpisů, zabezpečuje péči o členy jednotky SDHO 36 ORP (61 %) na 80 % - 100 %, 12 ORP (20 %) na 60 % - 80 %, 5 ORP (8 %) na 40 % - 60 %, 2 ORP (3 %) na 20 % - 40 %, 5 ORP (8 %) na 0 % - 20 %. Zabezpečení péče o členy zahrnuje opatření ochranných nápojů, za předpokladu, že zásah vyžaduje použití speciálních ochranných prostředků v nepřetržité délce 30 minut, nebo trvá-li zásah déle než 2 hodiny. K zabezpečení péče také patří zajištění stravování, trvá-li zásah nepřetržitě po dobu nejméně 4 hodiny a 30 minut. Pokud práce při zásahu trvají déle než 12 hodin je obec povinna zajistit vhodné místo pro odpočinek, nebo případně ubytování.

Otázka č. 8: Poskytuje obec náhradu ušlého výdělku členům jednotky SDHO, kteří se ve své pracovní době nebo v době, ze které jim plyne příjem z podnikání nebo jiné samostatně výdělečné činnosti, zúčastní zásahu při požáru nebo jiných záchranných prací při živelních pohromách nebo jiných MU nebo nařízeného cvičení anebo nařízené odborné přípravy:

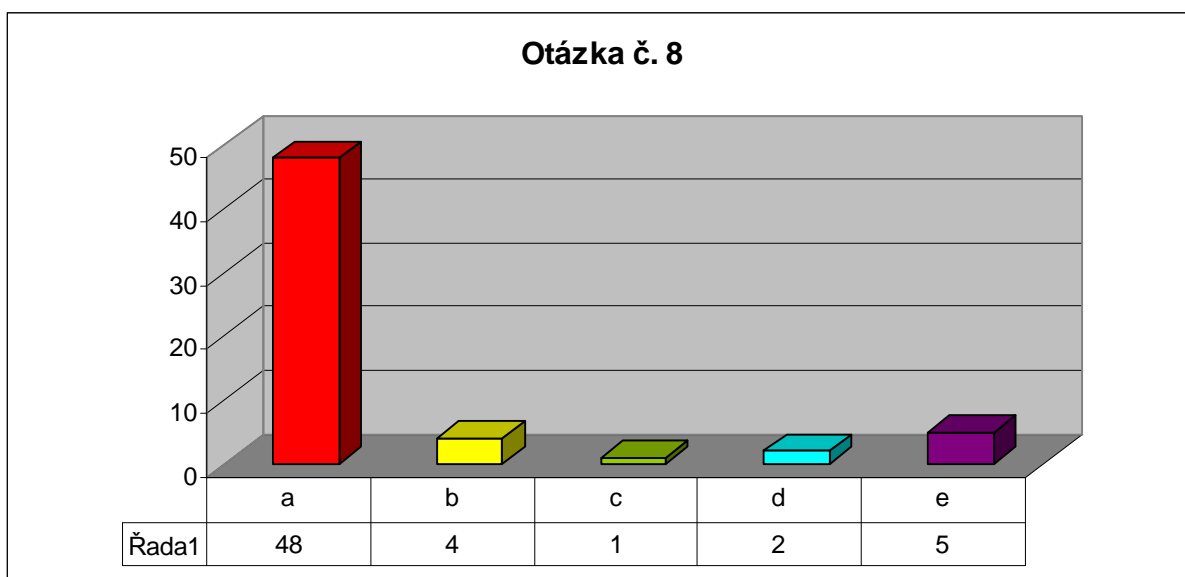
- a) 100% - 80%
- b) 80% - 60%
- c) 60% - 40%
- d) 40% - 20%
- e) 20% - 0%

Graf č. 15: Zajištění náhrad ušlého výdělku členům jednotky SDHO (%)

Zdroj: Vlastní výzkum

Graf č. 16: Zajištění náhrad ušlého výdělku členům jednotky SDHO (ni)

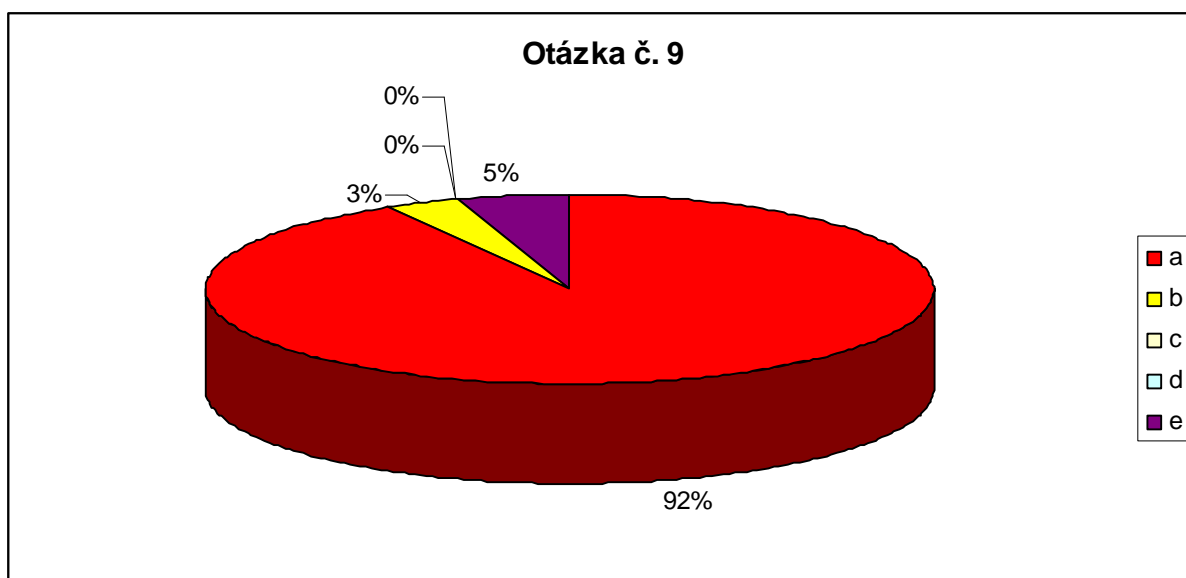
Zdroj: Vlastní výzkum

Dle § 29 odst. 1 písm. f) zákona č. 133/1985 Sb., o PO, ve znění pozdějších předpisů, poskytuje obec náhradu ušlého výdělku členům jednotky SDHO 48 ORP (80 %) na 80 % - 100 %, 4 ORP (7 %) na 60 % - 80 %, 1 ORP (2 %) na 40 % - 60 %, 2 ORP (3 %) na 20 % - 40 %, 5 ORP (8 %) na 0 % - 20 %. U ORP, které plní tuto povinnost na 60 % a více, je předpoklad pro to, aby členové nebyli finančně poškozeni. U ostatních ORP se tento předpoklad snižuje a je zde pravděpodobné, že členové jednotky SDHO se na dalších zásazích při ZaLP za těchto podmínek nezúčastní. Tato skutečnost může mít vliv na bezpečnost obyvatelstva v daných ORP.

Otázka č. 9: Zabezpečuje a hradí obec pro členy jednotky SDHO preventivní zdravotní prohlídky:

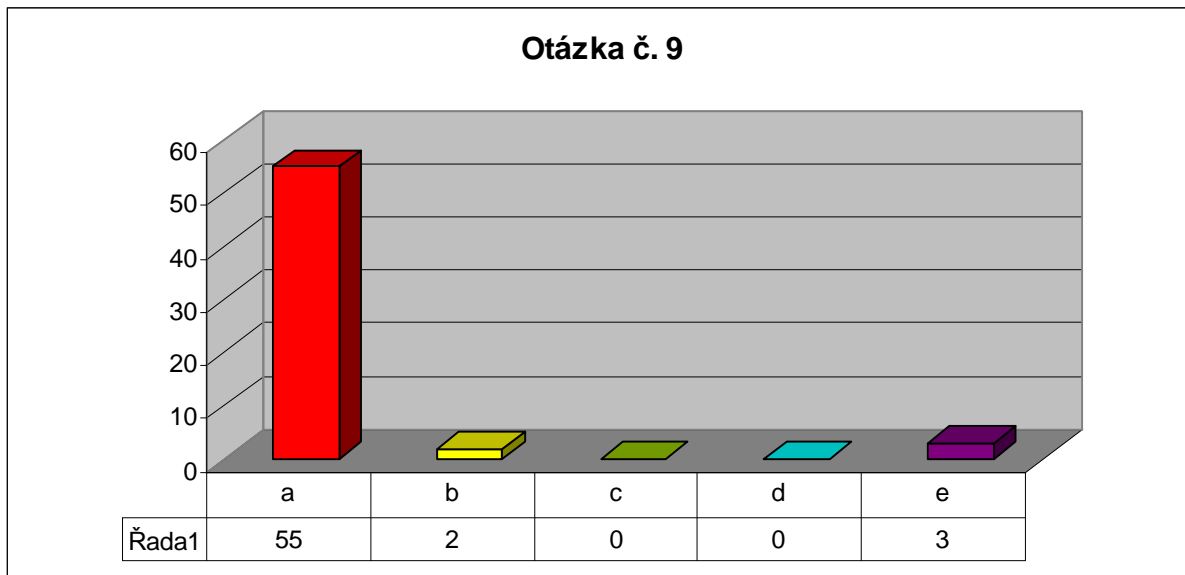
- a) 100% - 80%
- b) 80% - 60%
- c) 60% - 40%
- d) 40% - 20%
- e) 20% - 0%

Graf č. 17: Zabezpečení a úhrada preventivních zdravotních prohlídek členům jednotky SDHO (%)

Zdroj: Vlastní výzkum

Graf č. 18: Zabezpečení a úhrada preventivních zdravotních prohlídek členům jednotky SDHO (ni)

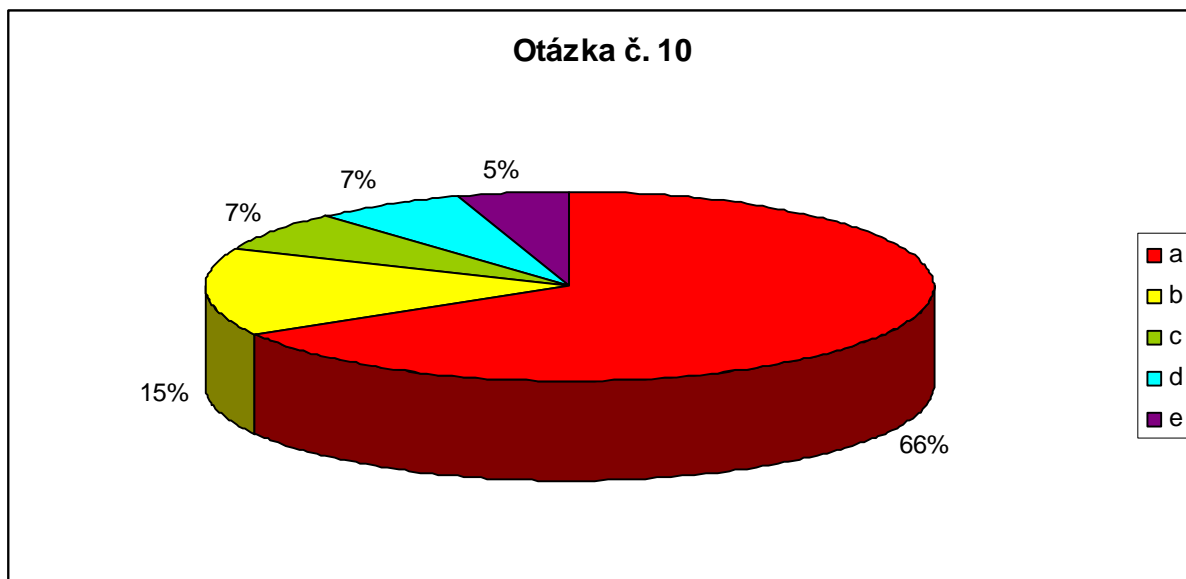

Zdroj: Vlastní výzkum

Dle § 29 odst. 1 písm. g) zákona č. 133/1985 Sb., o PO, ve znění pozdějších předpisů, zabezpečuje a hradí členům jednotky SDHO preventivní zdravotní prohlídky 55 ORP (92 %) na 80 % - 100 %, 2 ORP (3 %) na 60 % - 80 %, 3 ORP (5 %) na 0 % - 20 %. Z tohoto vyhodnocení je patrné, že ORP se řádně starají o zdravotní způsobilost členů jednotky SDHO, což je předpoklad řádného výkonu těchto členů.

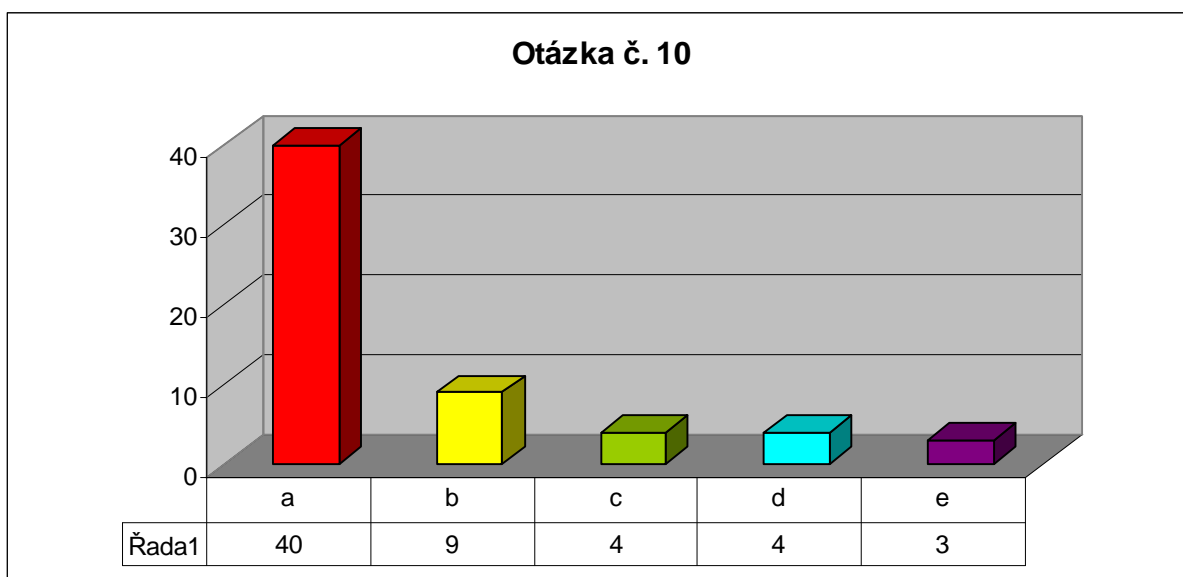
Otázka č. 10: Zabezpečuje obec výstavbu a údržbu objektů PO a požárně bezpečnostních zařízení, zejména pro potřeby svého územního obvodu:

Graf č. 19: Výstavba a údržba objektů PO a požárně bezpečnostních zařízení (%)

Zdroj: Vlastní výzkum

Graf č. 20: Výstavba a údržba objektů PO a požárně bezpečnostních zařízení (ni)

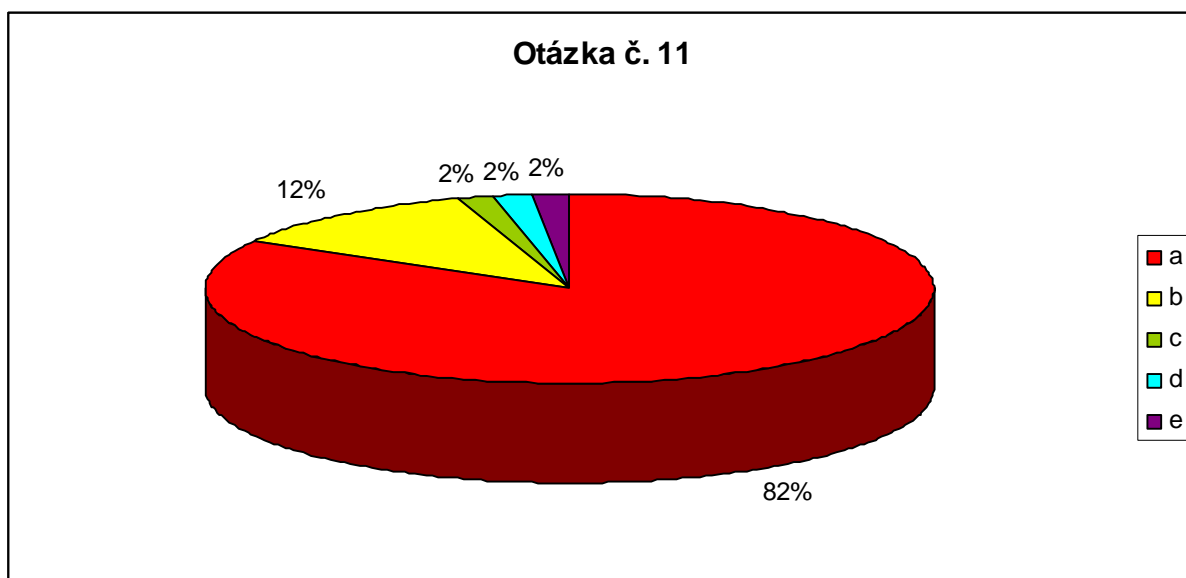
Zdroj: Vlastní výzkum

Dle § 29 odst. 1 písm. h) zákona č. 133/1985 Sb., o PO, ve znění pozdějších předpisů, zabezpečuje výstavbu a údržbu objektů PO a požárně bezpečnostních zařízení 40 ORP (66 %) na 80 % - 100 %, 9 ORP (15 %) na 60 % - 80 %, 4 ORP (7 %) na 40 % - 60 %, 4 ORP (7 %) na 20 % - 40 %, 3 ORP (5 %) na 0 % - 20 %. Stav objektů – požárních zbrojnic, není ve většině ORP na dobré úrovni, pouze 66 % ORP z dotazovaných zajišťuje plně výstavbu a údržbu objektů.

Otázka č. 11: Zpracovává obec stanovenou dokumentaci požární ochrany (dokumentaci o zřízení JPO, řád ohlašovny požárů, dokumentaci k preventivně výchovné činnosti, požární řád obce, dokumentaci k zabezpečení požární ochrany při akcích, kterých se zúčastňuje větší množství osob a úkoly požární ochrany pro období stavu ohrožení státu a válečného stavu):

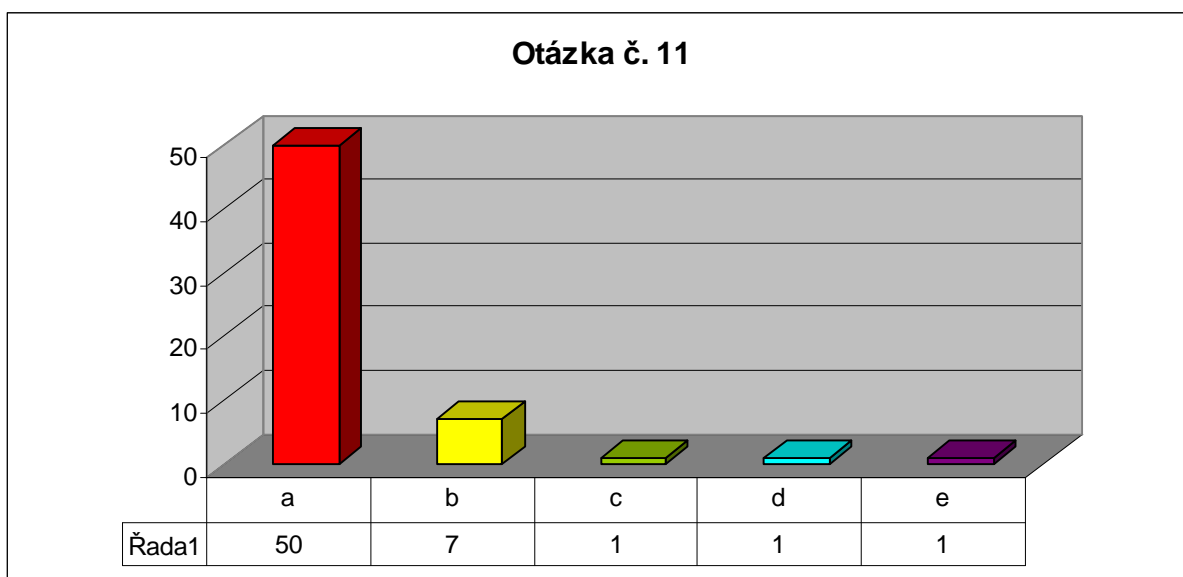
- a) 100% - 80%
- b) 80% - 60%
- c) 60% - 40%
- d) 40% - 20%
- e) 20% - 0%

Graf č. 21: Zpracovávání stanovené dokumentace požární ochrany (%)

Zdroj: Vlastní výzkum

Graf č. 22: Zpracovávání stanovené dokumentace požární ochrany (ni)

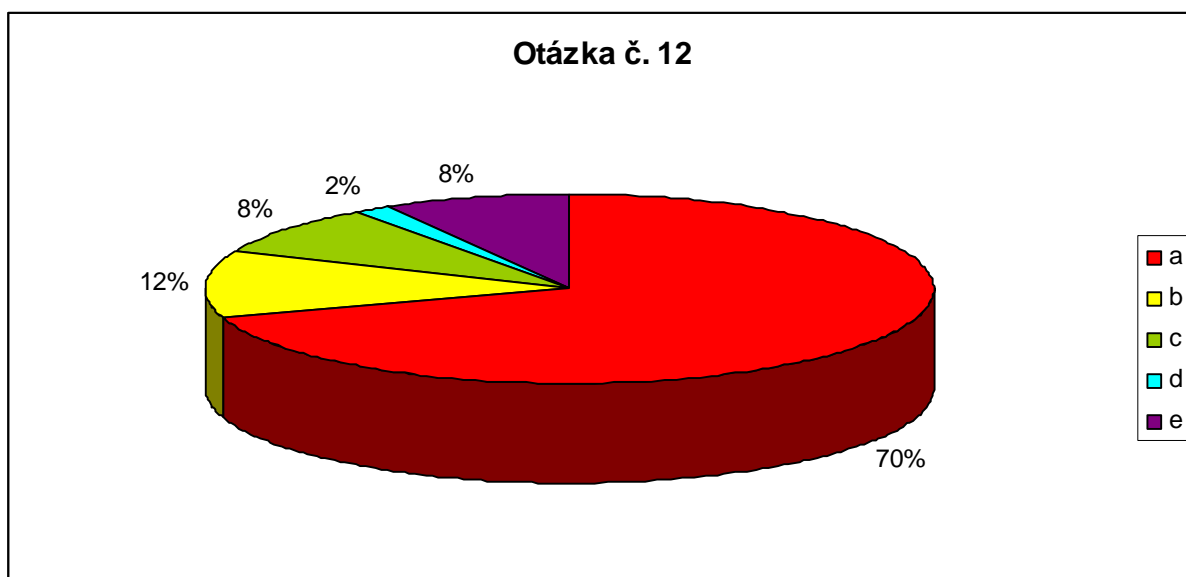
Zdroj: Vlastní výzkum

Dle § 29 odst. 1 písm. i) zákona č. 133/1985 Sb., o PO, ve znění pozdějších předpisů, zpracovává stanovenou dokumentaci požární ochrany 50 ORP (82 %) na 80 % - 100 %, 7 ORP (12 %) na 60 % - 80 %, 1 ORP (2 %) na 40 % - 60 %, 1 ORP (2 %) na 20 % - 40 %, 1 ORP (2 %) na 0 % - 20 %. Zde je nutné podotknout, že v dotazovaných ORP je této povinnosti věnována dostatečná pozornost.

Otázka č. 12: Zřizuje obec ohlašovnu požárů a další místa, odkud lze hlásit požár:

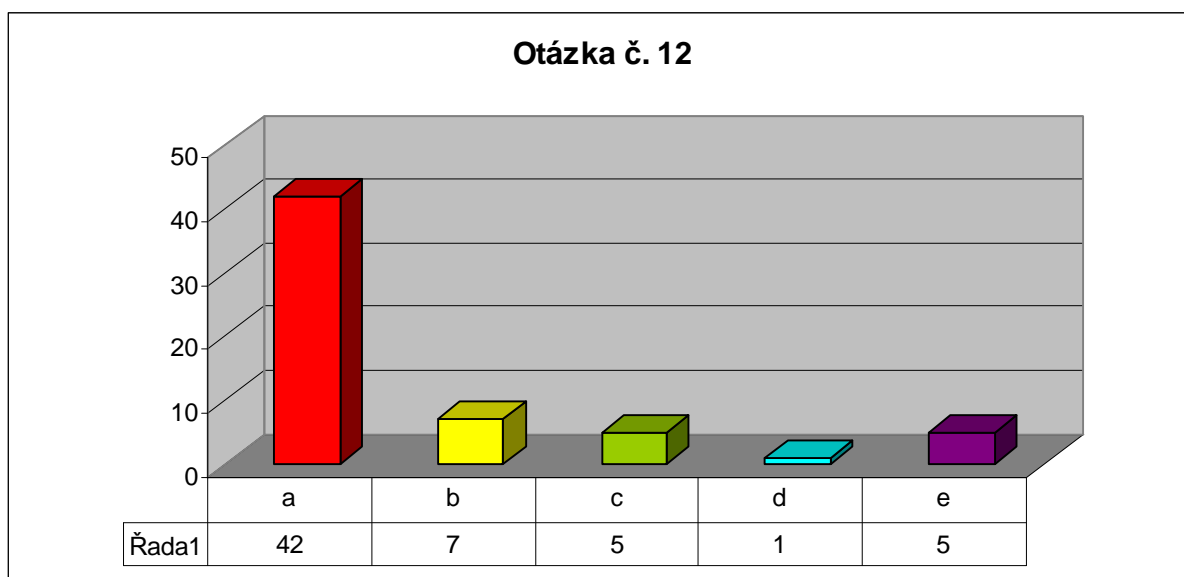
- a) 100% - 80%
- b) 80% - 60%
- c) 60% - 40%
- d) 40% - 20%
- e) 20% - 0%

Graf č. 23: Zřízení ohlašovny požárů a dalších míst, odkud lze hlásit požár (%)

Zdroj: Vlastní výzkum

Graf č. 24: Zřízení ohlašovny požárů a dalších míst, odkud lze hlásit požár (ni)

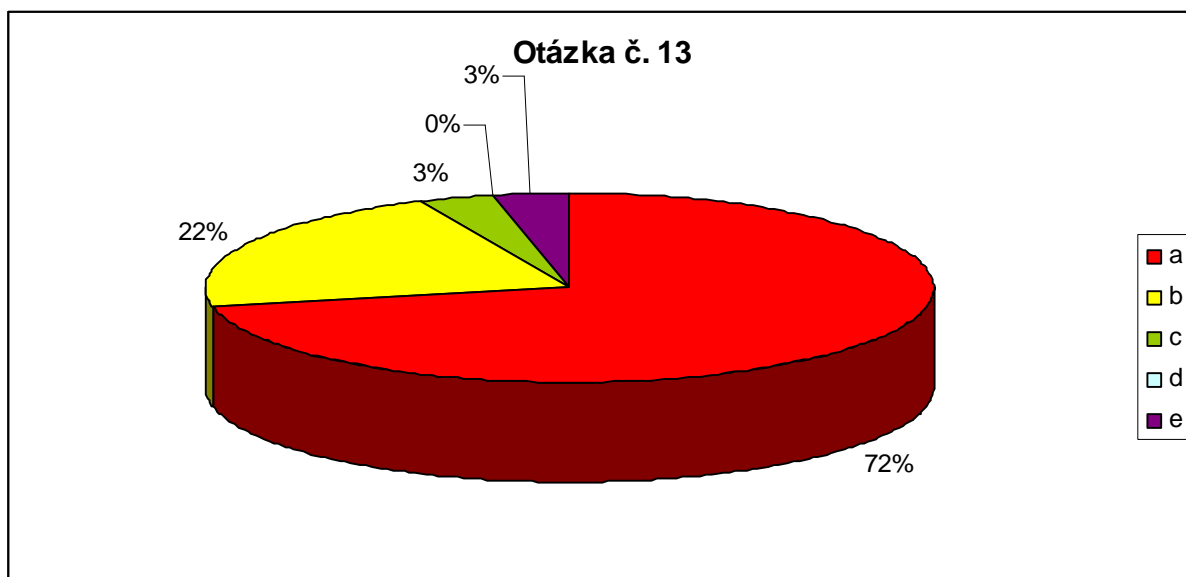
Zdroj: Vlastní výzkum

Dle § 29 odst. 1 písm. j) zákona č. 133/1985 Sb., o PO, ve znění pozdějších předpisů, zřizuje ohlašovnu požárů a další místa, odkud lze hlásit požár 42 ORP (70 %) na 80 % - 100 %, 7 ORP (12 %) na 60 % - 80 %, 5 ORP (8 %) na 40 % - 60 %, 1 ORP (2 %) na 20 % - 40 %, 5 ORP (8 %) na 0 % - 20 %. O problematice týkající se zřizování ohlašoven požárů se věnuji v kapitole diskuze (str. 135)

Otázka č. 13: Zabezpečuje obec zdroje vody pro hašení požárů:

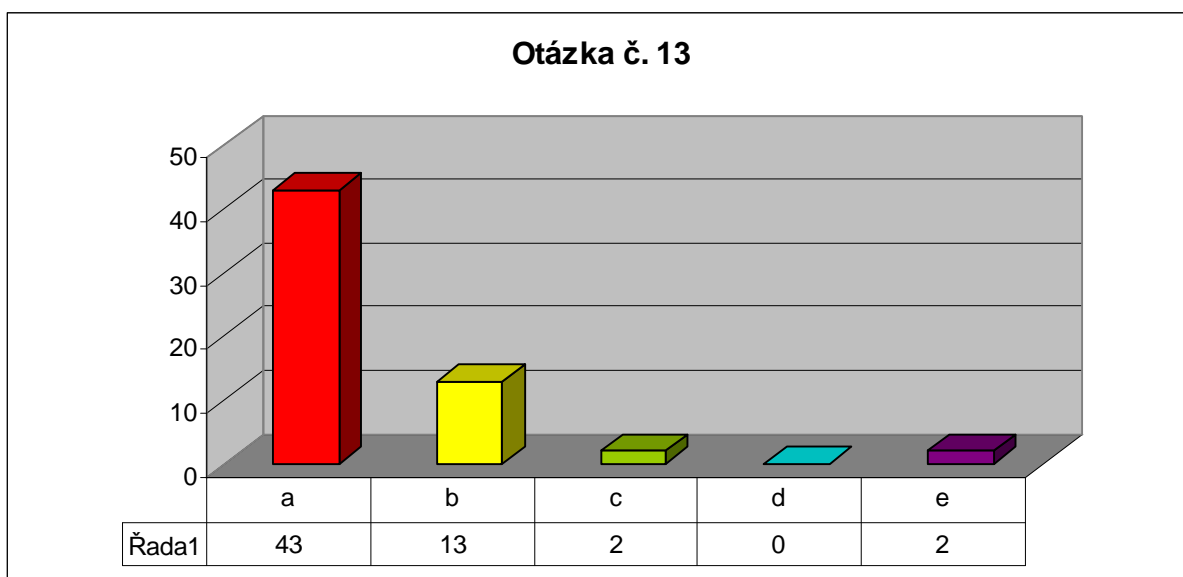
- a) 100% - 80%
- b) 80% - 60%
- c) 60% - 40%
- d) 40% - 20%
- e) 20% - 0%

Graf č. 25: Zabezpečení zdroje vody pro hašení požárů (%)

Zdroj: Vlastní výzkum

Graf č. 26: Zabezpečení zdroje vody pro hašení požárů (ni)

Zdroj: Vlastní výzkum

Dle § 29 odst. 1 písm. k) zákona č. 133/1985 Sb., o PO, ve znění pozdějších předpisů, zabezpečuje zdroje vody pro hašení požárů 43 ORP (72 %) na 80 % - 100 %, 13 ORP (22 %) na 60 % - 80 %, 2 ORP (3 %) na 40 % - 60 %, 2 ORP (3 %) na 0 % - 20 %. Povinnost zabezpečovat zdroje vody je velice důležitá a může mít vliv na rozvoj a šíření požárů pro to v ORP, kde tyto zdroje nejsou zabezpečeny, se mohou vyskytnout problémy při hašení požárů.

Otázka č. 14: Zabezpečuje obec trvalou použitelnost zdrojů vody pro hašení požárů:

a) 100% - 80%

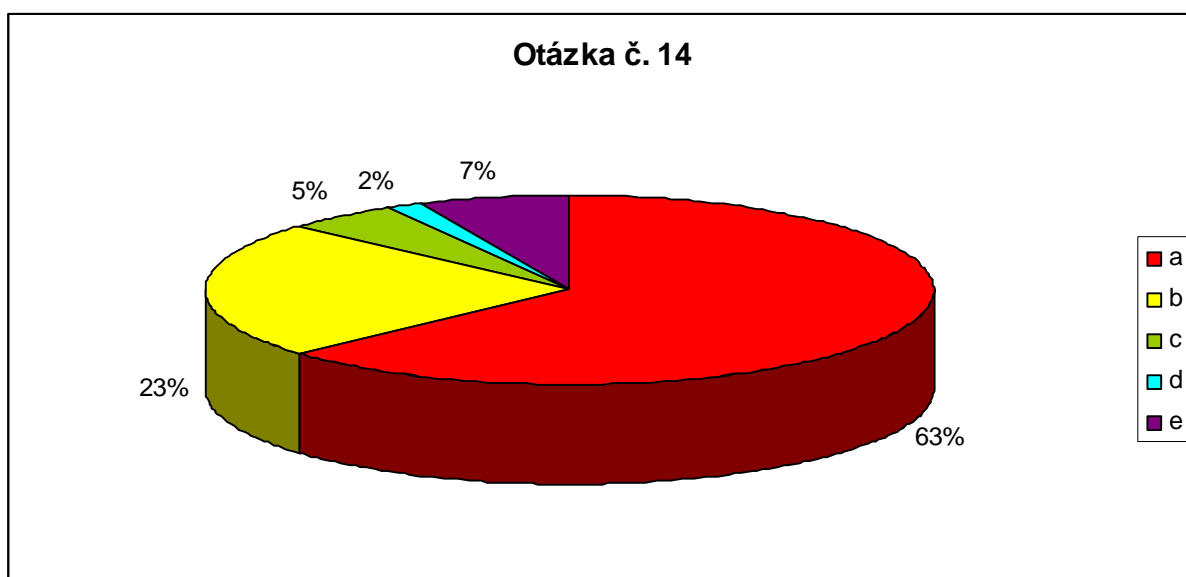
b) 80% - 60%

c) 60% - 40%

d) 40% - 20%

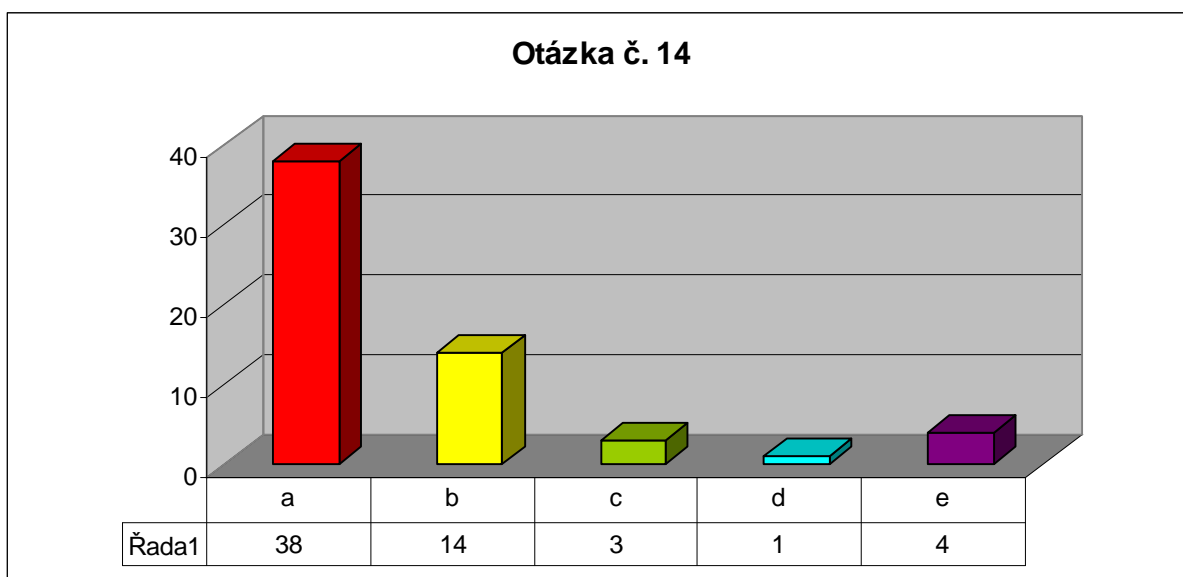
e) 20% - 0%

Graf č. 27: Zabezpečení trvalé použitelnosti zdrojů vody pro hašení požárů (%)

Zdroj: Vlastní výzkum

Graf č. 28: Zabezpečení trvalé použitelnosti zdrojů vody pro hašení požárů (ni)

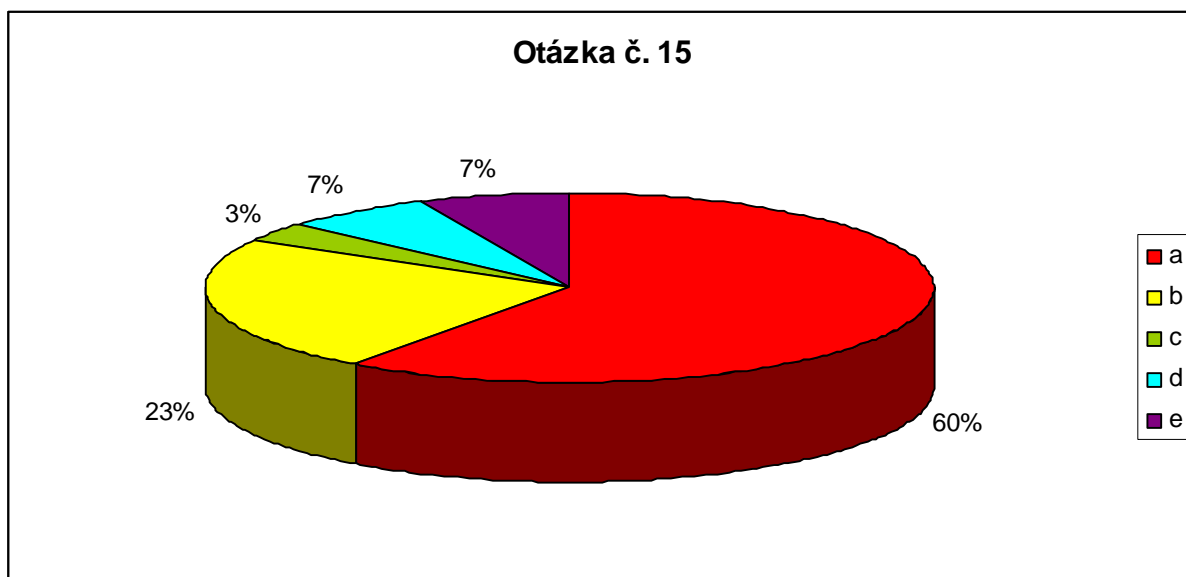
Zdroj: Vlastní výzkum

Dle § 29 odst. 1 písm. k) zákona č. 133/1985 Sb., o PO, ve znění pozdějších předpisů, zabezpečuje trvalou použitelnost zdrojů vody pro hašení požárů 38 ORP (63 %) na 80 % - 100 %, 14 ORP (23 %) na 60 % - 80 %, 3 ORP (5 %) na 40 % - 60 %, 1 ORP (2 %) na 20 % - 40 %, 4 ORP (7 %) na 0 % - 20 %. Pokud má zdroj vody sloužit musí být trvale použitelný, pro to u ORP které tuto povinnost neplní, je do značné míry snížena možnost použití těchto zdrojů při požárech. Zabezpečením trvalé použitelnosti zdrojů vody je myšleno například prosekávání ledu v zimě nebo udržování příjezdových cest.

Otázka č. 15: Má obec stanoveny další zdroje pro hašení požárů:

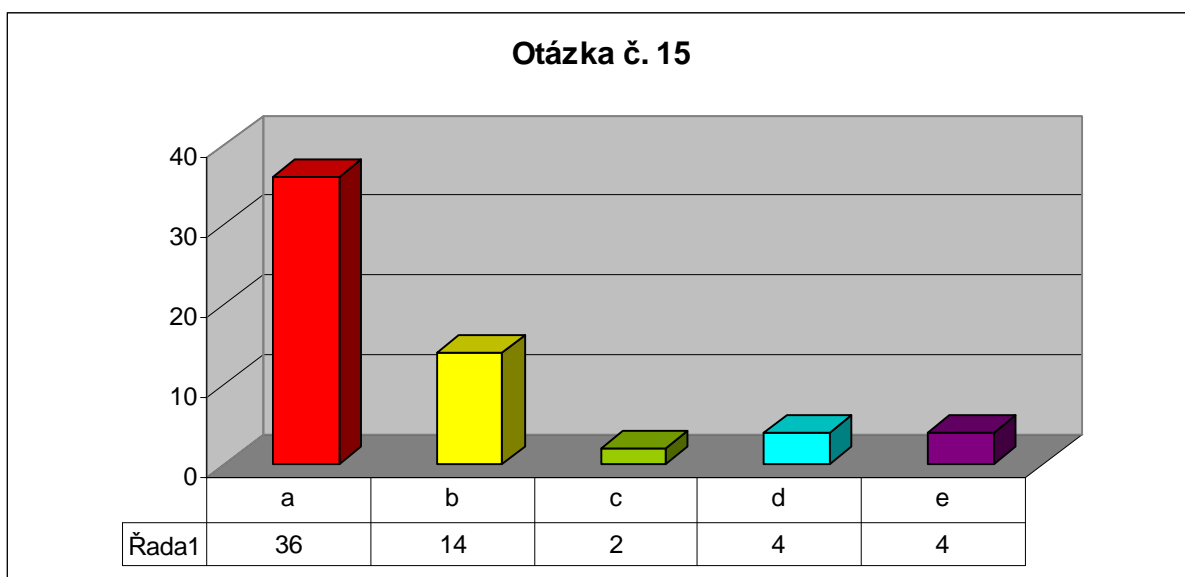
- a) 100% - 80%
- b) 80% - 60%
- c) 60% - 40%
- d) 40% - 20%
- e) 20% - 0%

Graf č. 29: Stanovení dalších zdrojů pro hašení požárů (%)

Zdroj: Vlastní výzkum

Graf č. 30: Stanovení dalších zdrojů pro hašení požárů (ni)

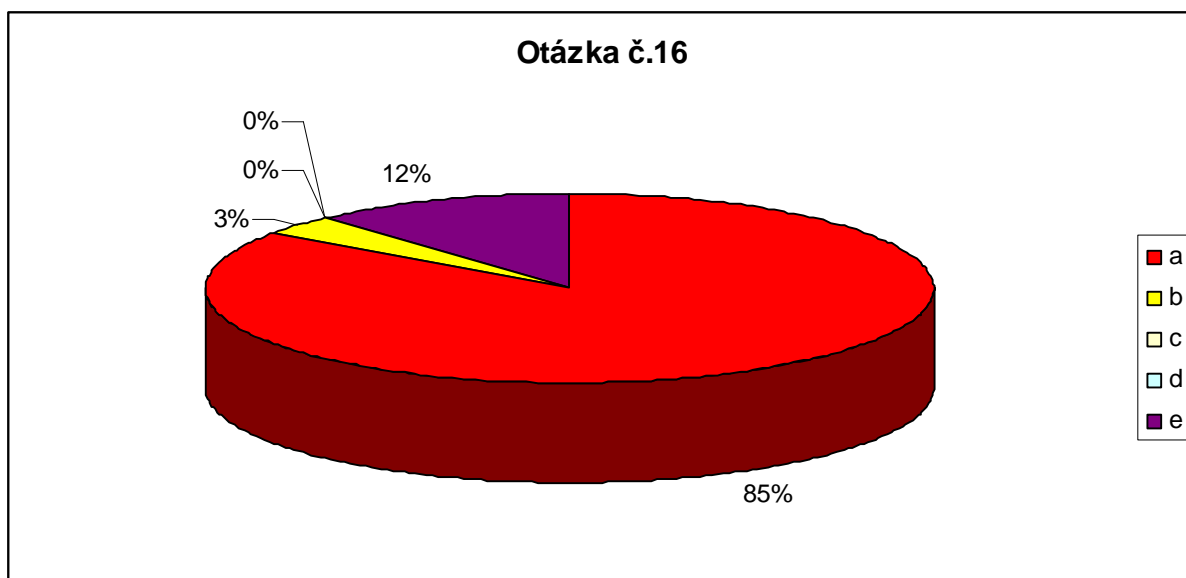
Zdroj: Vlastní výzkum

Dle § 29 odst. 1 písm. k) zákona č. 133/1985 Sb., o PO, ve znění pozdějších předpisů, další zdroje pro hašení požárů má stanoveno 36 ORP (60 %) na 80 % - 100 %, 14 ORP (23 %) na 60 % - 80 %, 2 ORP (3 %) na 40 % - 60 %, 4 ORP (7 %) na 20 % - 40 %, 4 ORP (7 %) na 0 % - 20 %. V případě, že obec nemá základní ani další zdroje což je minimálně 14 % z dotazovaných obcí, vyvstává zde problém pro jednotky SDHO při hašení požárů.

Otázka č. 16: Umožňuje obec dislokaci jednotek HZS kraje v katastrálním území obce podle nařízení kraje:

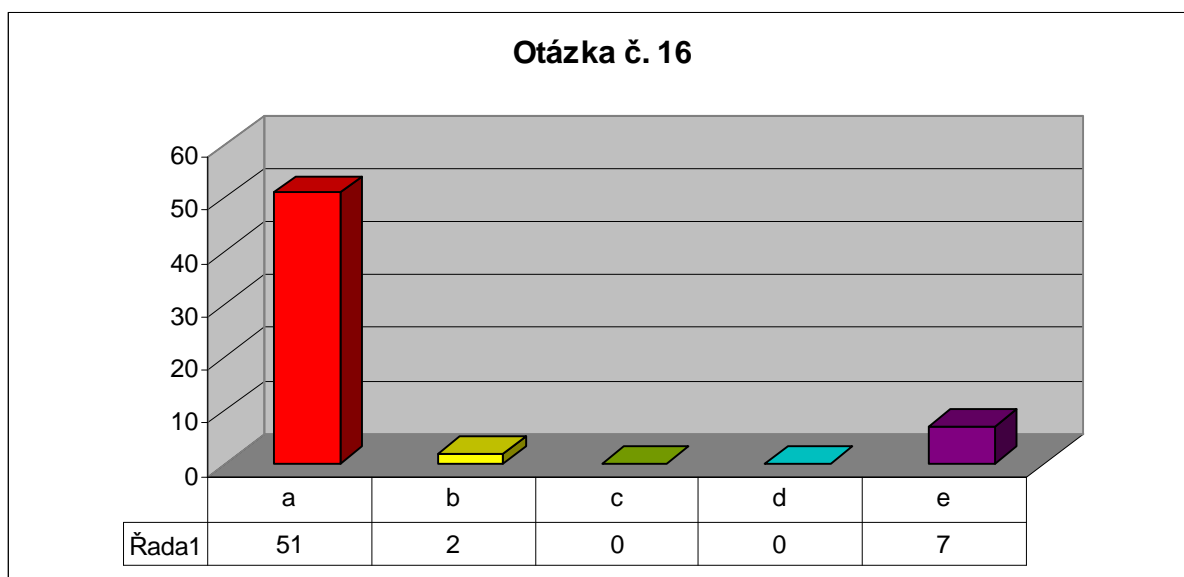
- a) 100% - 80%
- b) 80% - 60%
- c) 60% - 40%
- d) 40% - 20%
- e) 20% - 0%

Graf č. 31: Umožnění dislokace jednotek HZS kraje v katastrálním území obce (%)

Zdroj: Vlastní výzkum

Graf č. 32: Umožnění dislokace jednotek HZS kraje v katastrálním území obce (ni)

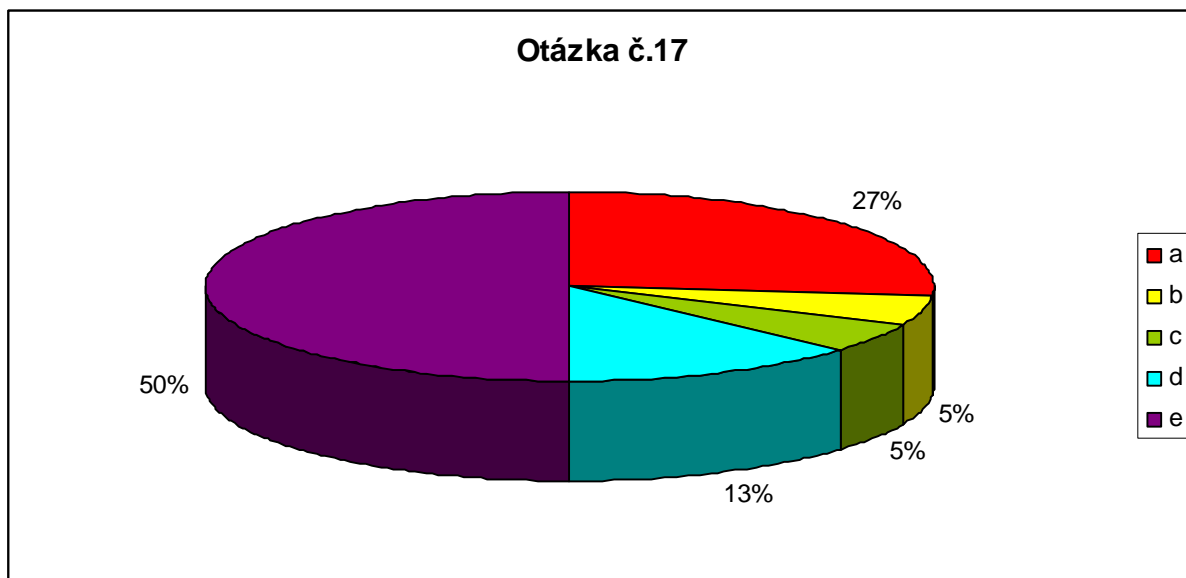
Zdroj: Vlastní výzkum

Dle § 29 odst. 1 písm. l) zákona č. 133/1985 Sb., o PO, ve znění pozdějších předpisů, umožňuje dislokaci jednotek HZS kraje v katastrálním území obce 51 ORP (85 %) na 80 % - 100 %, 2 ORP (3 %) na 60 % - 80 % a 7 ORP (12 %) na 0 % - 20 %. Ve výše zmiňovaných ORP, které vůbec neumožňují dislokaci jednotek HZS kraje, dochází ke snižování úrovně zabezpečení PO v daných obcích i v celém jejich správním území.

Otázka č. 17: Přispívá obec jednotce (jednotkám) HZS kraje s dislokací na katastrálním území obce na její (jejich) provoz a vybavení těchto jednotek:

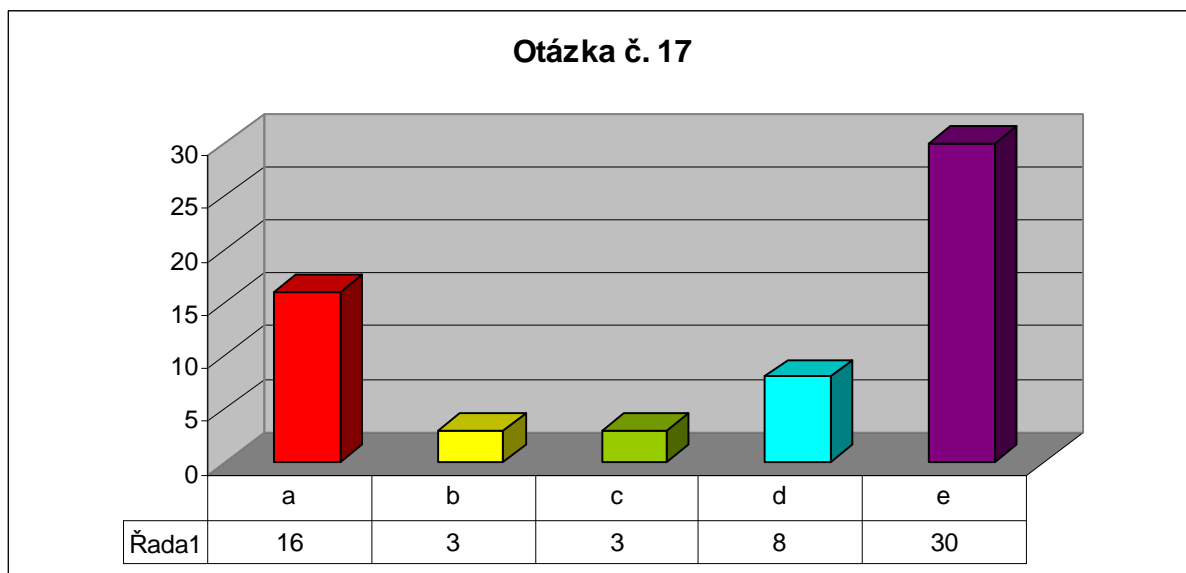
- a) 100% - 80%
- b) 80% - 60%
- c) 60% - 40%
- d) 40% - 20%
- e) 20% - 0%

Graf č. 33: Poskytování příspěvků jednotkám HZS kraje na provoz a vybavení těchto jednotek (%)

Zdroj: Vlastní výzkum

Graf č. 34: Poskytování příspěvků jednotkám HZS kraje na provoz a vybavení těchto jednotek (ni)

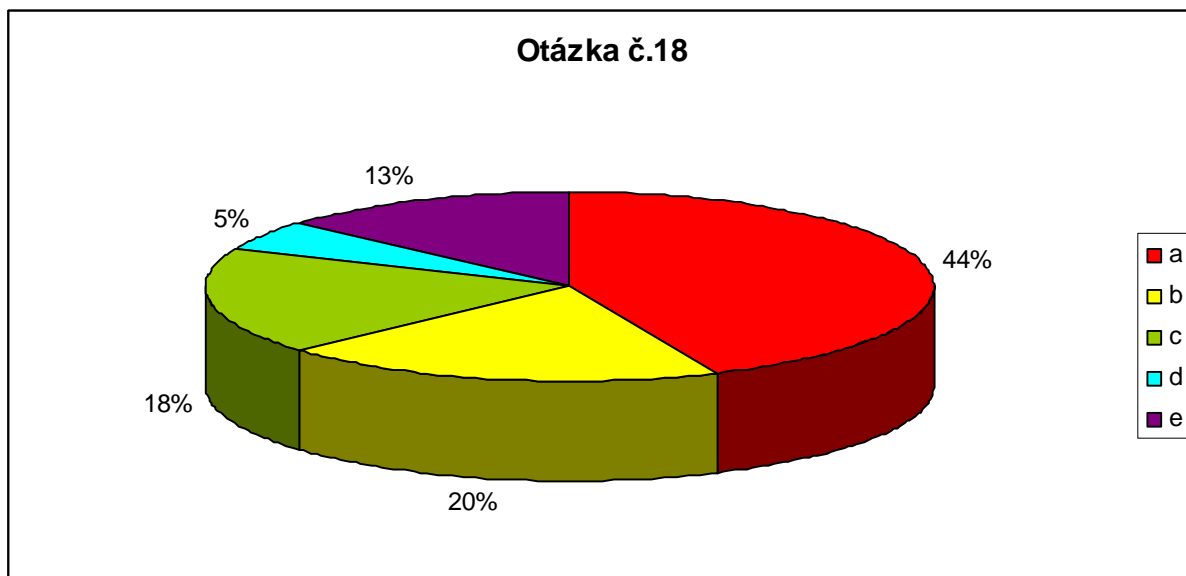
Zdroj: Vlastní výzkum

Dle § 29 odst. 1 písm. l) zákona č. 133/1985 Sb., o PO, ve znění pozdějších předpisů, přispívá jednotce (jednotkám) HZS kraje s dislokací na katastrálním území obce na její (jejich) provoz a vybavení těchto jednotek 16 ORP (27 %) na 80 % - 100 %, 3 ORP (5 %) na 60 % - 80 %, 3 ORP (5 %) na 40 % - 60 %, 8 ORP (13 %) na 20 % - 40 %, 30 ORP (50 %) na 0 % - 20 %. Této problematice se podrobněji věnuji v kapitole diskuze (str. 134 - 135).

Otázka č. 18: Spolupracuje obec se sousedními obcemi při plnění úkolů k zabezpečení požární ochrany:

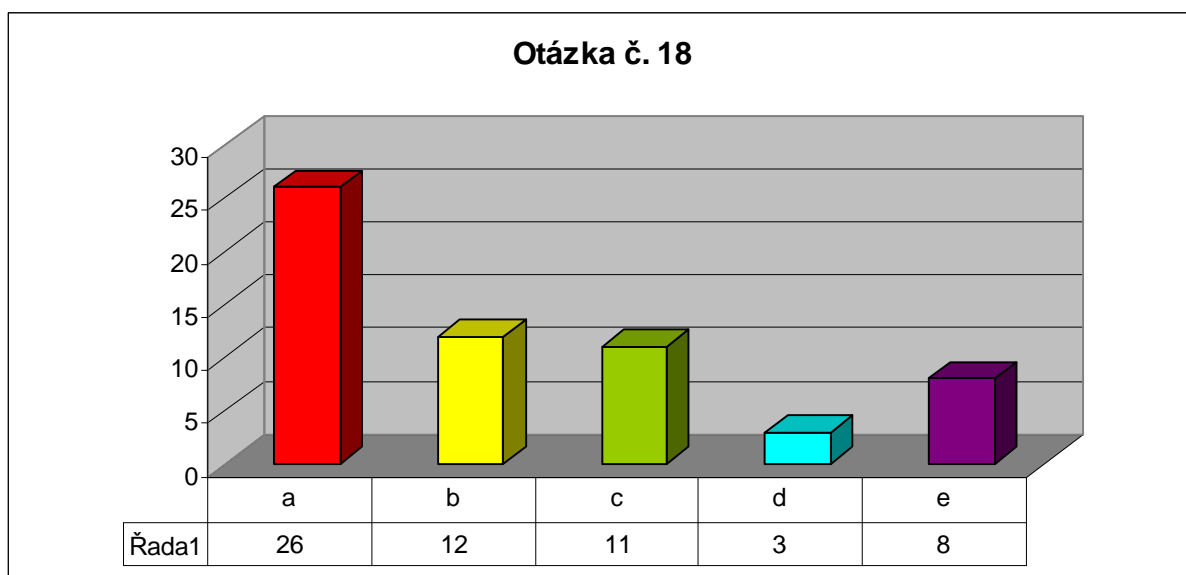
- a) 100% - 80%
- b) 80% - 60%
- c) 60% - 40%
- d) 40% - 20%
- e) 20% - 0%

Graf č. 35: Spolupráce ORP se sousedními obcemi při plnění úkolů k zabezpečení požární ochrany (%)

Zdroj: Vlastní výzkum

Graf č. 36: Spolupráce ORP se sousedními obcemi při plnění úkolů k zabezpečení požární ochrany (ni)

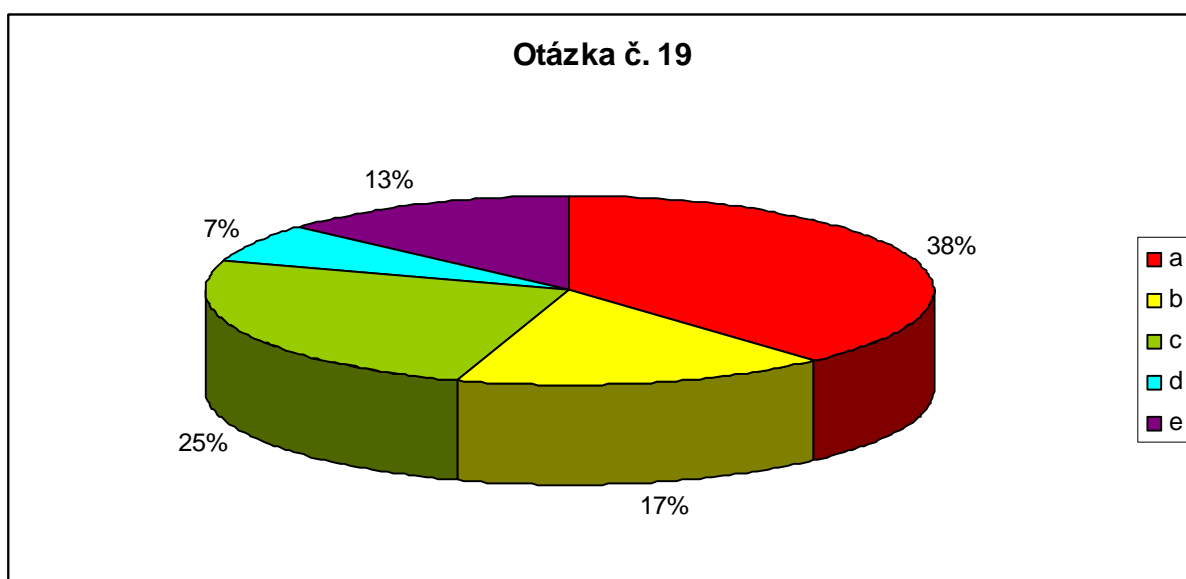
Zdroj: Vlastní výzkum

Dle § 29 odst. 1 písm. m) zákona č. 133/1985 Sb., o PO, ve znění pozdějších předpisů, spolupracuje se sousedními obcemi při plnění úkolů k zabezpečení požární ochrany 26 ORP (44 %) na 80 % - 100 %, 12 ORP (20 %) na 60 % - 80 %, 11 ORP (18 %) na 40 % - 60 %, 3 ORP (5 %) na 20 % - 40 %, 8 ORP (13 %) na 0 % - 20 %. Problematika spolupráce obcí se sousedními obcemi úzce souvisí se zřizováním jednotek SDHO v obcích a proto se o této povinnosti zmiňují v kapitole diskuze (str. 134).

Otázka č. 19: Organizuje obec preventivně výchovnou činnost:

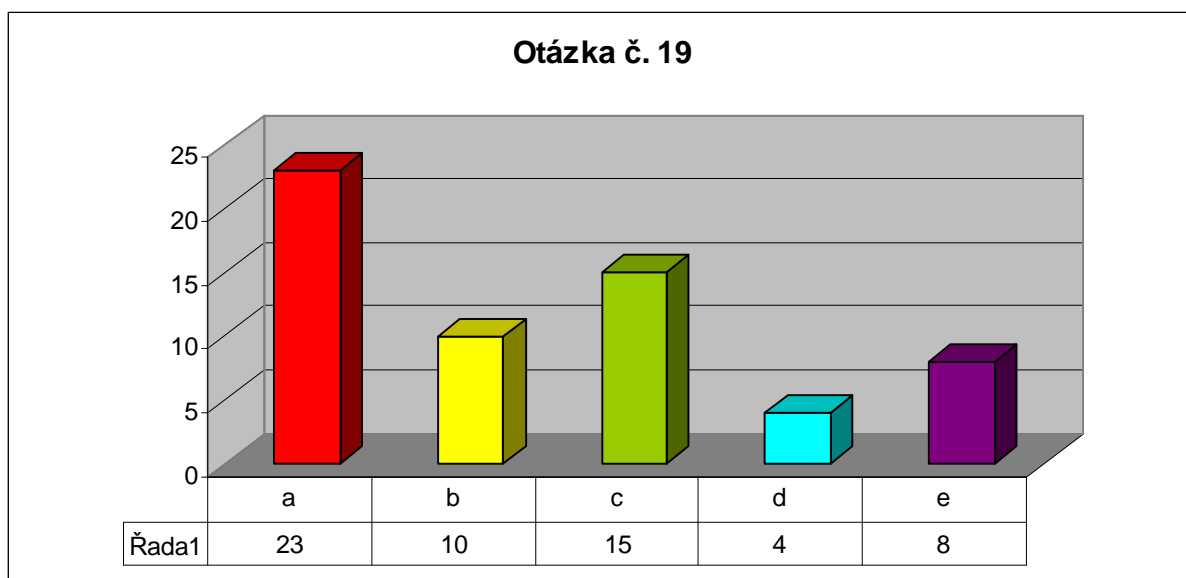
- a) 100% - 80%
- b) 80% - 60%
- c) 60% - 40%
- d) 40% - 20%
- e) 20% - 0%

Graf č. 37: Organizování preventivně výchovné činnosti (%)

Zdroj: Vlastní výzkum

Graf č. 38: Organizování preventivně výchovné činnosti (ni)

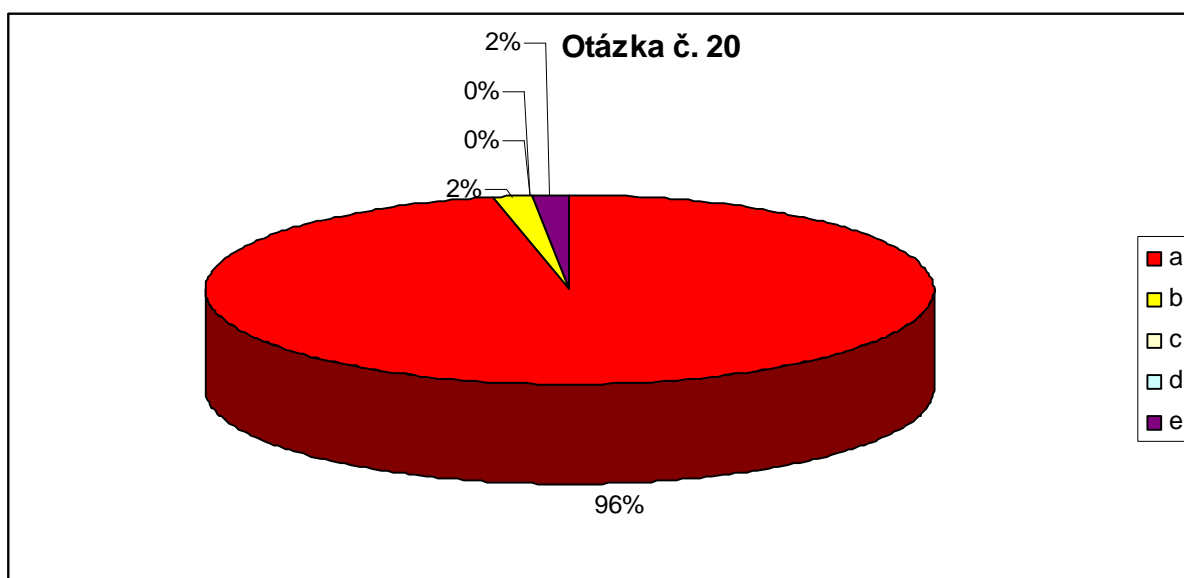
Zdroj: Vlastní výzkum

Dle § 29 odst. 1 písm. n) zákona č. 133/1985 Sb., o PO, ve znění pozdějších předpisů, organizuje preventivně výchovnou činnost 23 ORP (38 %) na 80 % - 100 %, 10 ORP (17 %) na 60 % - 80 %, 15 ORP (25 %) na 40 % - 60 %, 4 ORP (7 %) na 20 % - 40 %, 8 ORP (13 %) na 0 % - 20 %. Tento výsledek poukazuje na nedostatečné plnění této povinnosti u 27 ORP. Zanedbávání organizace preventivně výchovné činnosti vede například k nedostatečné informovanosti obyvatelstva o dané problematice.

Otázka č. 20: Vydala obec obecně závaznou vyhláškou požární řád obce:

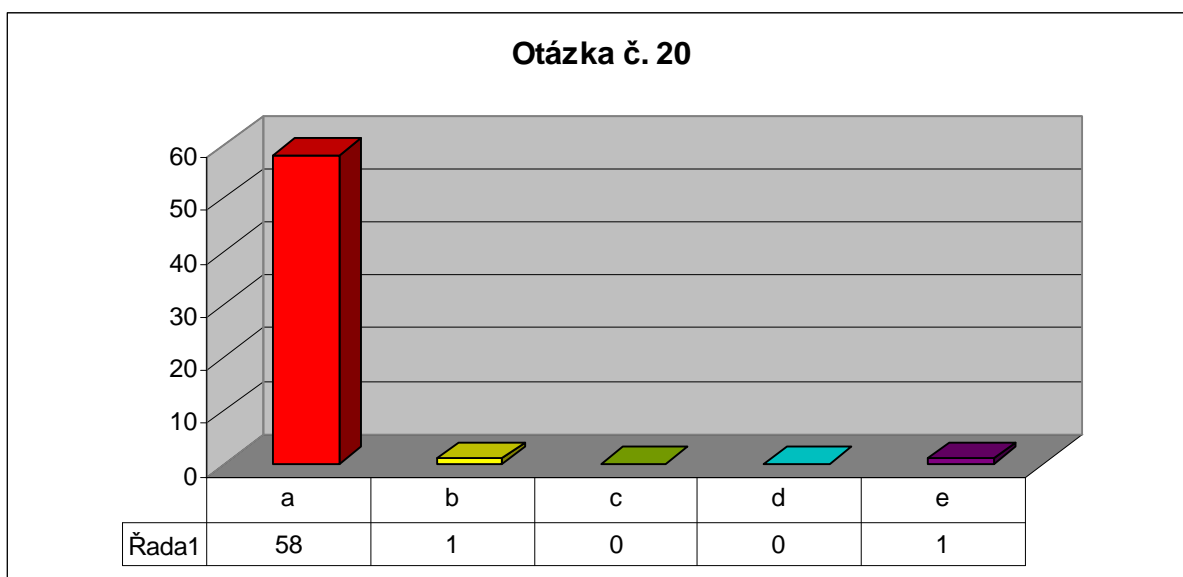
- a) 100% - 80%
- b) 80% - 60%
- c) 60% - 40%
- d) 40% - 20%
- e) 20% - 0%

Graf č. 39: Vydání požárního řádu obce (%)

Zdroj: Vlastní výzkum

Graf č. 40: Vydání požárního řádu obce (ni)

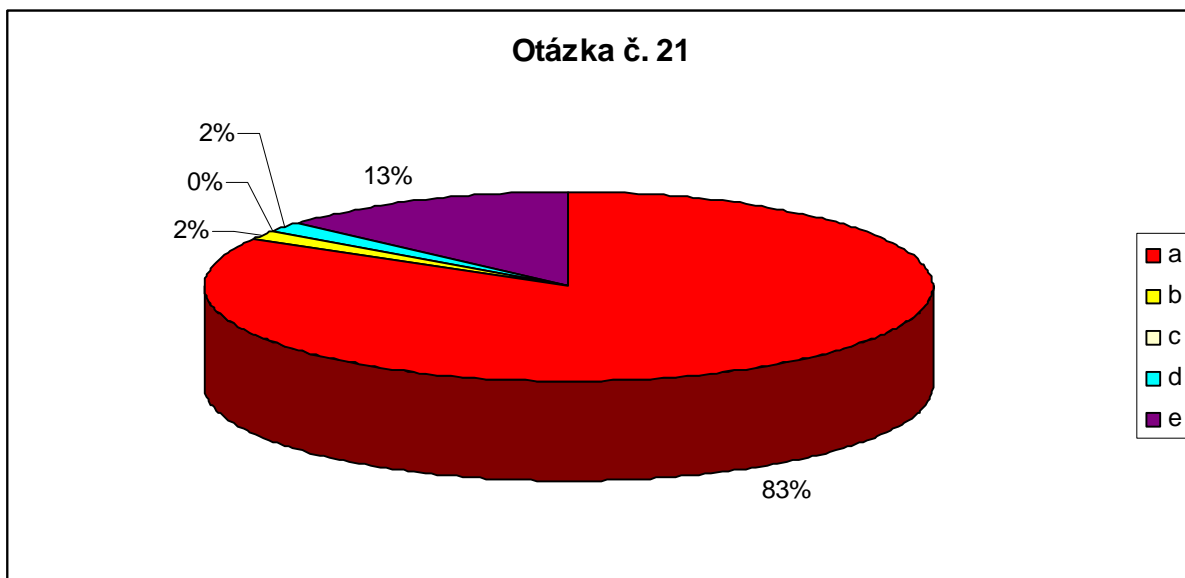
Zdroj: Vlastní výzkum

Dle § 29 odst. 1 písm. n) zákona č. 133/1985 Sb., o PO, ve znění pozdějších předpisů, vydalo požární řád obce 58 ORP (96 %) na 80 % - 100 %, 1 ORP (2 %) na 60 % - 80 % a 1 ORP (2 %) na 0 % - 20 %. Řádně vedený požární řád obce poukazuje na náležitě zabezpečení PO v obci.

Otázka č. 21: Stanovila obec v obecně závazné vyhlášce podmínky k zabezpečení požární ochrany při akcích, kterých se účastní větší počet osob:

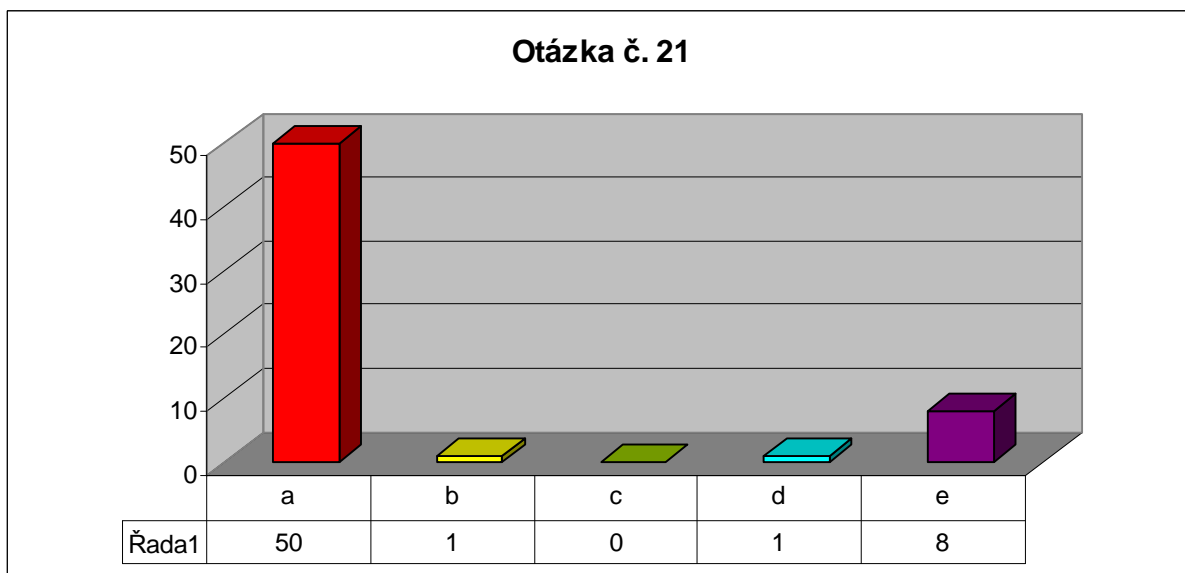
- a) 100% - 80%
- b) 80% - 60%
- c) 60% - 40%
- d) 40% - 20%
- e) 20% - 0%

Graf č. 41: Stanovení podmínek k zabezpečení požární ochrany při akcích, kterých se účastní větší počet osob (%)

Zdroj: Vlastní výzkum

Graf č. 42: Stanovení podmínek k zabezpečení požární ochrany při akcích, kterých se účastní větší počet osob (ni)

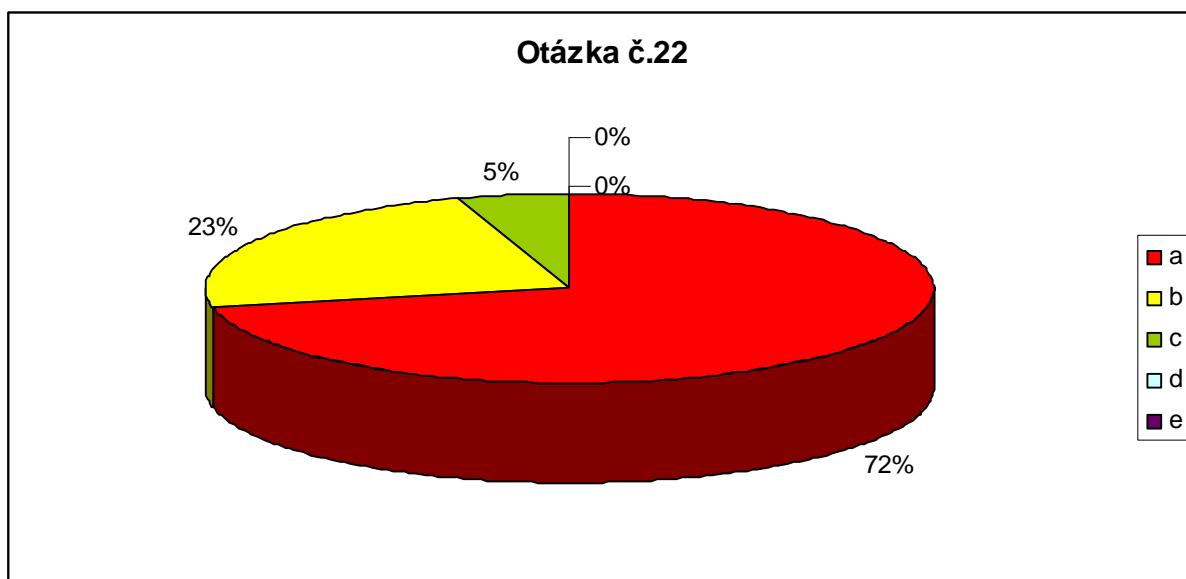
Zdroj: Vlastní výzkum

Dle § 29 odst. 1 písm. o) zákona č. 133/1985 Sb., o PO, ve znění pozdějších předpisů, stanovilo podmínky k zabezpečení požární ochrany při akcích, kterých se účastní větší počet osob 50 ORP (83 %) na 80 % - 100 %, 1 ORP (2 %) na 60 % - 80 %, 1 ORP (2 %) na 20 % - 40 %, 8 ORP (13 %) na 0 % - 20 %. Zabezpečení této povinnosti je na dostatečné úrovni, z této skutečnosti je patrné, že obyvatelstvo v daných obcích při těchto akcích, je dostatečně zabezpečeno. Zde je na místě tyto obce pochválit.

Otázka č. 22: Organizuje obec přípravu na mimořádné události:

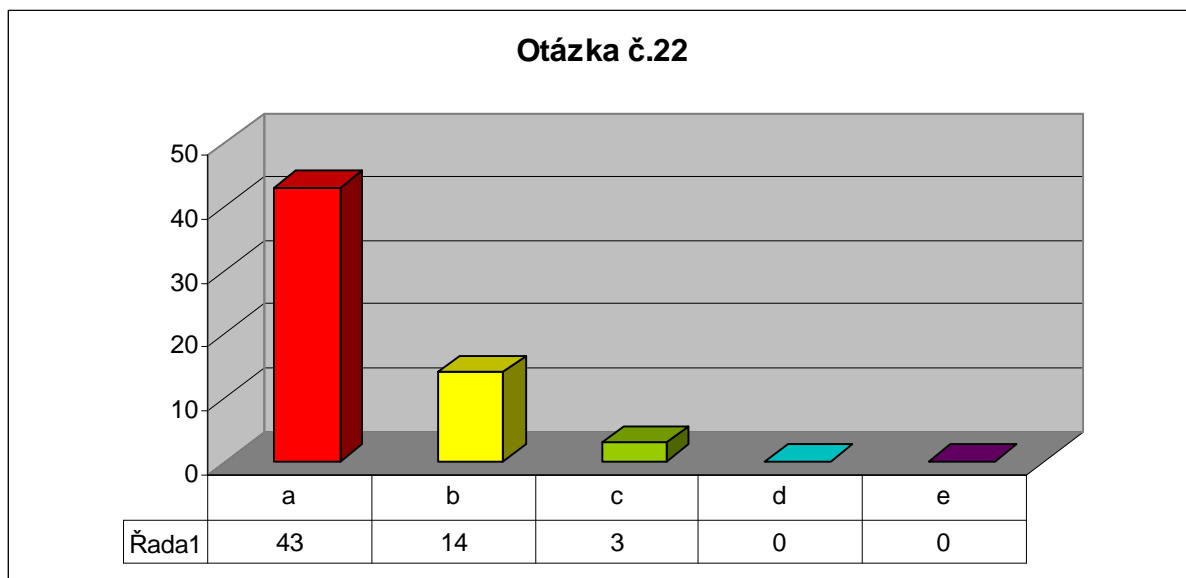
- a) 100% - 80%
- b) 80% - 60%
- c) 60% - 40%
- d) 40% - 20%
- e) 20% - 0%

Graf č. 43: Organizování příprav na mimořádné události (%)

Zdroj: Vlastní výzkum

Graf č. 44: Organizování příprav na mimořádné události (ni)

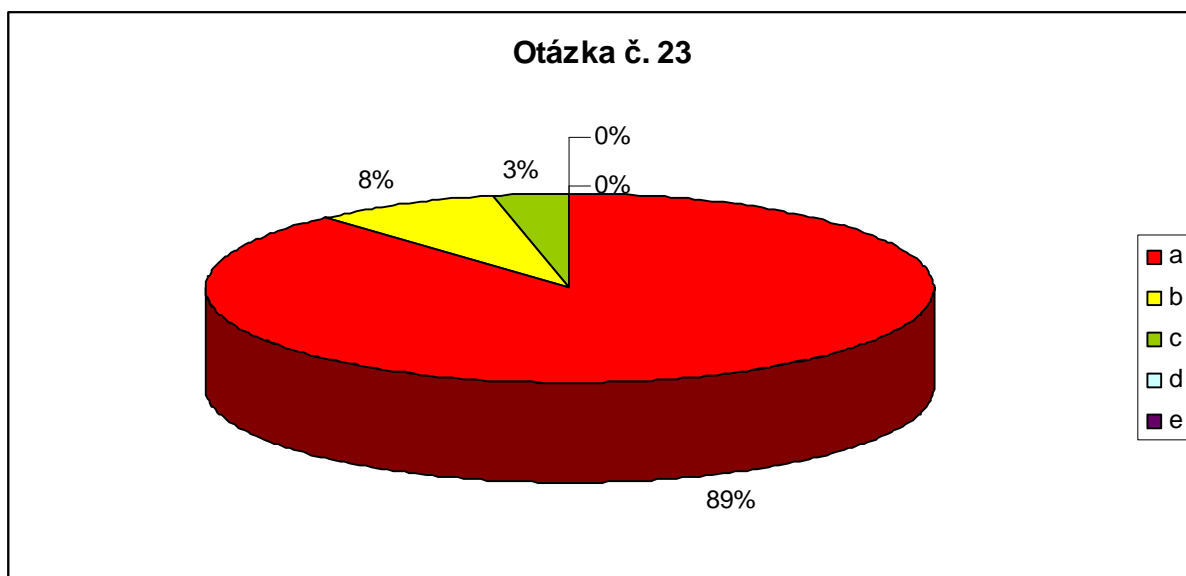
Zdroj: Vlastní výzkum

Dle § 12 odst. 1 písm. a) zákona č. 239/2000 Sb., o IZS, ve znění pozdějších předpisů, organizuje přípravu na mimořádné události 43 ORP (72 %) na 80 % - 100 %, 14 ORP (23 %) na 60 % - 80 %, 3 ORP (5 %) na 40 % - 60 %. Dostatečná příprava na MU, je dobrým předpokladem pro úspěšné zvládnutí případných MU.

Otázka č. 23: Zajišťuje obec varování obyvatelstva před hrozícím nebezpečím:

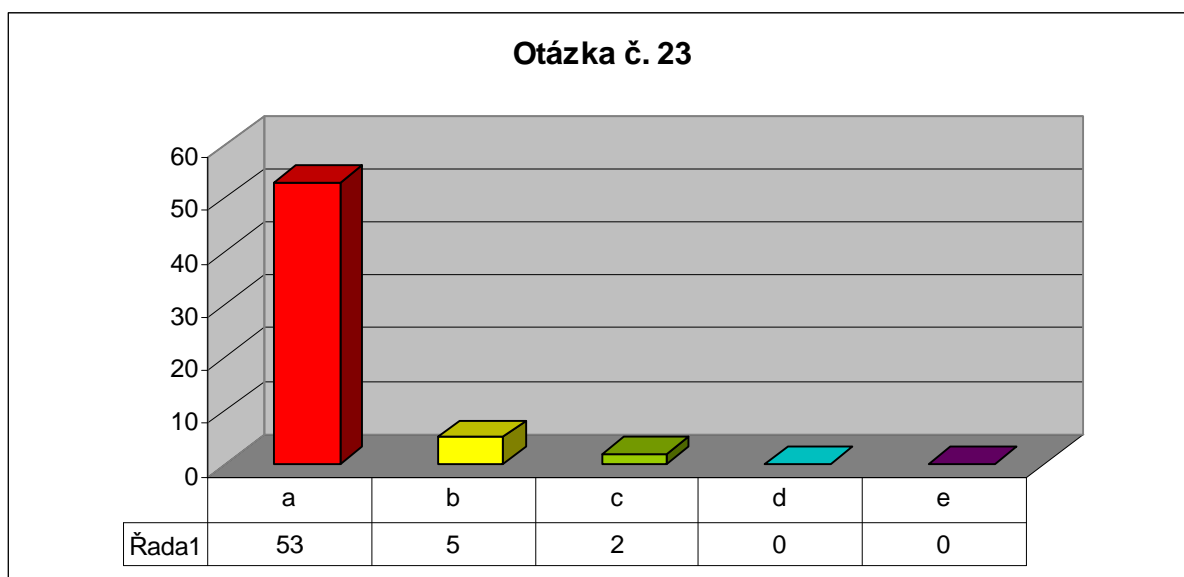
- a) 100% - 80%
- b) 80% - 60%
- c) 60% - 40%
- d) 40% - 20%
- e) 20% - 0%

Graf č. 45: Zajišťování varování obyvatelstva před hrozícím nebezpečím (%)

Zdroj: Vlastní výzkum

Graf č. 46: Zajišťování varování obyvatelstva před hrozícím nebezpečím (ni)

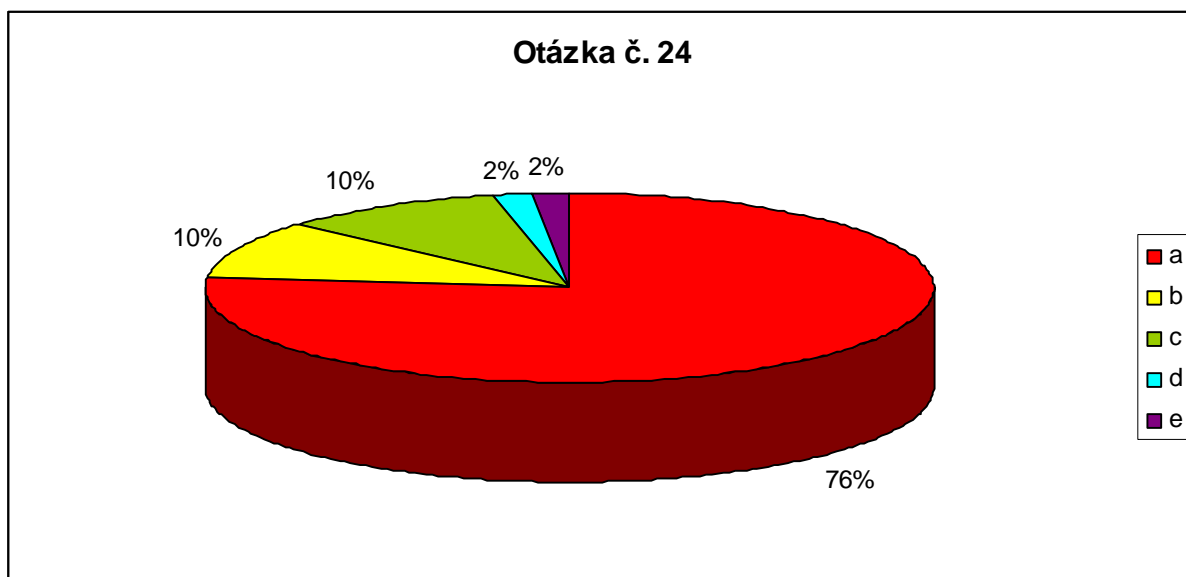
Zdroj: Vlastní výzkum

Dle § 15 odst. 2 písm. c) zákona č. 239/2000 Sb., o IZS, ve znění pozdějších předpisů, zajišťuje varování obyvatelstva před hrozícím nebezpečím 53 ORP (89 %) na 80 % - 100 %, 5 ORP (8 %) na 60 % - 80 %, 2 ORP (3 %) na 40 % - 60 %. Zde je opět na místě pochválit ORP, které odpověděly, že tuto povinnost splňují na 60 % a více. Včasné varování obyvatelstva má zásadní vliv na bezpečnost obyvatelstva v rámci OOB.

Otázka č. 24: Má obec vytipována příjmová místa pro evakuované obyvatelstvo:

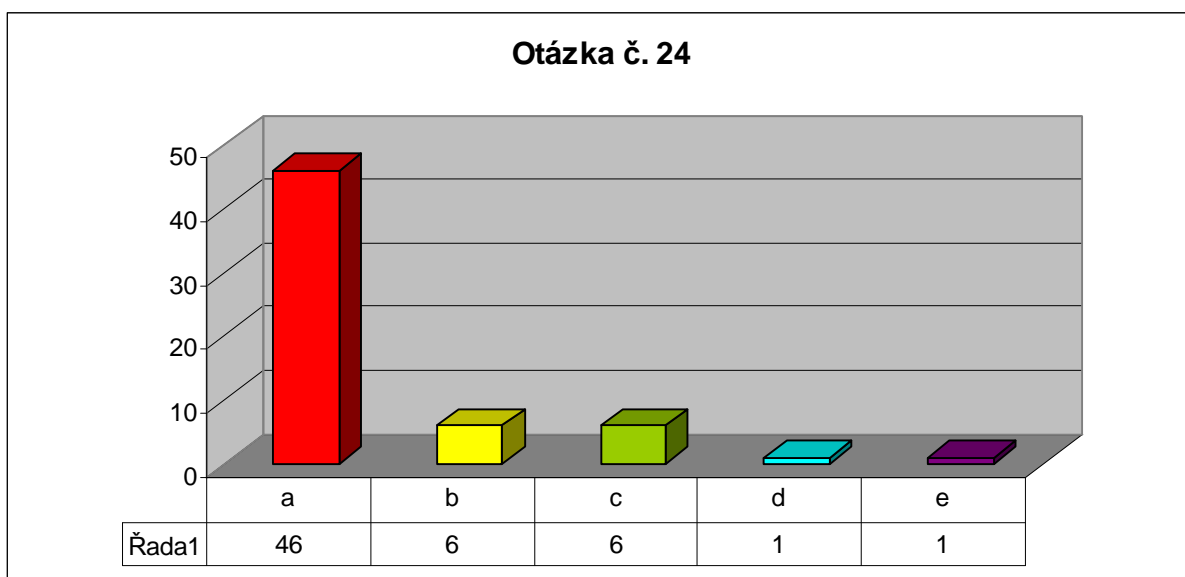
- a) 100% - 80%
- b) 80% - 60%
- c) 60% - 40%
- d) 40% - 20%
- e) 20% - 0%

Graf č. 47: Zajištění příjmových míst pro evakuované obyvatelstvo (%)

Zdroj: Vlastní výzkum

Graf č. 48: Zajištění příjmových míst pro evakuované obyvatelstvo (ni)

Zdroj: Vlastní výzkum

Dle § 15 odst. 2 písm. c) zákona č. 239/2000 Sb., o IZS, ve znění pozdějších předpisů, má obec za úkol ve své působnosti zajistit evakuaci, za tímto účelem se určují příjmová místa pro evakuované obyvatelstvo, činní tak 46 ORP (76 %) na 80 % - 100 %, 6 ORP (10 %) na 60 % - 80 %, 6 ORP (10 %) na 40 % - 60 %, 1 ORP (2 %) na 20 % - 40 %, 1 ORP (2 %) na 0 % - 20 %. Určení příjmových míst je důležitým faktorem při zajišťování evakuace obyvatelstva. U ORP, které tuto povinnost plní na méně než 60 % hrozí nebezpečí nezvládnutí organizace případné evakuace obyvatelstva na území těchto ORP.

Otázka č. 25: Podílí se obec na přípravě zajištění nouzového přežití obyvatel:

a) 100% - 80%

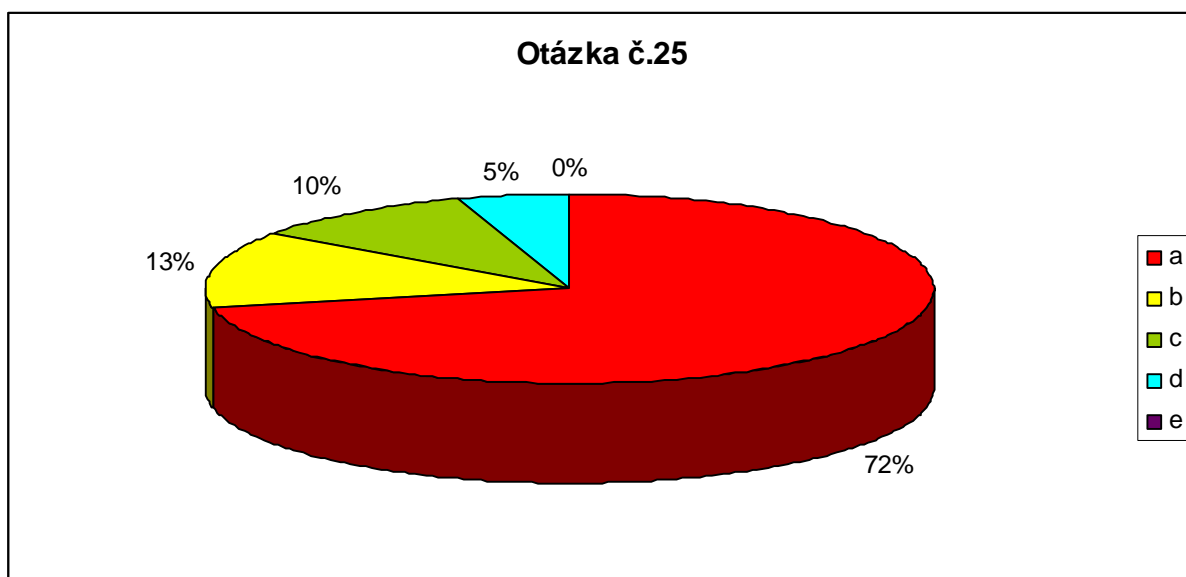
b) 80% - 60%

c) 60% - 40%

d) 40% - 20%

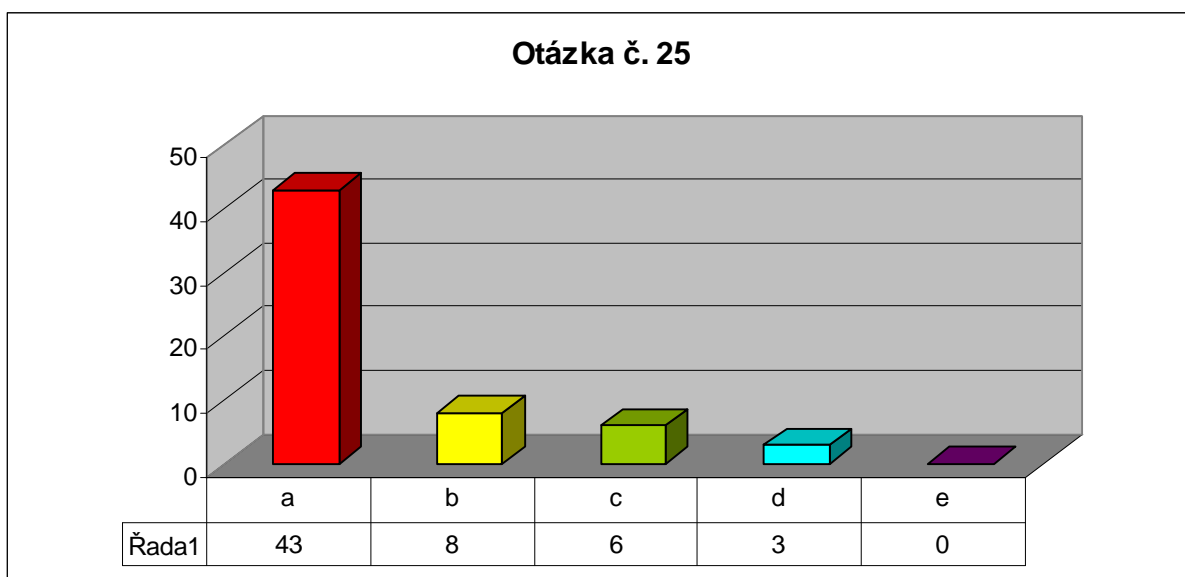
e) 20% - 0%

Graf č. 49: Podíl obce na přípravě zajištění nouzového přežití obyvatel (%)

Zdroj: Vlastní výzkum

Graf č. 50: Podíl obce na přípravě zajištění nouzového přežití obyvatel (ni)

Zdroj: Vlastní výzkum

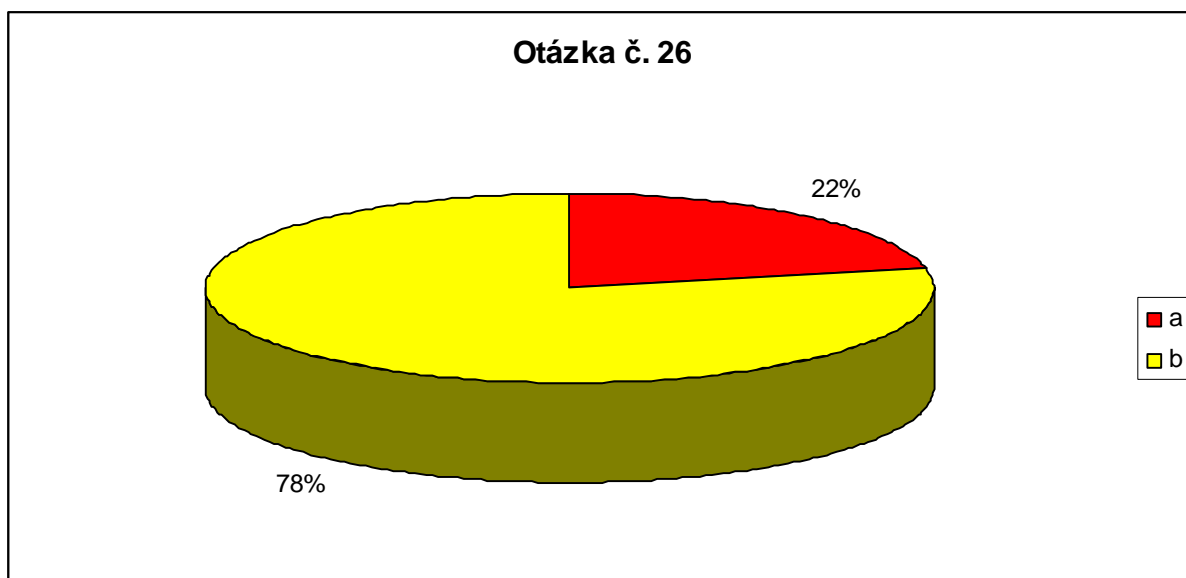
Dle § 15 odst. 2 písm. f) zákona č. 239/2000 Sb., o IZS, ve znění pozdějších předpisů, se podílí na přípravě zajištění nouzového přežití obyvatel 43 ORP (72 %) na 80 % - 100 %, 8 ORP (13 %) na 60 % - 80 %, 6 ORP (10 %) na 40 % - 60 %, 3 ORP (5 %) na 20 % - 40 %. Významná část z dotazovaných ORP se dostatečně podílí na přípravě zajištění nouzového přežití obyvatelstva, z toho je patrné, že tyto obce mají zajištěna opatření nouzového přežití obyvatelstva. Opatřeními se rozumí například předurčené školy, hotely, nebo ubytovny, kde je v případě potřeby možné postižené obyvatelstvo na přechodnou dobu ubytovat.

Otázka č. 26: Hospodaří obec s materiálem civilní ochrany:

a) ano

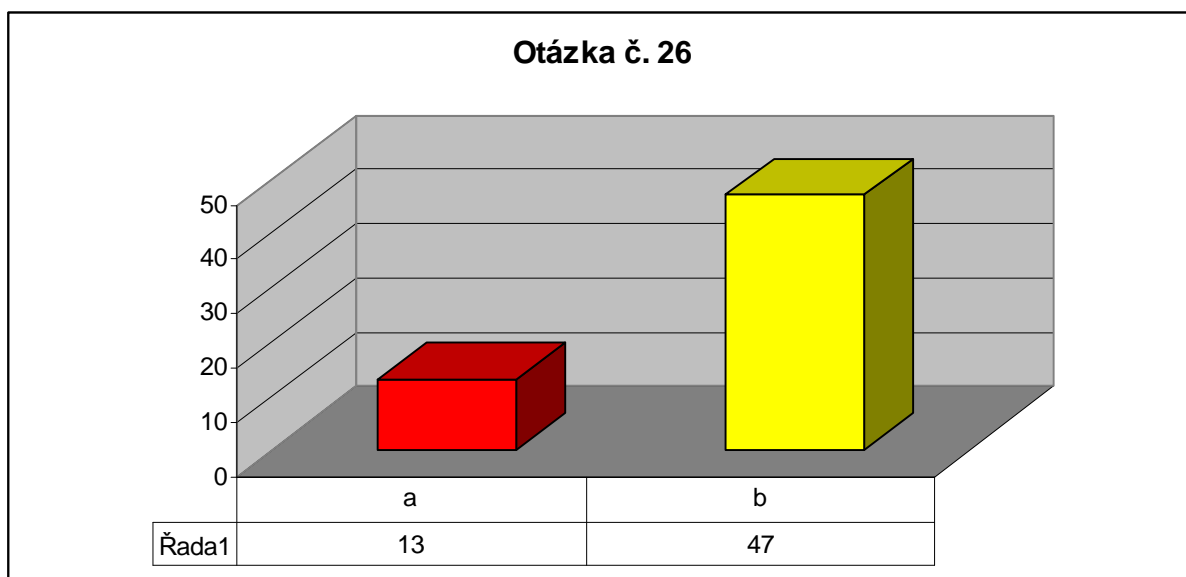
b) ne

Graf č. 51: Hospodaření obcí s materiálem civilní ochrany (%)

Zdroj: Vlastní výzkum

Graf č. 52: Hospodaření obcí s materiálem civilní ochrany (ní)

Zdroj: Vlastní výzkum

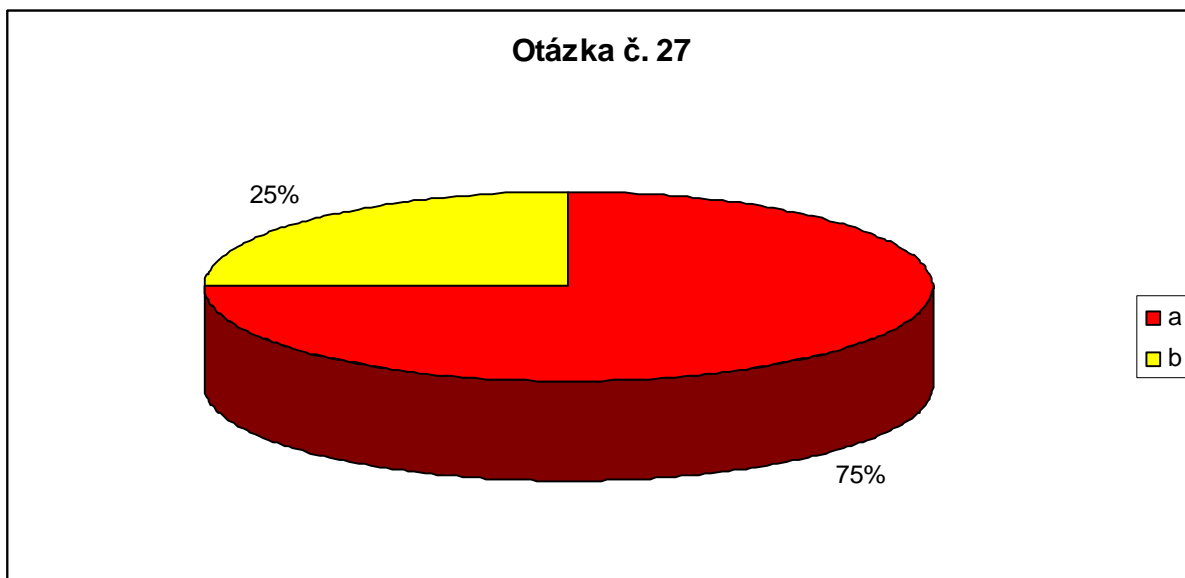
S materiálem civilní ochrany hospodaří pouze 13 ORP (22% dotazovaných) zbylých 47 ORP (78 %) jej nepoužívá. Této povinnosti se podrobněji věnuji v kapitole diskuze (str. 135)

Otázka č. 27: Je v obci instalován místní informační systém zapojený do jednotného systému varování a informování?

a) ano

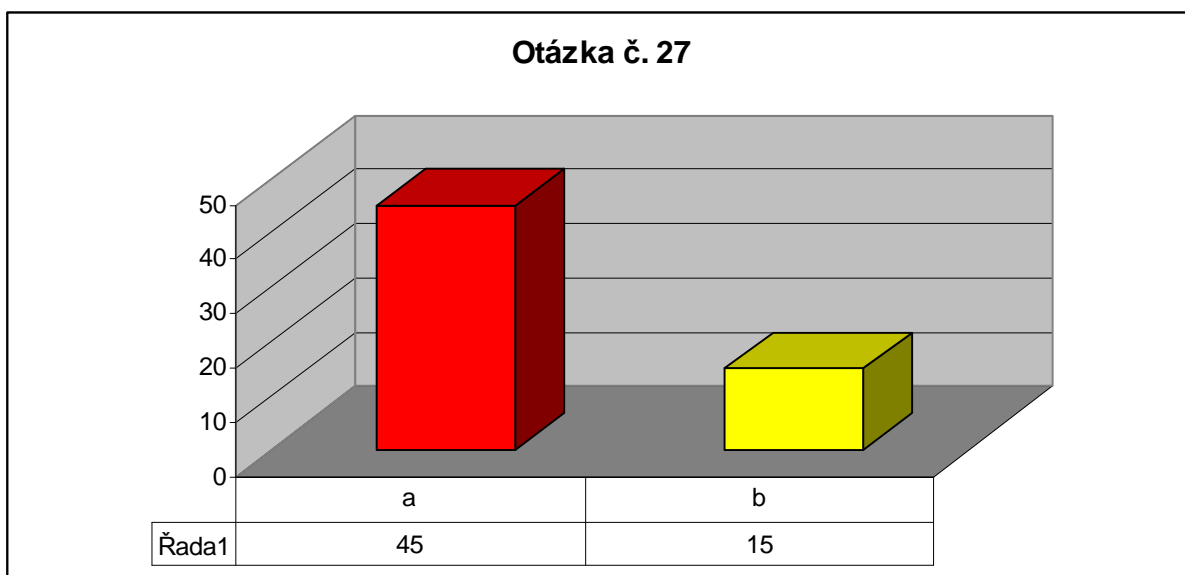
b) ne

Graf č. 53: Místní informační systém zapojený do jednotného systému varování a informování (%)

Zdroj: Vlastní výzkum

Graf č. 54: Místní informační systém zapojený do jednotného systému varování a informování (ni)

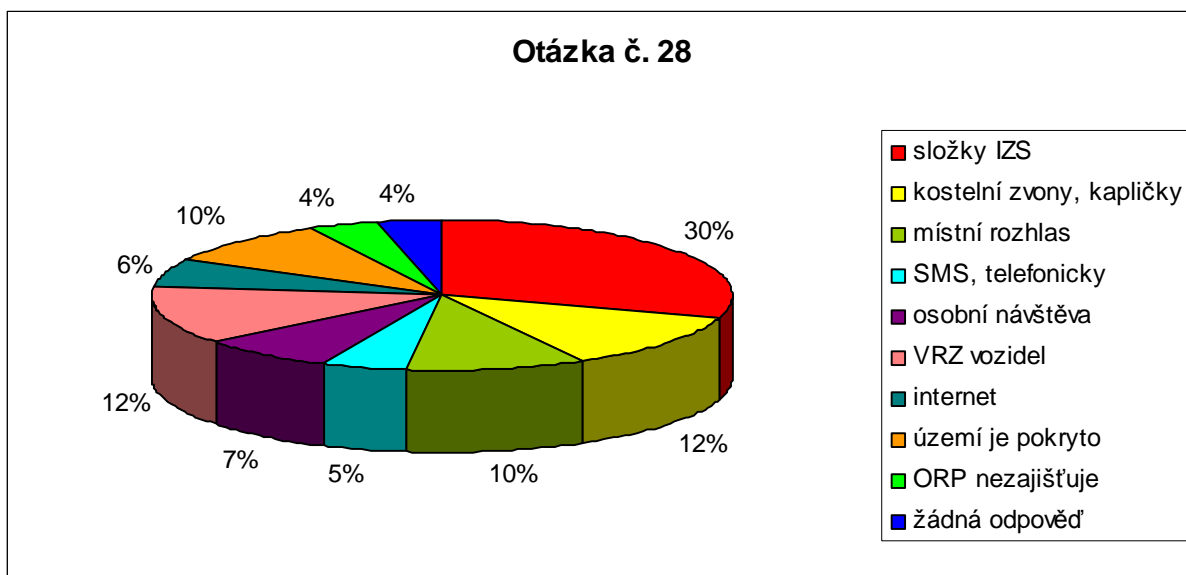

Zdroj: Vlastní výzkum

Místní informační systém zapojený do jednotného systému varování a informování je instalován ve 45 ORP (75 %), pouze v 15 ORP (25 %) tak tomu není.

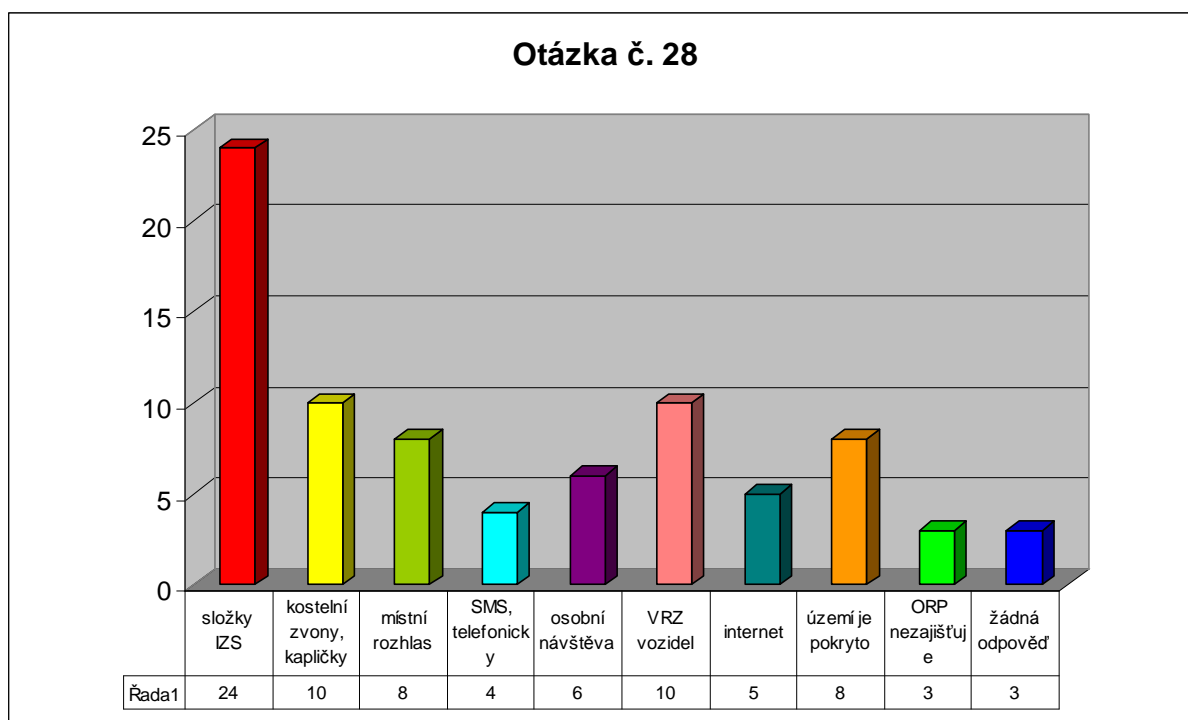
Otázka č. 28: Pokud jsou na území ORP místa, která nejsou pokryta varovným signálem, jaký je náhradní způsob varování v těchto místech ORP (uveďte konkrétní způsob náhradního varování):

Graf č. 55: Náhradní způsob varování (%)

Zdroj: Vlastní výzkum

Graf č. 56: Náhradní způsob varování (ni)

Zdroj: Vlastní výzkum

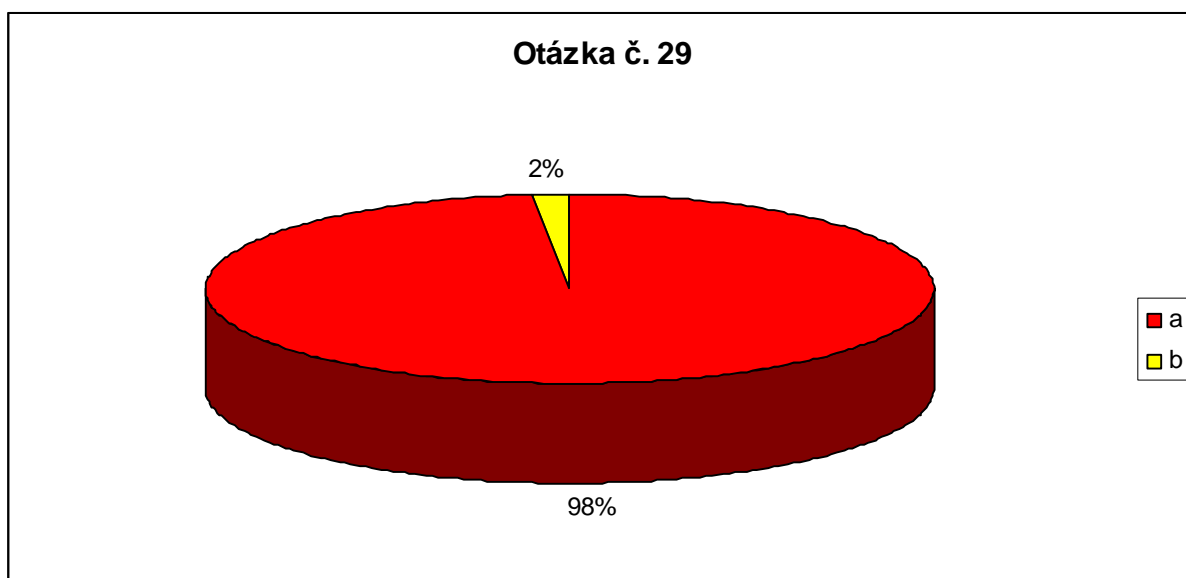
Pokud se na území ORP vyskytují místa, která nejsou pokryta varovným signálem, musí ORP zajistit náhradní způsob varování obyvatelstva. Nejvíce ORP spoléhá na pomoc složek IZS (24 odpovědí; 30 %), zejména HZS kraje, Policie ČR, Městská policie a jednotky SDHO. Kostelní zvony, kapličky by využilo k varování obyvatelstva 12 % ORP (10 odpovědí), stejné procento odpovědí zastoupilo použití VRZ vozidel. 7 % ORP (6 odpovědí) by využilo osobní návštěvy pracovníků ORP v místě ohrožení. 6 % ORP (5 odpovědí) by jako způsob varování použilo internet a 5 % ORP (4 odpovědi) by obyvatelstvo varovalo formou SMS či telefonicky. 10 % ORP tvrdí, že celé území je pokryto varovným signálem, tedy že obyvatelstvo bude varováno zvukem sirén. 4 % ORP uvádí, že náhradní způsob varování nezajišťuje a další 4 % ORP nevedlo žádnou odpověď.

Otázka č. 29: Má obecní úřad obce s rozšířenou působností zřízeno pracoviště krizového řízení:

a) ano

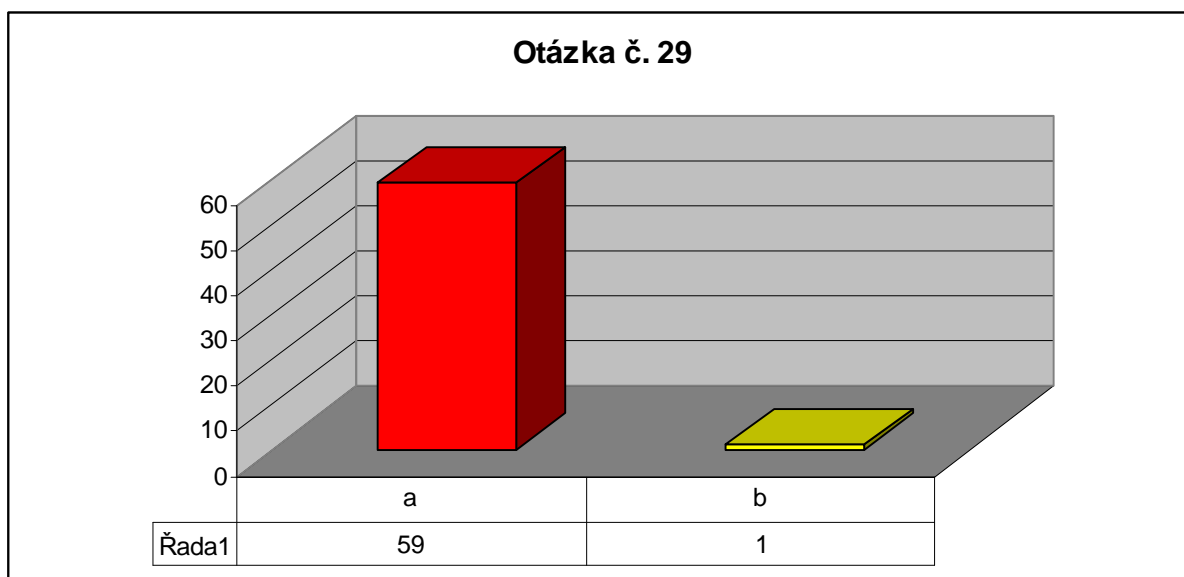
b) ne

Graf č. 57: Zřízení pracoviště krizového řízení (%)

Zdroj: Vlastní výzkum

Graf č. 58: Zřízení pracoviště krizového řízení (ni)

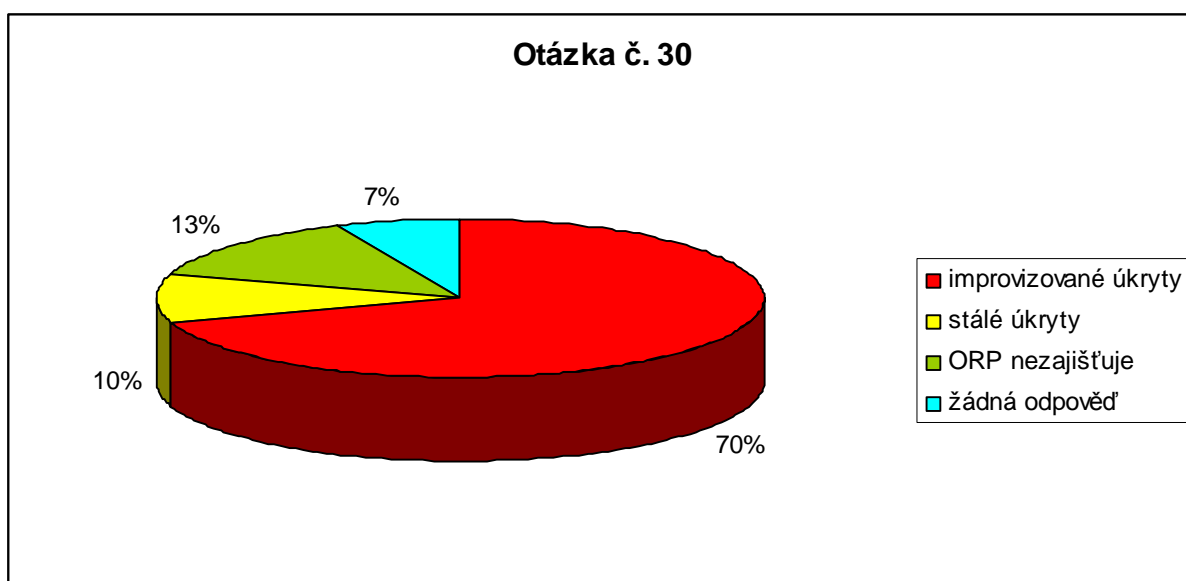

Zdroj: Vlastní výzkum

Pracoviště krizového řízení má zřízeno 59 ORP (98 %) pouze 1 OPR (2 %) uvedla, že jej zřízeno nemá. Zde je opět na místě vyzdvihnout dostatečné plnění této povinnosti v daných ORP. Protože existence a řádná funkčnost pracoviště krizového řízení má významný vliv na OOB v daných ORP.

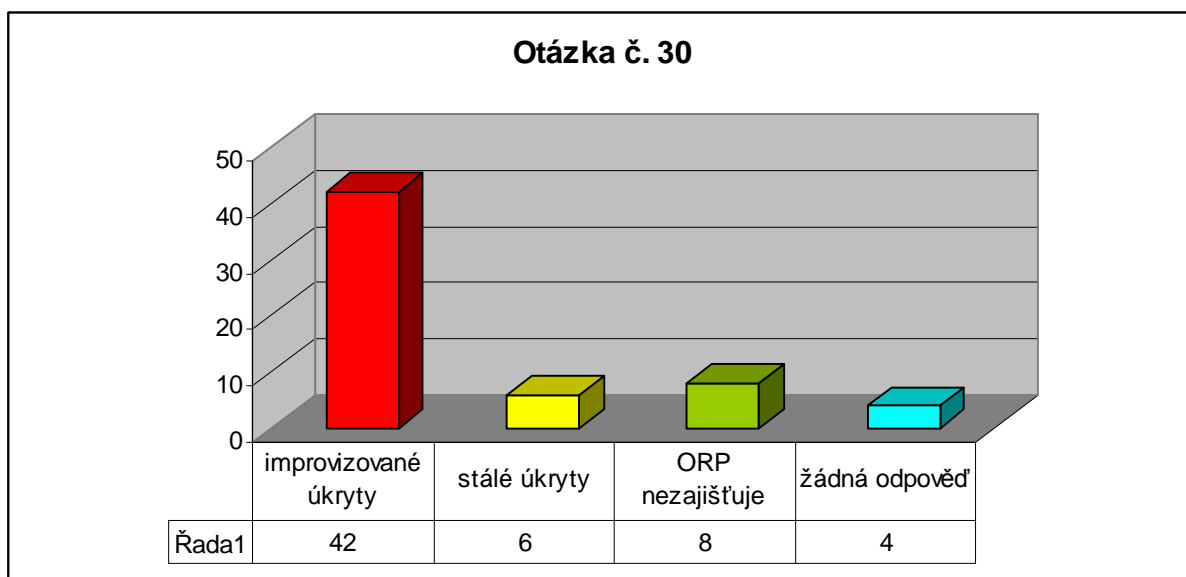
Otázka č. 30: Jakým způsobem zajišťuje obec ukrytí obyvatelstva před hrozícím nebezpečím:

Graf č. 59: Způsob ukrytí obyvatelstva (%)

Zdroj: Vlastní výzkum

Graf č. 60: Způsob ukrytí obyvatelstva (ni)

Zdroj: Vlastní výzkum

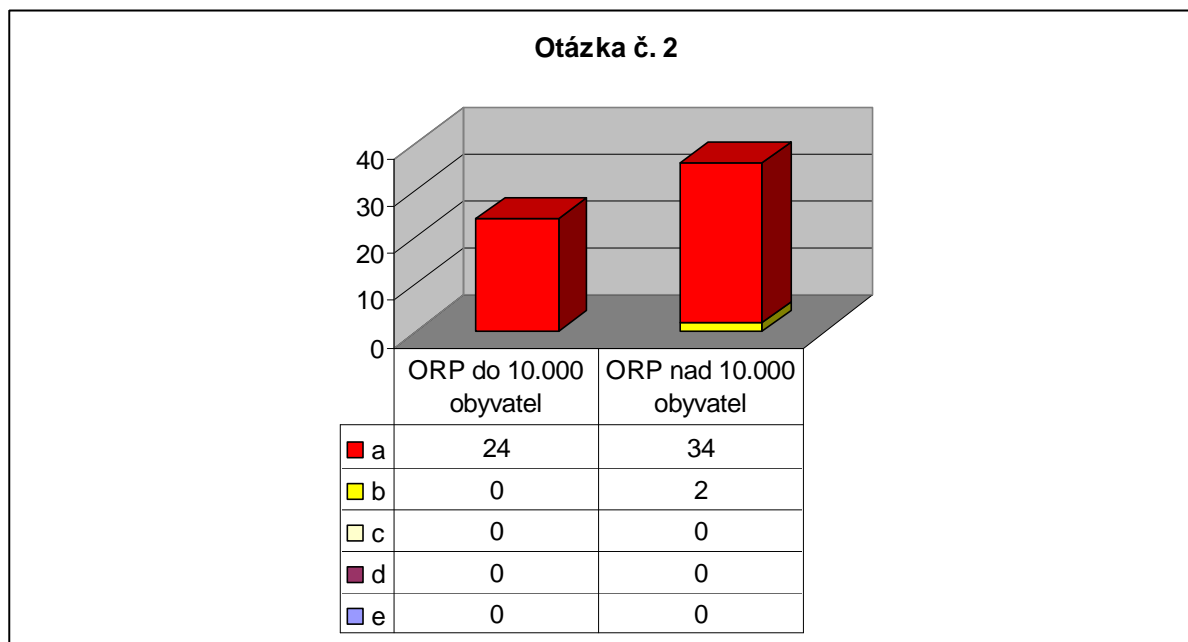
Ukrytí obyvatelstva organizuje obec dle § 15 odst. 1 písm. c) zákona č. 239/2000 Sb., o IZS, ve znění pozdějších předpisů, která zároveň seznamuje obyvatele, ale i právnické osoby s charakterem možného ohrožení a připravenými opatřeními k jejich ochraně. Ukrytí obyvatelstva se zajišťuje improvizovaným ukrytím, improvizovanými úkryty nebo ve stálých úkrytech civilní ochrany. K OOB by 70 % ORP (42 odpovědí) použilo improvizované úkryty, pouze 10 % ORP (6 odpovědí) má k dispozici stálé úkryty. 13 % ORP (8 odpovědí) tvrdí, že ukrytí obyvatelstva nezajišťuje a 7 % ORP (4 odpovědi) nevedlo žádnou odpověď. Této povinnosti se věnuji v kapitole diskuze (str. 136)

4. 2. 2 Vyhodnocení vybraných otázek v závislosti na počtu obyvatel v dotazovaných ORP

Cílem práce bylo testovat hypotézu o rozdílné připravenosti ORP na úseku PO a OOB v závislosti na jejich velikosti, která byla definovaná počtem trvale žijících obyvatel v dané obci. Za tímto účelem byly ORP rozděleny do dvou skupin. První skupina ORP s počtem pod 10 000 obyvatel a druhá skupina ORP s počtem nad 10 000 obyvatel. V této kapitole jsou vyhodnoceny jednotlivé otázky dotazníku v závislosti na výše zmiňované velikosti dotazovaných ORP. K interpretaci výsledků byl použit sloupcový graf s doprovodnou tabulkou, v níž jsou uvedeny četnosti jednotlivých odpovědí.

Za dostatečně připravené obce na úseku PO a OOB se považují ty ORP, které označily odpovědi *a* a *b*, tedy že legislativou stanovené povinnosti plní na 60 – 100 %.

Graf. č. 61: Zřízení jednotky SDHO (ni)

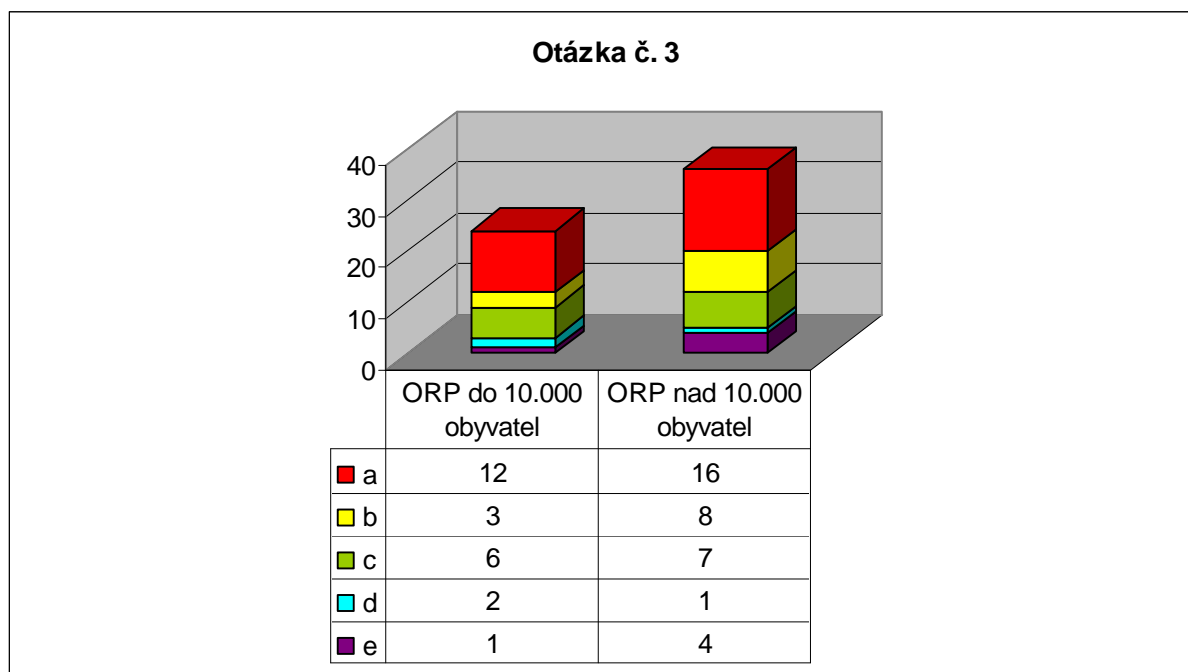
Zdroj: Vlastní výzkum

100 % ORP do 10 000 obyvatel (24 ORP) označilo odpověď *a*, tedy že zřizují jednotku SDHO na 80 – 100 %.

94 % ORP nad 10 000 obyvatel (34 ORP) označilo odpověď *a*, tedy že zřizují jednotku SDHO na 80 – 100 %. 6 % ORP nad 10 000 obyvatel (2 ORP) označilo odpověď *b*, tedy že zřizují jednotku SDHO na 60 – 80 %.

Obě skupiny ORP zřizují jednotku SDHO na 100 %, tedy mezi skupinami nejsou žádné rozdíly v oblasti zřizování jednotky SDHO.

Graf č. 62: Plnění úkolů JPO ve svém územním obvodu (ni)

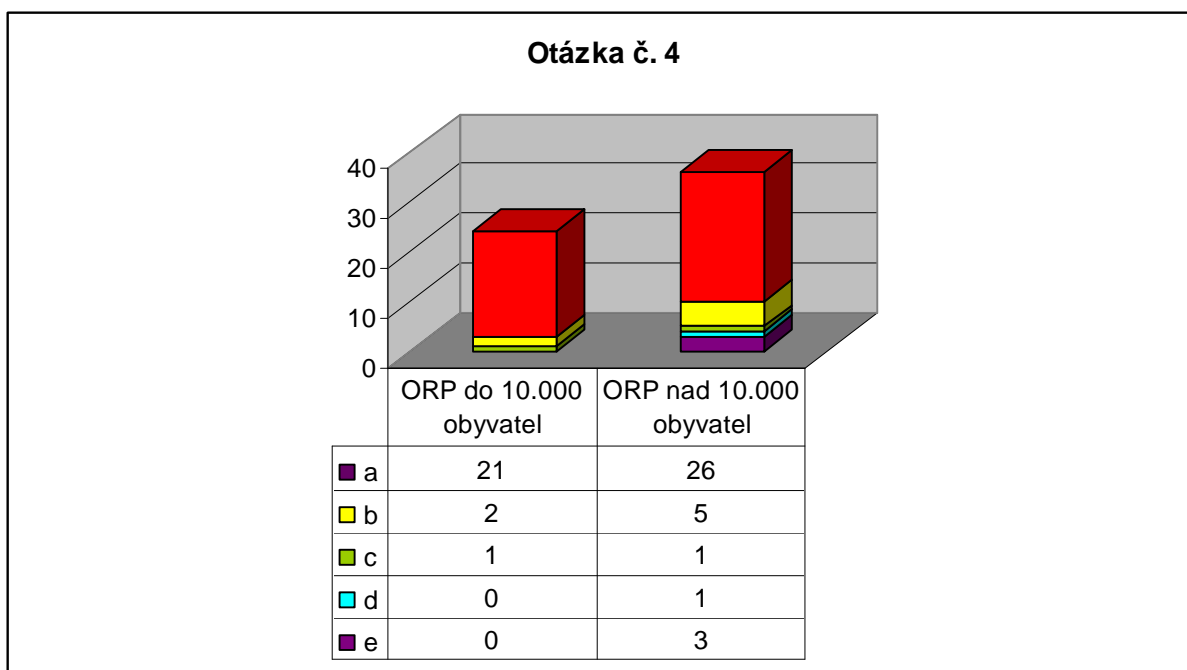
Zdroj: Vlastní výzkum

50 % ORP do 10 000 obyvatel (12 ORP) označilo odpověď *a*, tedy že JPO plní úkoly ve svém územním obvodu na 80 – 100 %. 13 % ORP do 10 000 obyvatel (3 ORP) označilo odpověď *b*, tedy že tuto povinnost plní na 60 – 80 %.

45 % ORP nad 10 000 obyvatel (16 ORP) označilo odpověď *a*, tedy že JPO plní úkoly ve svém územním obvodu na 80 – 100 %. 22 % ORP nad 10 000 obyvatel (8 ORP) označilo odpověď *b*, tedy že JPO plní úkoly ve svém územním obvodu na 60 – 80 %.

ORP do 10 000 obyvatel plní tuto povinnost dostatečně z 62 %. ORP nad 10 000 obyvatel plní tuto povinnost z 67 %. Tato povinnost je lépe plněna ORP nad 10 000 obyvatel.

Graf č. 63: Udržování akceschopnosti jednotky SDHO (ni)

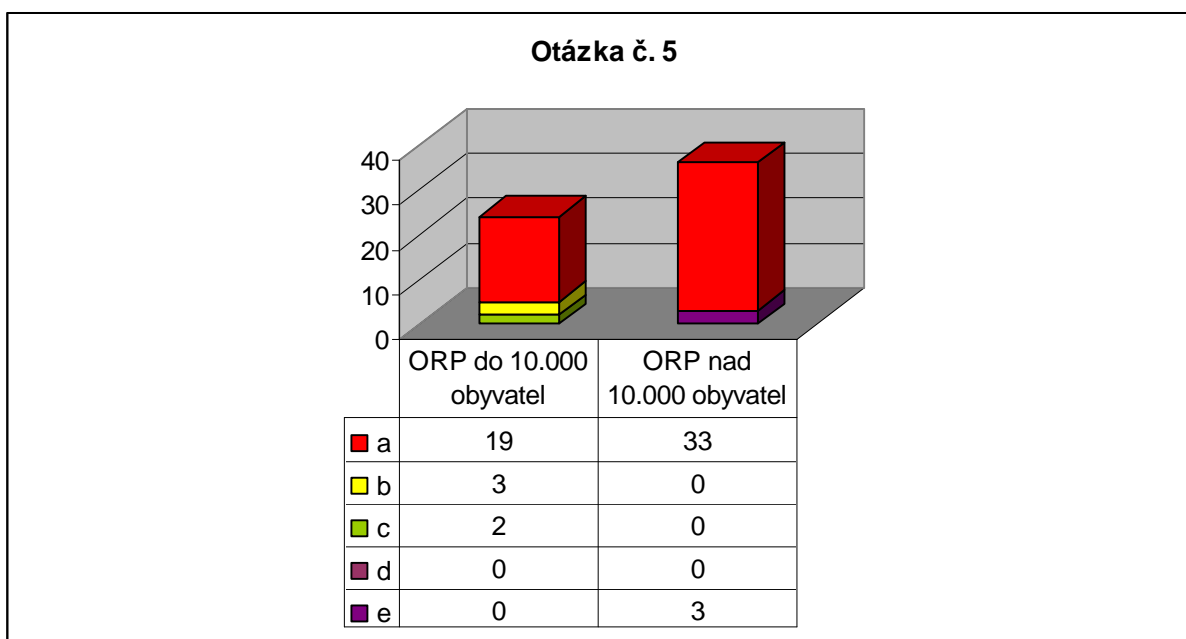
Zdroj: Vlastní výzkum

88 % ORP do 10 000 obyvatel (21 ORP) označilo odpověď *a*, tedy že akceschopnost jednotky SDHO je udržována na 80 – 100 %. 8 % ORP do 10 000 obyvatel (2 ORP) označilo odpověď *b*, tedy že tuto povinnost plní na 60 – 80 %.

72 % ORP nad 10 000 obyvatel (26 ORP) označilo odpověď *a*, tedy že akceschopnost jednotky SDHO je udržována na 80 – 100 %. 14 % ORP nad 10 000 obyvatel (5 ORP) označilo odpověď *b*, tedy že akceschopnost jednotky SDHO je udržována na 60 - 80 %.

ORP do 10 000 obyvatel plní tuto povinnost dostatečně z 94 %. ORP nad 10 000 obyvatel plní tuto povinnost dostatečně z 86 %. Tato povinnost je lépe plněna ORP pod 10 000 obyvatel.

Graf č. 64: Odborná příprava členů jednotky SDHO (ni)

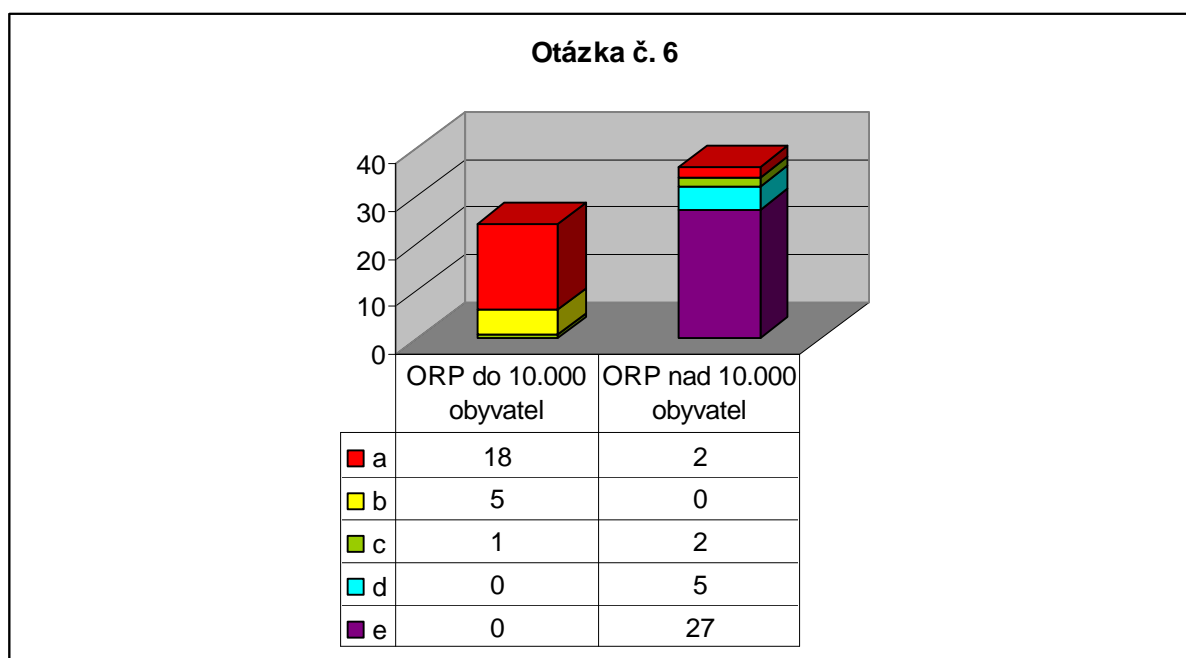
Zdroj: Vlastní výzkum

79 % ORP do 10 000 obyvatel (19 ORP) označilo odpověď *a*, tedy že odborná příprava členů jednotky SDHO je zajišťována na 80 – 100 %. 13 % ORP do 10 000 obyvatel (3 ORP) označilo odpověď *b*, tedy že tuto povinnost plní na 60 – 80 %.

92 % ORP nad 10 000 obyvatel (33 ORP) označilo odpověď *a*, tedy že odborná příprava členů jednotky SDHO je zajišťována na 80 – 100 %. Žádná ORP nad 10 000 obyvatel neoznačila odpověď *b*.

Obě skupiny ORP zajišťují odbornou přípravu z 92 %, tedy mezi skupinami nejsou žádné rozdíly v této oblasti.

Graf č. 65: Materiální a finanční zajištění potřeb jednotky SDHO (ni)

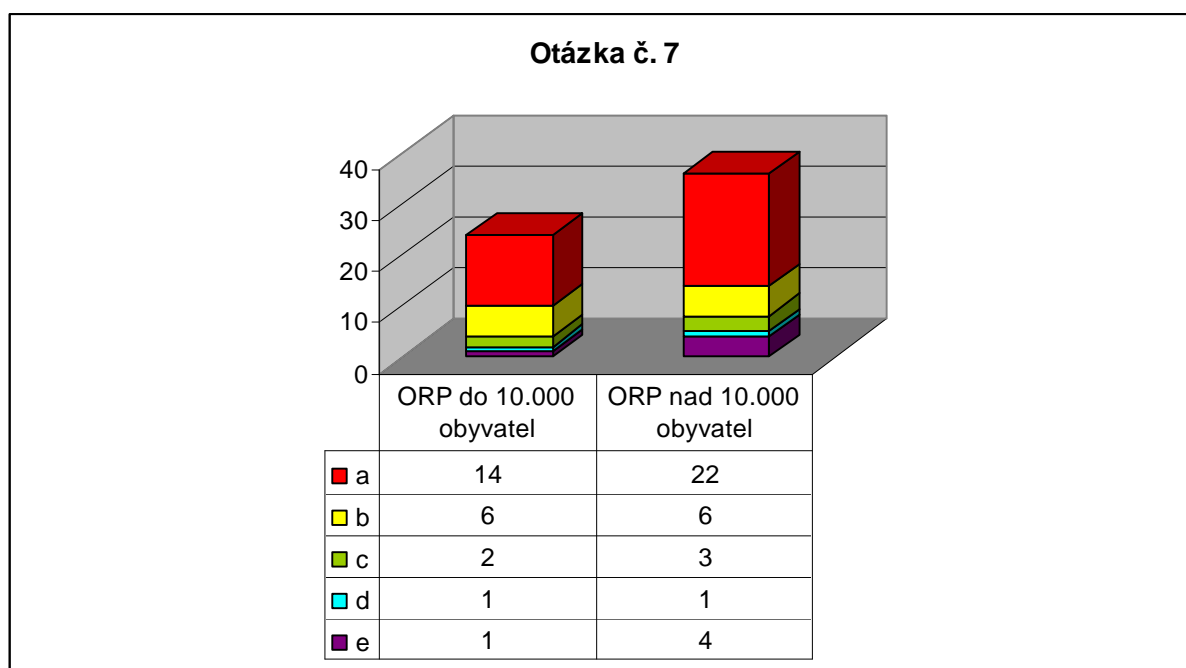
Zdroj: Vlastní výzkum

75 % ORP do 10 000 obyvatel (18 ORP) označilo odpověď *a*, tedy že zajišťují materiální a finanční potřeby na 80 – 100 %. 21 % ORP nad 10 000 obyvatel (5 ORP) označilo odpověď *b*, tedy že tuto povinnost zajišťují na 60 – 80 %.

Pouhých 6 % ORP nad 10 000 obyvatel (2 ORP) označilo odpověď *a*, tedy že zajišťují materiální a finanční potřeby na 80 – 100 %. Odpověď *b* neoznačila žádná z nich.

Skupiny ORP se liší v závislosti na počtu obyvatel. Lépe je připravená skupina ORP s počtem obyvatel do 10 000 obyvatel.

Graf č. 66: Zajištění péče o členy jednotky SDHO (ni)

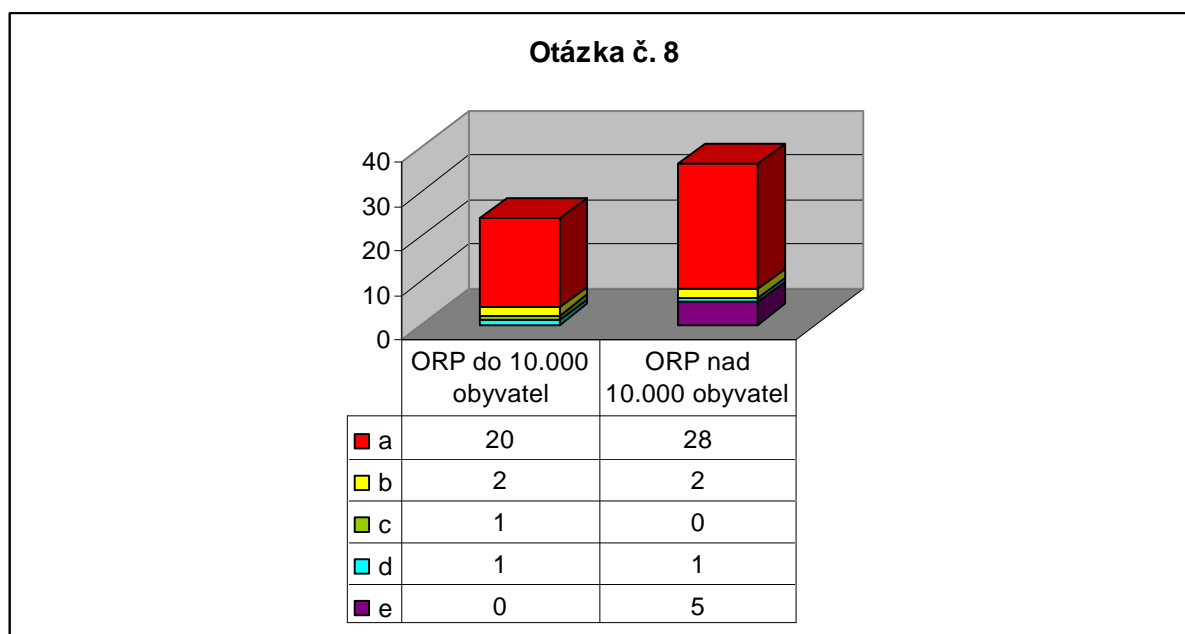
Zdroj: Vlastní výzkum

58 % ORP do 10 000 obyvatel (14 ORP) označilo odpověď *a*, tedy že zajišťují péči o členy jednotky SDHO na 80 – 100 %. 25 % ORP pod 10 000 obyvatel (6 ORP) označilo odpověď *b*, tedy že tuto povinnost zajišťují na 60 – 80 %.

61 % ORP nad 10 000 obyvatel (22 ORP) označilo odpověď *a*, tedy že zajišťují péči o členy jednotky SDHO na 80 – 100 %. 17 % ORP nad 10 000 obyvatel (6 ORP) označilo odpověď *b*, tedy že tuto povinnost plní na 60 – 80 %.

ORP do 10 000 obyvatel plní tuto povinnost dostatečně z 83 %. ORP nad 10 000 obyvatel plní tuto povinnost ze 78 %. Tato povinnost je lépe plněna ORP pod 10 000 obyvatel.

Graf č. 67: Zajištění náhrad ušlého výdělku členům jednotky SDHO (ni)

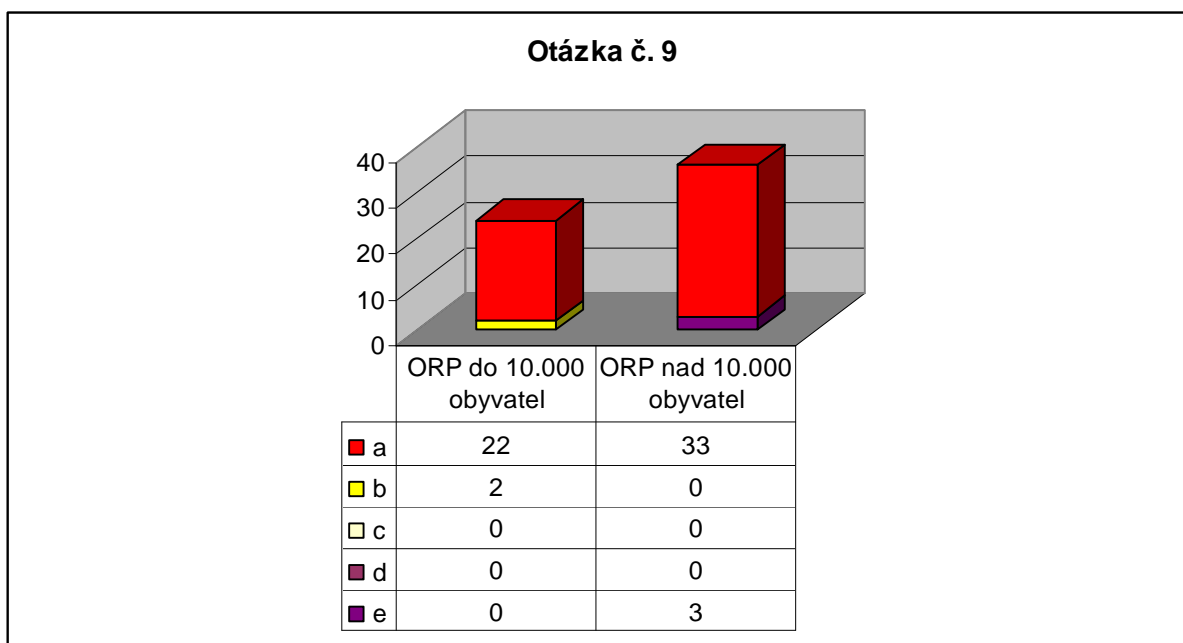
Zdroj: Vlastní výzkum

84 % ORP do 10 000 obyvatel (20 ORP) označilo odpověď *a*, tedy že zajišťují náhrady ušlého výdělku členům jednotky SDHO na 80 – 100 %. 8 % ORP pod 10 000 obyvatel (2 ORP) označilo odpověď *b*, tedy že tuto povinnost zajišťují na 60 – 80 %.

78 % ORP nad 10 000 obyvatel (28 ORP) označilo odpověď *a*, tedy že zajišťují náhrady ušlého výdělku členům jednotky SDHO na 80 – 100 %. 6 % ORP nad 10 000 obyvatel (2 ORP) označilo odpověď *b*, tedy že tuto povinnost plní na 60 – 80 %.

ORP do 10 000 obyvatel plní tuto povinnost dostatečně z 92 %. ORP nad 10 000 obyvatel plní tuto povinnost z 83 %. Tato povinnost je lépe plněna ORP pod 10 000 obyvatel.

Graf č. 68: Zabezpečení a úhrada preventivních zdravotních prohlídek členům jednotky SDHO (ni)

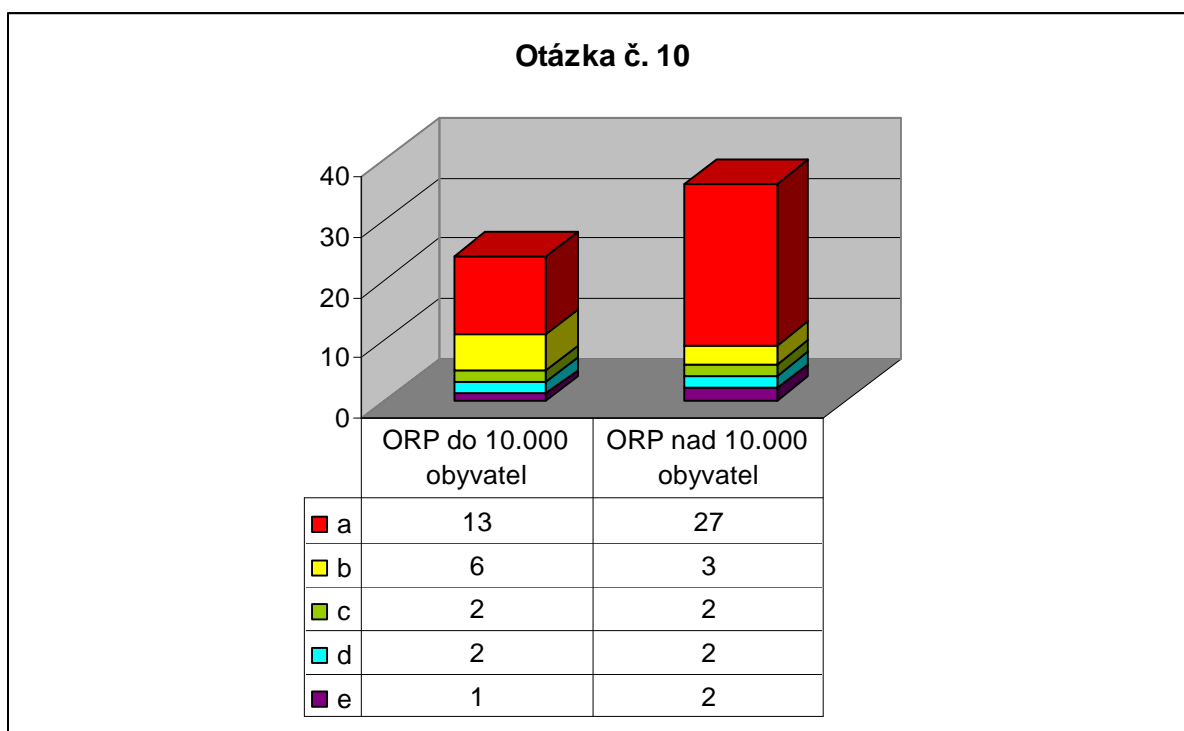
Zdroj: Vlastní výzkum

92 % ORP do 10 000 obyvatel (22 ORP) označilo odpověď *a*, tedy že zajišťují úhradu preventivních zdravotních prohlídek členům jednotky SDHO 80 – 100 %. 8 % ORP pod 10 000 obyvatel (2 ORP) označilo odpověď *b*, tedy že tuto povinnost zajišťují na 60 – 80 %.

92 % ORP nad 10 000 obyvatel (33 ORP) označilo odpověď *a*, tedy že zajišťují úhradu preventivních zdravotních prohlídek členům jednotky SDHO na 80 – 100 %. Odpověď *b* nebyla označena žádnou z nich.

ORP do 10 000 obyvatel plní tuto povinnost dostatečně ze 100 %. ORP nad 10 000 obyvatel plní tuto povinnost z 92 %. Tato povinnost je lépe plněna ORP pod 10 000 obyvatel.

Graf č. 69: Výstavba a údržba objektů PO a požárně bezpečnostních zařízení (ni)

Zdroj: Vlastní výzkum

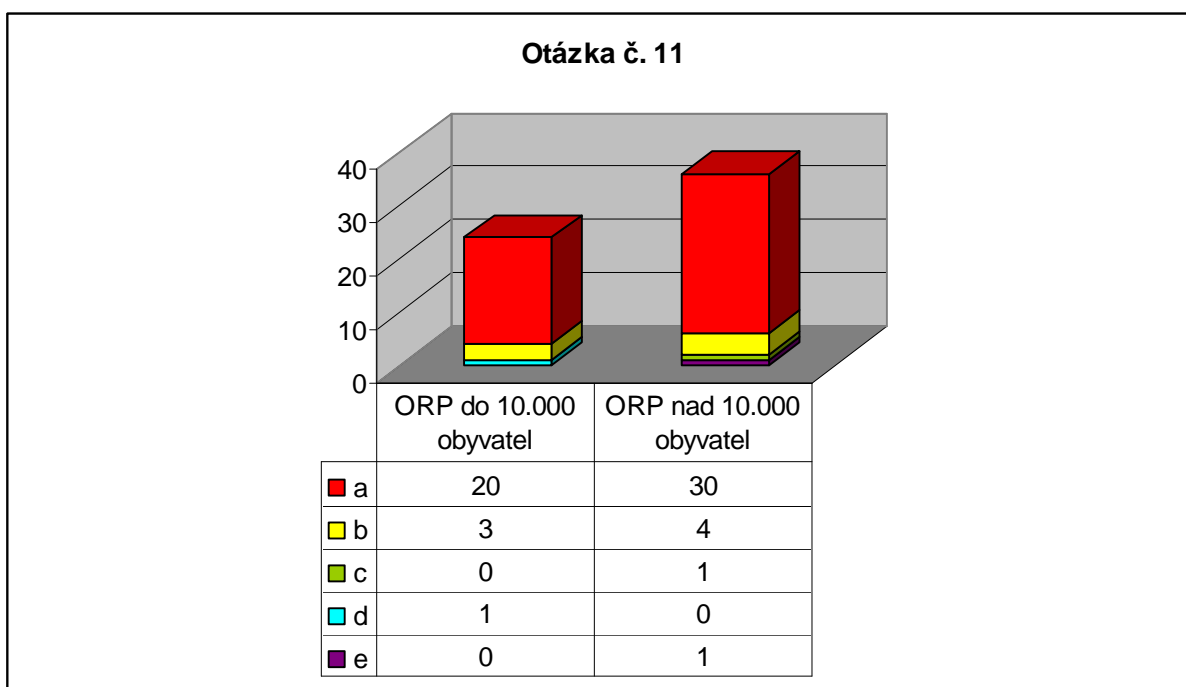
54 % ORP do 10 000 obyvatel (13 ORP) označilo odpověď *a*, tedy že zajišťují výstavbu a údržbu objektů PO a požárně bezpečnostních zařízení na 80 – 100 %. 25 %

ORP pod 10 000 obyvatel (6 ORP) označilo odpověď *b*, tedy že tuto povinnost zajišťují na 60 – 80 %.

75 % ORP nad 10 000 obyvatel (27 ORP) označilo odpověď *a*, tedy že zajišťují výstavbu a údržbu objektů PO a požárně bezpečnostních zařízení na 80 – 100 %. 8 % ORP nad 10 000 obyvatel (3 ORP) označilo odpověď *b*, tedy že tuto povinnost plní na 60 – 80 %.

ORP do 10 000 obyvatel plní tuto povinnost dostatečně ze 79 %. ORP nad 10 000 obyvatel plní tuto povinnost z 83 %. Tato povinnost je lépe plněna ORP nad 10 000 obyvatel.

Graf č. 70: Zpracovávání stanovené dokumentace požární ochrany (ni)

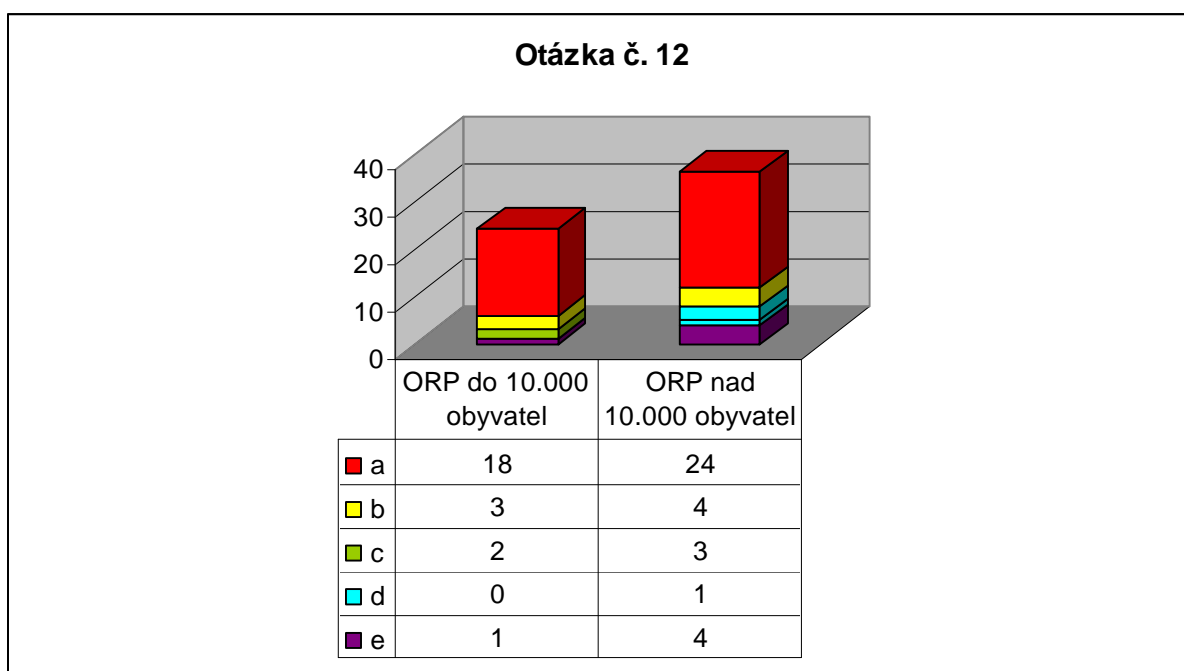
Zdroj: Vlastní výzkum

83 % ORP do 10 000 obyvatel (20 ORP) označilo odpověď *a*, tedy že zpracovává stanovenou dokumentaci PO na 80 – 100 %. 13 % ORP pod 10 000 obyvatel (3 ORP) označilo odpověď *b*, tedy že tuto povinnost plní na 60 – 80 %.

83 % ORP nad 10 000 obyvatel (30 ORP) označilo odpověď *a*, tedy že zpracovává stanovenou dokumentaci PO na 80 – 100 %. 11 % ORP nad 10 000 obyvatel (4 ORP) označilo odpověď *b*, tedy že tuto povinnost plní na 60 – 80 %.

ORP do 10 000 obyvatel plní tuto povinnost dostatečně z 96 %. ORP nad 10 000 obyvatel plní tuto povinnost z 94 %. Tato povinnost je lépe plněna ORP pod 10 000 obyvatel.

Graf č. 71: Zřízení ohlašovny požárů a dalších míst, odkud lze hlásit požár (ni)

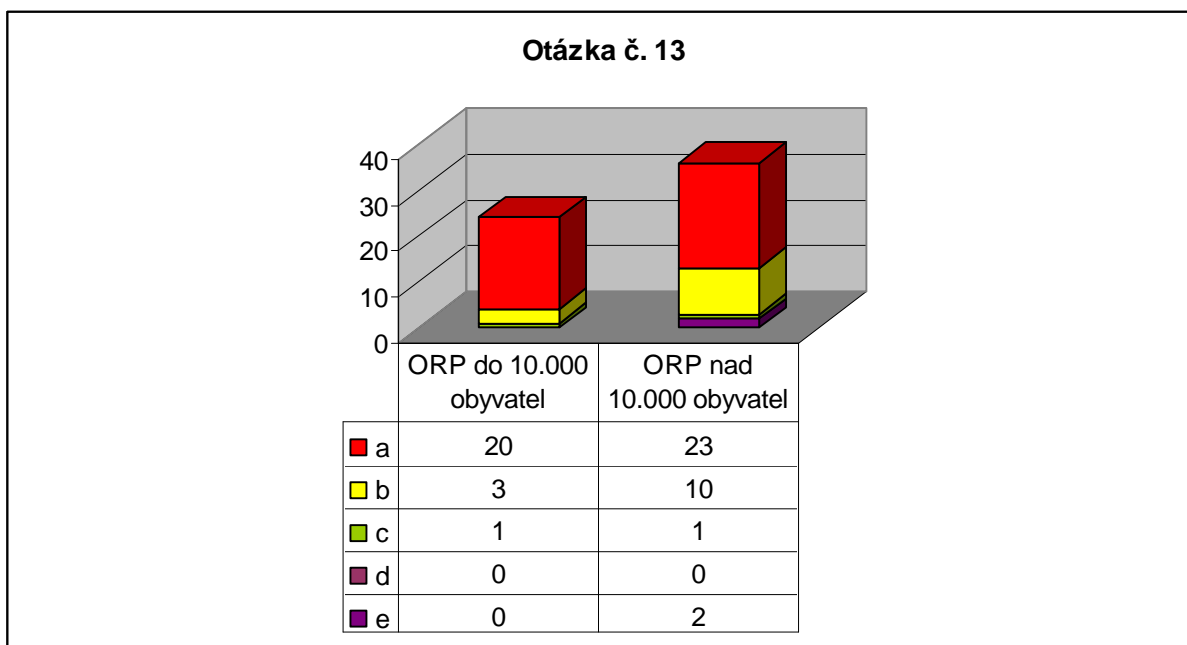
Zdroj: Vlastní výzkum

75 % ORP do 10 000 obyvatel (18 ORP) označilo odpověď *a*, tedy že zřizuje ohlašovny požárů a dalších míst, odkud lze hlásit požár na 80 – 100 %. 13 % ORP pod 10 000 obyvatel (3 ORP) označilo odpověď *b*, tedy že tuto povinnost plní na 60 – 80 %.

67 % ORP nad 10 000 obyvatel (24 ORP) označilo odpověď *a*, tedy že zřizuje ohlašovny požárů a dalších míst, odkud lze hlásit požár na 80 – 100 %. 11 % ORP nad 10 000 obyvatel (4 ORP) označilo odpověď *b*, tedy že tuto povinnost plní na 60 – 80 %.

ORP do 10 000 obyvatel plní tuto povinnost dostatečně z 88 %. ORP nad 10 000 obyvatel plní tuto povinnost ze 78 %. Tato povinnost je lépe plněna ORP pod 10 000 obyvatel.

Graf č. 72: Zabezpečení zdroje vody pro hašení požárů (ni)

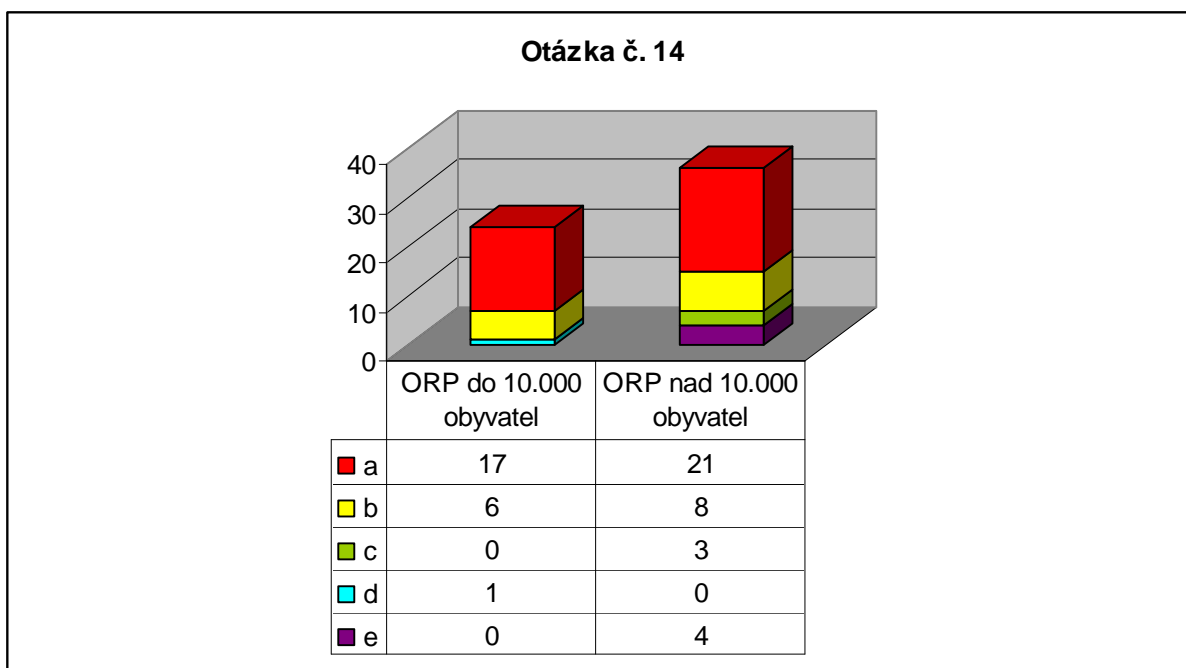
Zdroj: Vlastní výzkum

83 % ORP do 10 000 obyvatel (20 ORP) označilo odpověď *a*, tedy že zabezpečují zdroje vody pro hašení požárů na 80 – 100 %. 13 % ORP pod 10 000 obyvatel (3 ORP) označilo odpověď *b*, tedy že tuto povinnost plní na 60 – 80 %.

64 % ORP nad 10 000 obyvatel (23 ORP) označilo odpověď *a*, tedy že zabezpečují zdroje vody pro hašení požárů na 80 – 100 %. 28 % ORP nad 10 000 obyvatel (10 ORP) označilo odpověď *b*, tedy že tuto povinnost plní na 60 – 80 %.

ORP do 10 000 obyvatel plní tuto povinnost dostatečně z 96 %. ORP nad 10 000 obyvatel plní tuto povinnost z 92 %. Tato povinnost je lépe plněna ORP pod 10 000 obyvatel.

Graf č. 73: Zabezpečení trvalé použitelnosti zdrojů vody pro hašení požárů (ni)

Zdroj: Vlastní výzkum

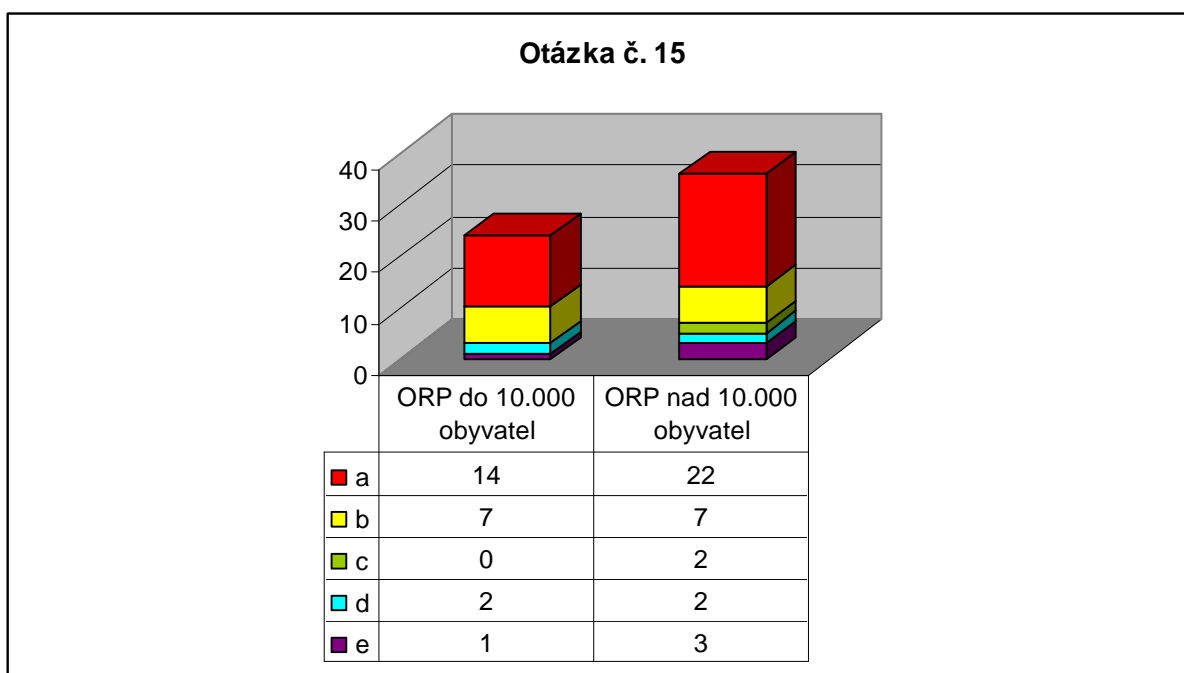
71 % ORP do 10 000 obyvatel (17 ORP) označilo odpověď *a*, tedy že zabezpečují trvalou použitelnost zdrojů vody pro hašení požárů na 80 – 100 %. 25 %

ORP pod 10 000 obyvatel (6 ORP) označilo odpověď *b*, tedy že tuto povinnost plní na 60 – 80 %.

58 % ORP nad 10 000 obyvatel (21 ORP) označilo odpověď *a*, tedy že zabezpečují trvalou použitelnost zdrojů vody pro hašení požárů na 80 – 100 %. 22 % ORP nad 10 000 obyvatel (8 ORP) označilo odpověď *b*, tedy že tuto povinnost plní na 60 – 80 %.

ORP do 10 000 obyvatel plní tuto povinnost dostatečně z 96 %. ORP nad 10 000 obyvatel plní tuto povinnost z 81 %. Tato povinnost je lépe plněna ORP pod 10 000 obyvatel.

Graf č. 74: Stanovení dalších zdrojů pro hašení požárů (ni)

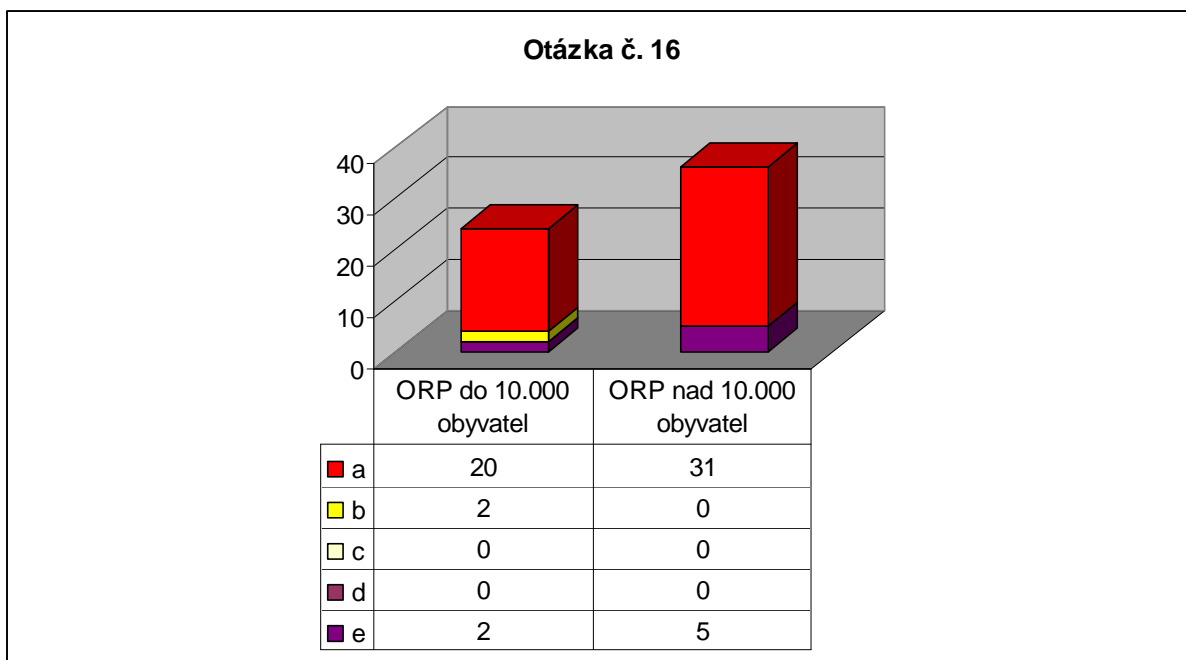
Zdroj: Vlastní výzkum

58 % ORP do 10 000 obyvatel (14 ORP) označilo odpověď *a*, tedy že zabezpečují stanovení dalších zdrojů pro hašení požárů na 80 – 100 %. 29 % ORP pod 10 000 obyvatel (7 ORP) označilo odpověď *b*, tedy že tuto povinnost plní na 60 – 80 %.

61 % ORP nad 10 000 obyvatel (22 ORP) označilo odpověď *a*, tedy že zabezpečují stanovení dalších zdrojů pro hašení požárů na 80 – 100 %. 19 % ORP nad 10 000 obyvatel (7 ORP) označilo odpověď *b*, tedy že tuto povinnost plní na 60 – 80 %.

ORP do 10 000 obyvatel plní tuto povinnost dostatečně z 87 %. ORP nad 10 000 obyvatel plní tuto povinnost z 81 %. Tato povinnost je lépe plněna ORP pod 10 000 obyvatel.

Graf č. 75: Umožnění dislokace jednotek HZS kraje v katastrálním území obce (ni)

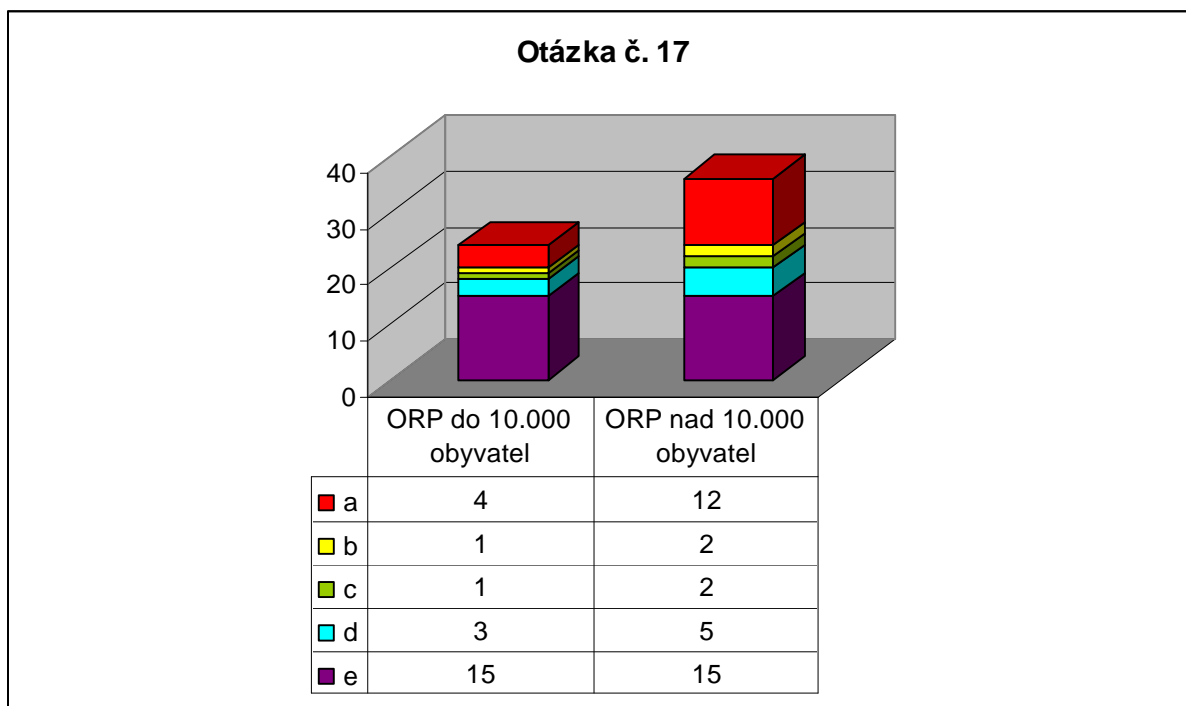
Zdroj: Vlastní výzkum

83 % ORP do 10 000 obyvatel (20 ORP) označilo odpověď *a*, tedy že umožňuje dislokaci jednotek HZS kraje v katastrálním území obce na 80 – 100 %. 8 % ORP pod 10 000 obyvatel (2 ORP) označilo odpověď *b*, tedy že tuto povinnost plní na 60 – 80 %.

86 % ORP nad 10 000 obyvatel (31 ORP) označilo odpověď *a*, tedy že umožňuje dislokaci jednotek HZS kraje v katastrálním území obce na 80 – 100 %. Žádná z nich neoznačila odpověď *b*.

ORP do 10 000 obyvatel plní tuto povinnost dostatečně z 92 %. ORP nad 10 000 obyvatel plní tuto povinnost z 86 %. Tato povinnost je lépe plněna ORP pod 10 000 obyvatel.

Graf č. 76: Poskytování příspěvků jednotkám HZS kraje na provoz a vybavení těchto jednotek (ni)

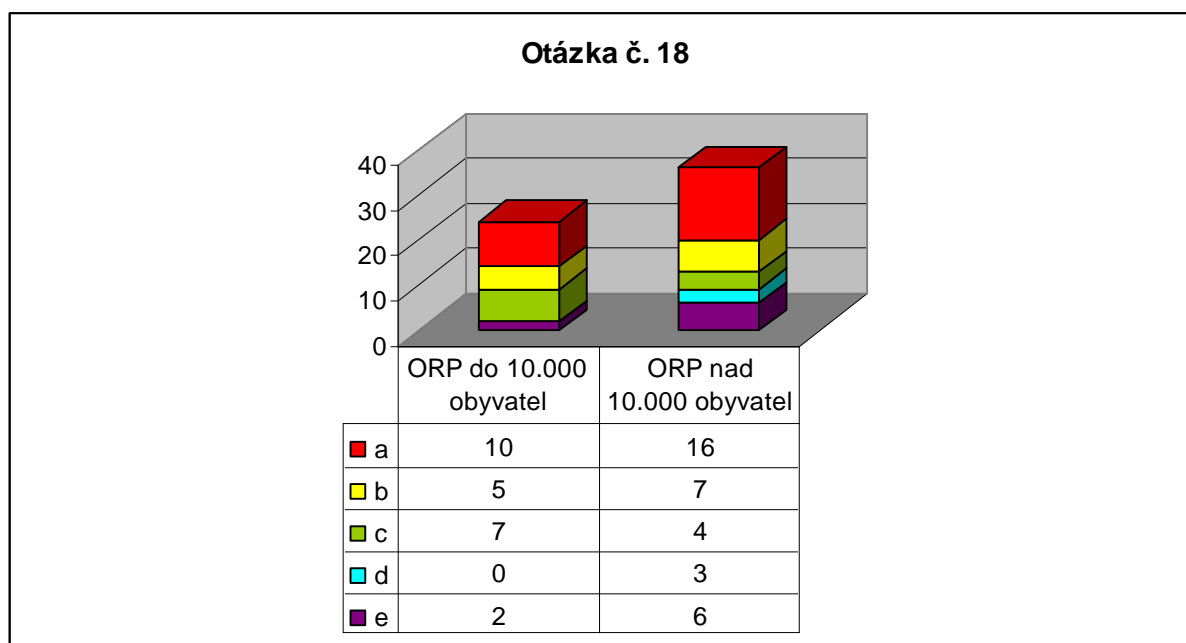
Zdroj: Vlastní výzkum

17 % ORP do 10 000 obyvatel (4 ORP) označilo odpověď *a*, tedy že poskytuje příspěvky jednotkám HZS kraje na provoz a vybavení těchto jednotek na 80 – 100 %. 4 % ORP pod 10 000 obyvatel (1 ORP) označilo odpověď *b*, tedy že tuto povinnost plní na 60 – 80 %.

33 % ORP nad 10 000 obyvatel (12 ORP) označilo odpověď *a*, tedy že poskytuje příspěvky jednotkám HZS kraje na provoz a vybavení těchto jednotek na 80 – 100 %. 6 % ORP nad 10 000 obyvatel (2 ORP) označilo odpověď *b*, tedy že tuto povinnost plní na 60 – 80 %.

ORP do 10 000 obyvatel plní tuto povinnost dostatečně z 21 %. ORP nad 10 000 obyvatel plní tuto povinnost z 39 %. Tato povinnost je lépe plněna ORP nad 10 000 obyvatel.

Graf č. 77: Spolupráce obce se sousedními obcemi při plnění úkolů k zabezpečení PO (ni)

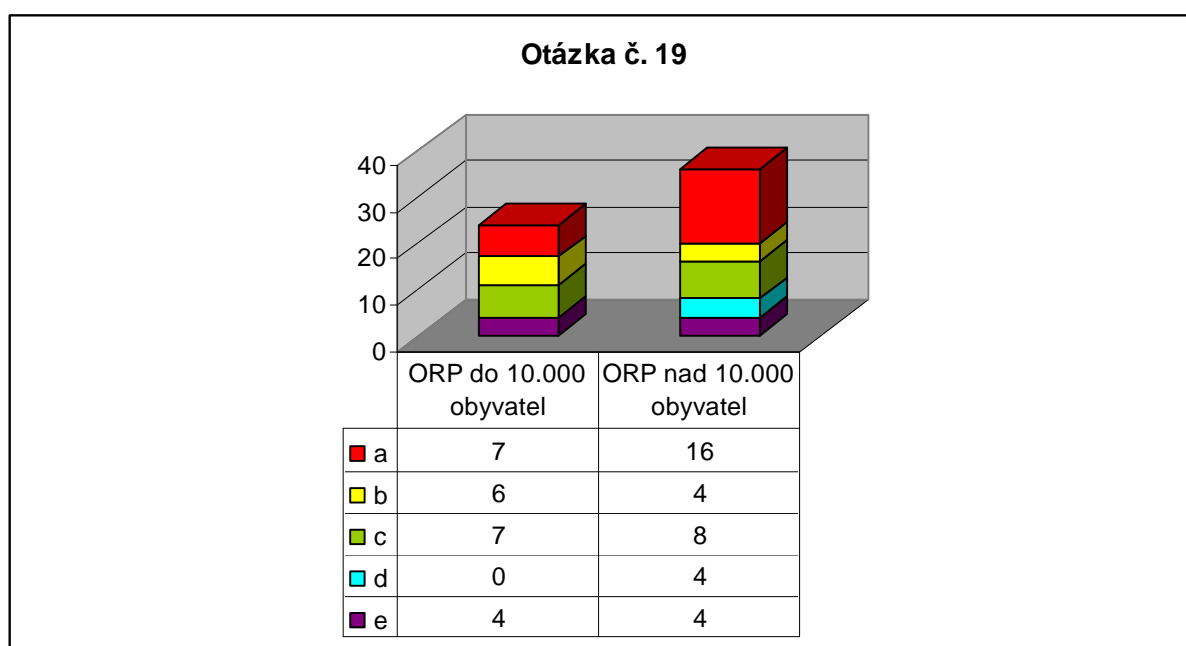
Zdroj: Vlastní výzkum

42 % ORP do 10 000 obyvatel (10 ORP) označilo odpověď *a*, tedy že poskytuje příspěvky jednotkám HZS kraje na provoz a vybavení těchto jednotek na 80 – 100 %. 21 % ORP pod 10 000 obyvatel (5 ORP) označilo odpověď *b*, tedy že tuto povinnost plní na 60 – 80 %.

44 % ORP nad 10 000 obyvatel (16 ORP) označilo odpověď *a*, tedy že poskytuje příspěvky jednotkám HZS kraje na provoz a vybavení těchto jednotek na 80 – 100 %. 19 % ORP nad 10 000 obyvatel (7 ORP) označilo odpověď *b*, tedy že tuto povinnost plní na 60 – 80 %.

ORP do 10 000 obyvatel plní tuto povinnost dostatečně z 63 %. ORP nad 10 000 obyvatel plní tuto povinnost z 64 %. Tato povinnost je lépe plněna ORP nad 10 000 obyvatel.

Graf č. 78: Organizování preventivně výchovné činnosti (ni)

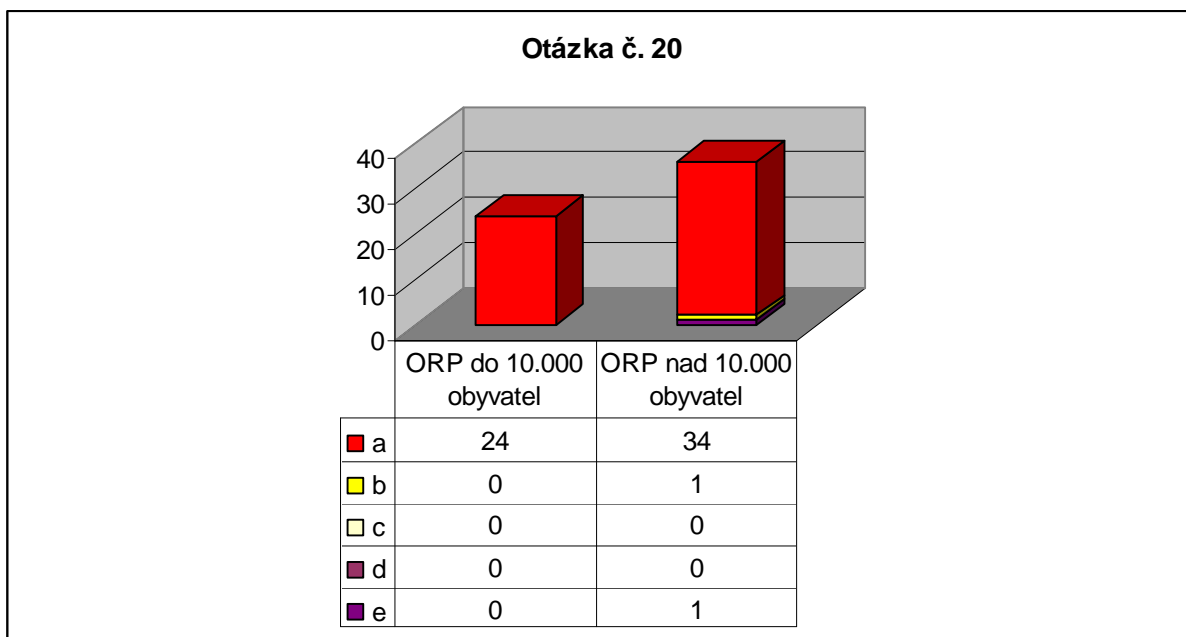
Zdroj: Vlastní výzkum

29 % ORP do 10 000 obyvatel (7 ORP) označilo odpověď *a*, tedy že zajišťují organizování preventivně výchovné činnosti na 80 – 100 %. 25 % ORP pod 10 000 obyvatel (6 ORP) označilo odpověď *b*, tedy že tuto povinnost plní na 60 – 80 %.

44 % ORP nad 10 000 obyvatel (16 ORP) označilo odpověď *a*, tedy že zajišťují organizování preventivně výchovné činnosti na 80 – 100 %. 11 % ORP nad 10 000 obyvatel (4 ORP) označilo odpověď *b*, tedy že tuto povinnost plní na 60 – 80 %.

ORP do 10 000 obyvatel plní tuto povinnost dostatečně z 54 %. ORP nad 10 000 obyvatel plní tuto povinnost z 56 %. Tato povinnost je lépe plněna ORP nad 10 000 obyvatel.

Graf č. 79: Vydání požárního řádu obce (ni)

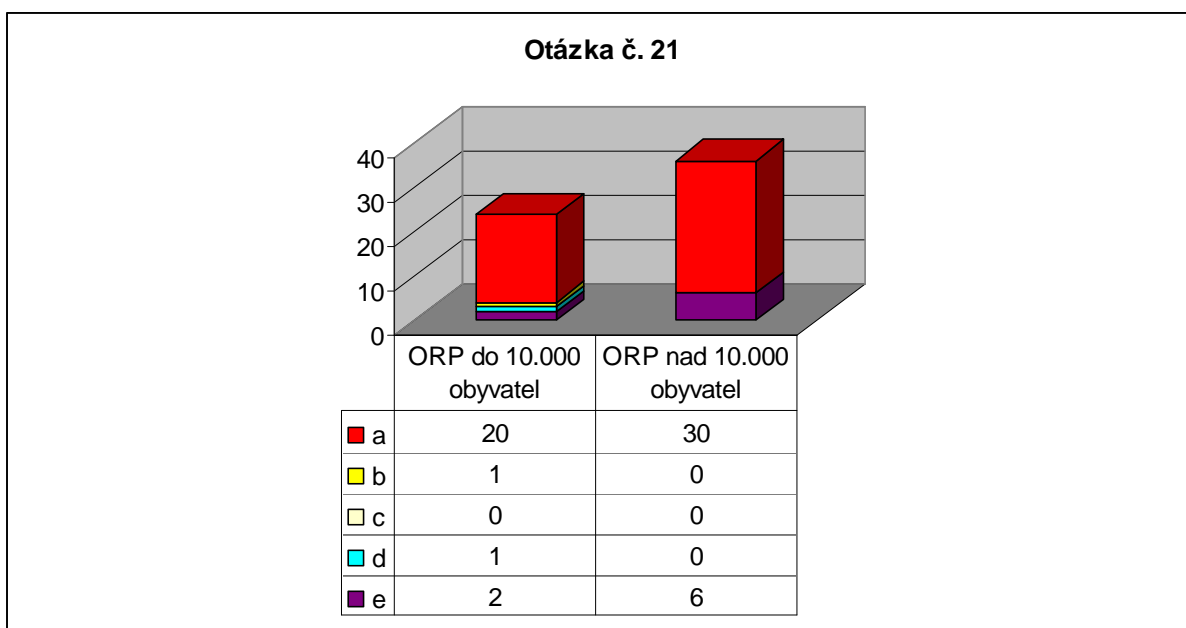
Zdroj: Vlastní výzkum

100 % ORP do 10 000 obyvatel (24 ORP) označilo odpověď *a*, tedy že vydává požární řád obce na 80 – 100 %. Odpověď *b* neoznačila žádná z nich.

94 % ORP nad 10 000 obyvatel (34 ORP) označilo odpověď *a*, tedy že vydává požární řád obce na 80 – 100 %. 3 % ORP nad 10 000 obyvatel (1 ORP) označilo odpověď *b*, tedy že tuto povinnost plní na 60 – 80 %.

ORP do 10 000 obyvatel plní tuto povinnost dostatečně ze 100 %. ORP nad 10 000 obyvatel plní tuto povinnost z 97 %. Tato povinnost je lépe plněna ORP pod 10 000 obyvatel.

Graf č. 80: Stanovení podmínek k zabezpečení požární ochrany při akcích, kterých se účastní větší počet osob (ni)

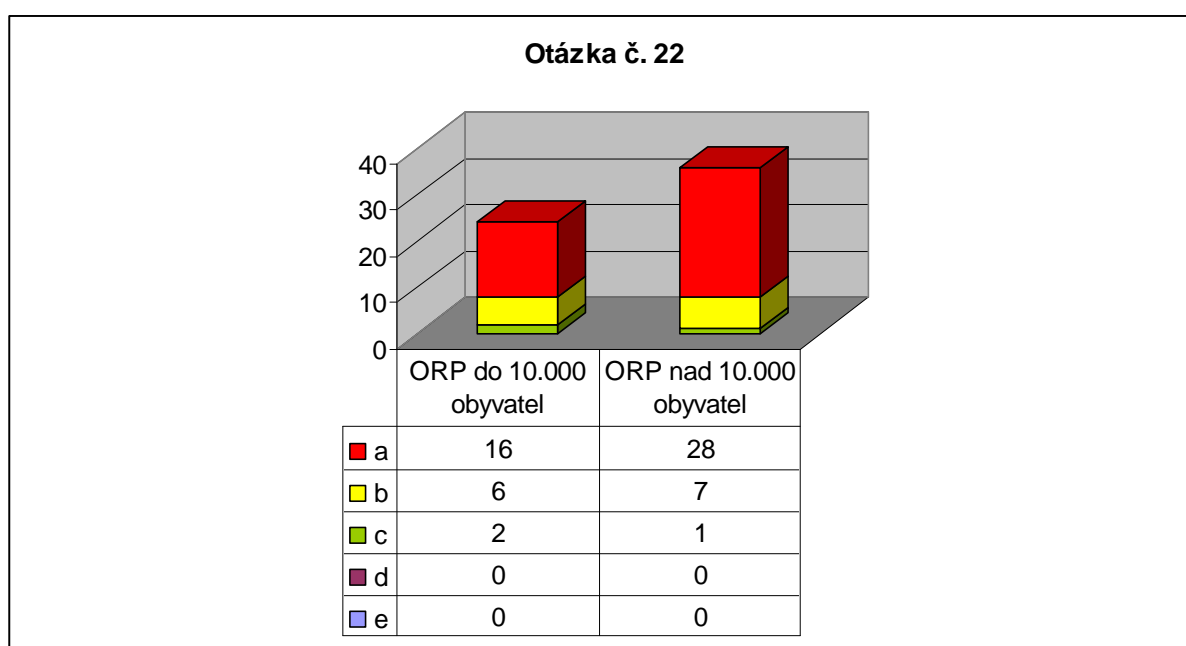
Zdroj: Vlastní výzkum

83 % ORP do 10 000 obyvatel (20 ORP) označilo odpověď *a*, tedy že stanovuje podmínky k zabezpečení požární ochrany při akcích, kterých se účastní větší počet osob na 80 – 100 %. 4 % ORP nad 10 000 obyvatel (1 ORP) označilo odpověď *b*, tedy že tuto povinnost plní na 60 – 80 %.

83 % ORP nad 10 000 obyvatel (30 ORP) označilo odpověď *a*, tedy že vydává požární řád obce na 80 – 100 %. Odpověď *b* neoznačila žádná z nich.

ORP do 10 000 obyvatel plní tuto povinnost dostatečně z 88 %. ORP nad 10 000 obyvatel plní tuto povinnost z 83 %. Tato povinnost je lépe plněna ORP pod 10 000 obyvatel.

Graf č. 81: Organizování příprav na MU (ni)

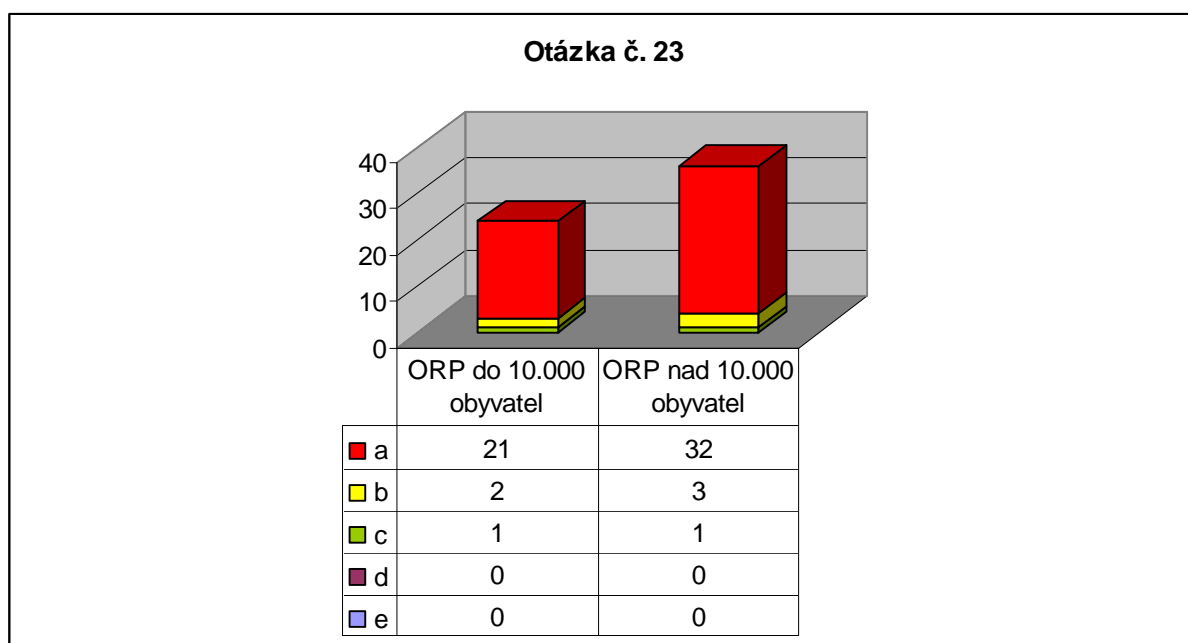
Zdroj: Vlastní výzkum

67 % ORP do 10 000 obyvatel (16 ORP) označilo odpověď *a*, tedy že organizování příprav na MU plní na 80 – 100 %. 25 % ORP pod 10 000 obyvatel (6 ORP) označilo odpověď *b*, tedy že tuto povinnost plní na 60 – 80 %.

78 % ORP nad 10 000 obyvatel (28 ORP) označilo odpověď *a*, tedy že organizování příprav na MU plní na 80 – 100 %. 19 % ORP nad 10 000 obyvatel (7 ORP) označilo odpověď *b*, tedy že tuto povinnost plní na 60 – 80 %.

ORP do 10 000 obyvatel plní tuto povinnost dostatečně z 92 %. ORP nad 10 000 obyvatel plní tuto povinnost z 97 %. Tato povinnost je lépe plněna ORP nad 10 000 obyvatel.

Graf č. 82: Zajišťování varování obyvatelstva před hrozícím nebezpečím (ni)

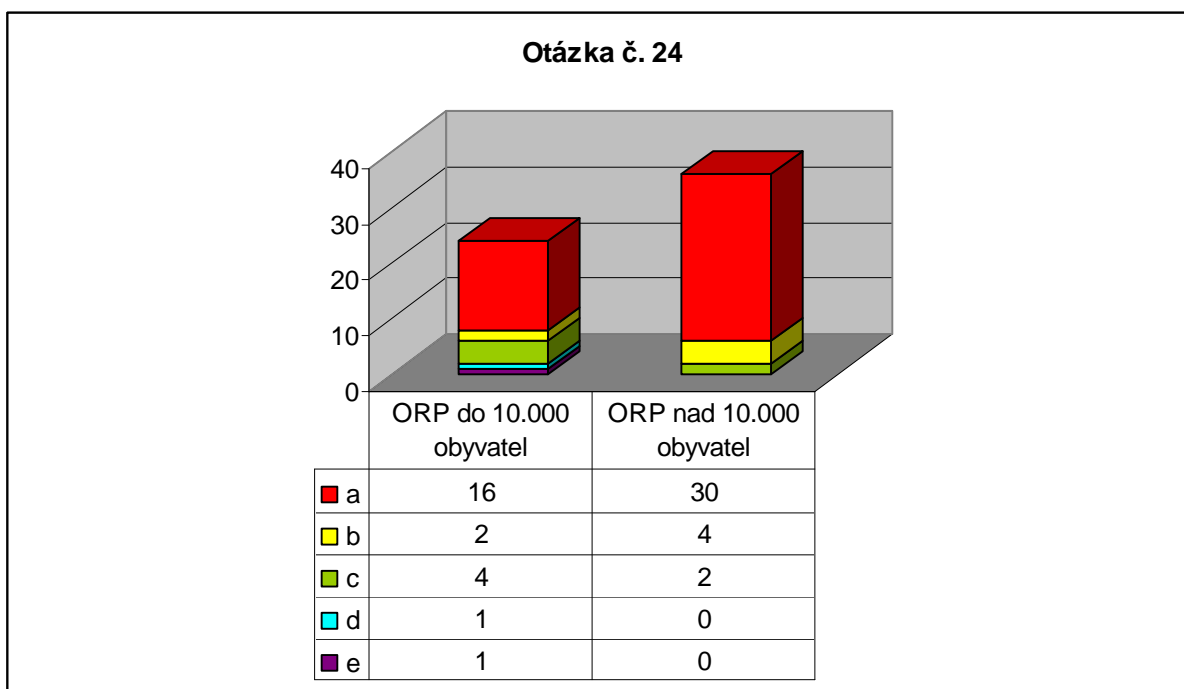
Zdroj: Vlastní výzkum

88 % ORP do 10 000 obyvatel (21 ORP) označilo odpověď *a*, tedy že zajišťuje varování obyvatelstva před hrozícím nebezpečím na 80 – 100 %. 8 % ORP pod 10 000 obyvatel (2 ORP) označilo odpověď *b*, tedy že tuto povinnost plní na 60 – 80 %.

89 % ORP nad 10 000 obyvatel (32 ORP) označilo odpověď *a*, tedy že zajišťuje varování obyvatelstva před hrozícím nebezpečím na 80 – 100 %. 8 % ORP nad 10 000 obyvatel (3 ORP) označilo odpověď *b*, tedy že tuto povinnost plní na 60 – 80 %.

ORP do 10 000 obyvatel plní tuto povinnost dostatečně z 96 %. ORP nad 10 000 obyvatel plní tuto povinnost z 97 %. Tato povinnost je lépe plněna ORP nad 10 000 obyvatel.

Graf č. 83: Zajištění příjmových míst pro evakuované obyvatelstvo (ni)

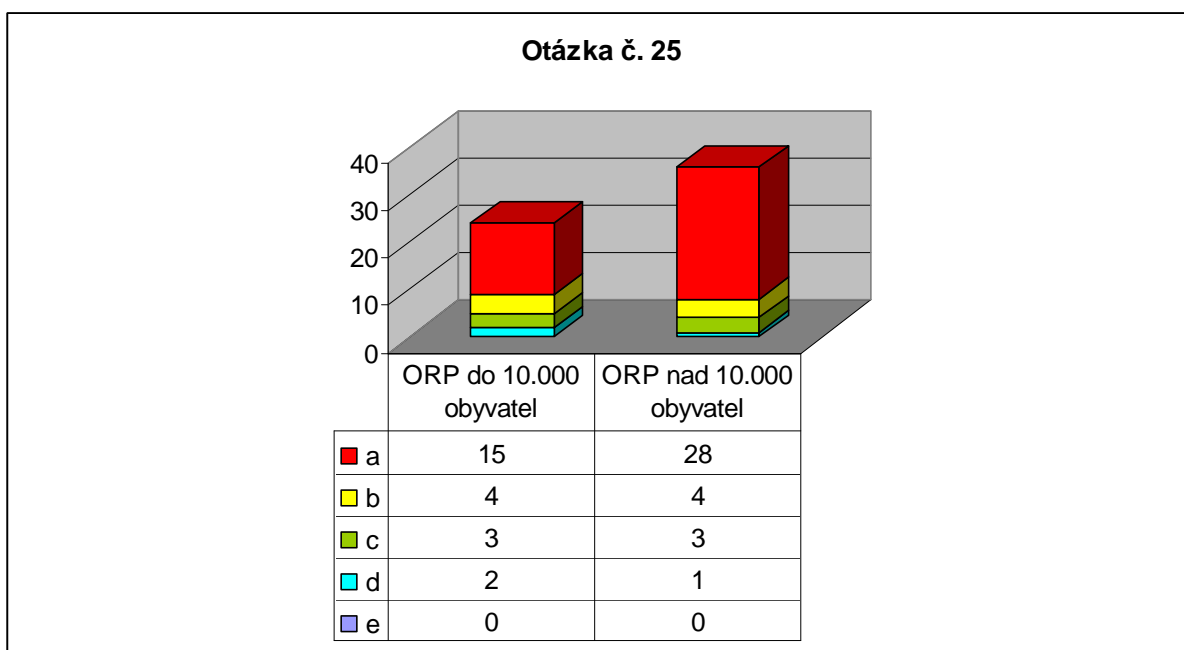
Zdroj: Vlastní výzkum

67 % ORP do 10 000 obyvatel (16 ORP) označilo odpověď *a*, tedy že zajišťuje příjmová místa pro evakuované obyvatelstvo na 80 – 100 %. 8 % ORP pod 10 000 obyvatel (2 ORP) označilo odpověď *b*, tedy že tuto povinnost plní na 60 – 80 %.

83 % ORP nad 10 000 obyvatel (30 ORP) označilo odpověď *a*, tedy že zajišťuje příjmová místa pro evakuované obyvatelstvo na 80 – 100 %. 11 % ORP nad 10 000 obyvatel (4 ORP) označilo odpověď *b*, tedy že tuto povinnost plní na 60 – 80 %.

ORP do 10 000 obyvatel plní tuto povinnost dostatečně ze 75 %. ORP nad 10 000 obyvatel plní tuto povinnost z 94 %. Tato povinnost je lépe plněna ORP nad 10 000 obyvatel.

Graf č. 84: Podíl obce na přípravě zajištění nouzového přežití obyvatel (ni)

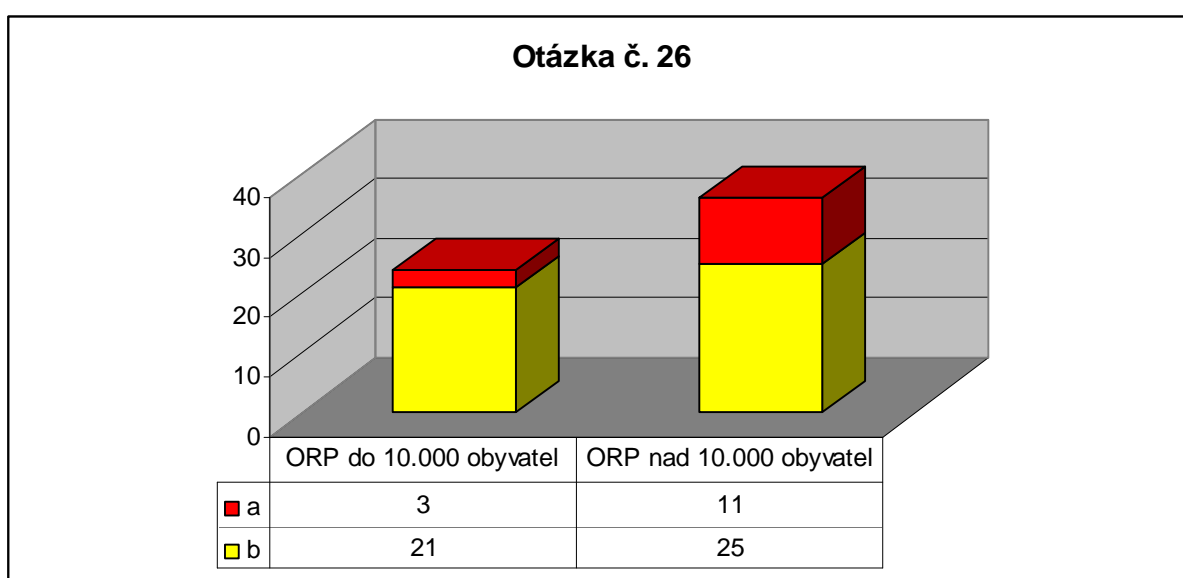
Zdroj: Vlastní výzkum

63 % ORP do 10 000 obyvatel (15 ORP) označilo odpověď *a*, tedy že se obce podílí na přípravě zajištění nouzového přežití obyvatel na 80 – 100 %. 17 % ORP pod 10 000 obyvatel (4 ORP) označilo odpověď *b*, tedy že tuto povinnost plní na 60 – 80 %.

78 % ORP nad 10 000 obyvatel (28 ORP) označilo odpověď *a*, tedy že se obce podílí na přípravě zajištění nouzového přežití obyvatel na 80 – 100 %. 11 % ORP nad 10 000 obyvatel (4 ORP) označilo odpověď *b*, tedy že tuto povinnost plní na 60 – 80 %.

ORP do 10 000 obyvatel plní tuto povinnost dostatečně ze 79 %. ORP nad 10 000 obyvatel plní tuto povinnost z 89 %. Tato povinnost je lépe plněna ORP nad 10 000 obyvatel.

Graf č. 85: Hospodaření obcí s materiálem civilní ochrany (ni)

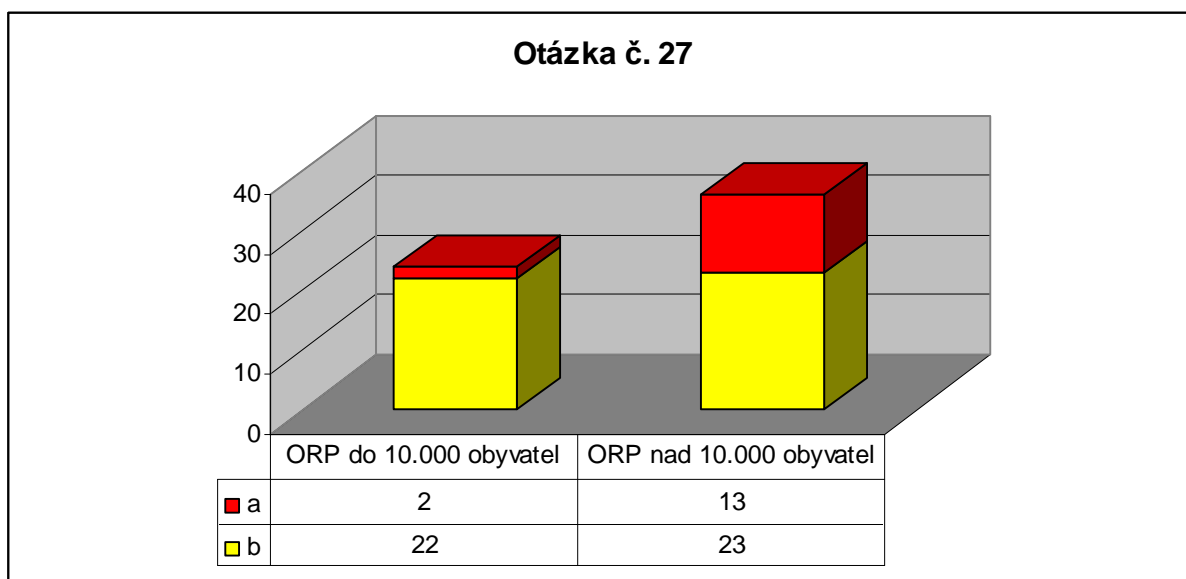
Zdroj: Vlastní výzkum

13 % ORP do 10 000 obyvatel (3 ORP) označilo odpověď *a*, tedy že obce hospodaří s materiálem civilní ochrany na 80 – 100 %. 88 % ORP pod 10 000 obyvatel (21 ORP) označilo odpověď *b*, tedy že tuto povinnost plní na 60 – 80 %.

31 % ORP nad 10 000 obyvatel (11 ORP) označilo odpověď *a*, tedy že obce hospodaří s materiálem civilní ochrany na 80 – 100 %. 69 % ORP nad 10 000 obyvatel (25 ORP) označilo odpověď *b*, tedy že tuto povinnost plní na 60 – 80 %.

Obě skupiny ORP plní tuto povinnost na 100 %.

Graf č. 86: Místní informační systém zapojený JSVV(ni)

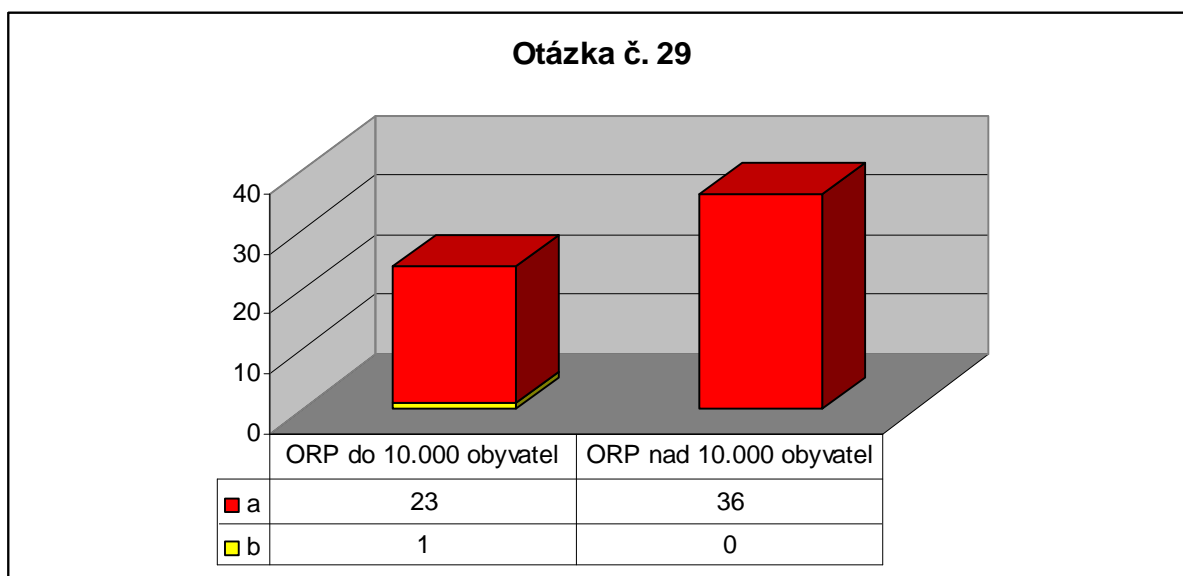
Zdroj: Vlastní výzkum

8 % ORP do 10 000 obyvatel (2 ORP) označilo odpověď *a*, tedy že zabezpečují místní informační systém zapojený do JSVV na 80 – 100 %. 92 % ORP pod 10 000 obyvatel (22 ORP) označilo odpověď *b*, tedy že tuto povinnost plní na 60 – 80 %.

36 % ORP nad 10 000 obyvatel (13 ORP) označilo odpověď *a*, tedy že zabezpečují místní informační systém zapojený do JSVV na 80 – 100 %. 64 % ORP nad 10 000 obyvatel (23 ORP) označilo odpověď *b*, tedy že tuto povinnost plní na 60 – 80 %.

Obě skupiny ORP plní tuto povinnost na 100 %.

Graf č. 87: Zřízení pracoviště krizového řízení (ni)

Zdroj: Vlastní výzkum

96 % ORP do 10 000 obyvatel (3 ORP) označilo odpověď *a*, tedy že obce zřizují pracoviště krizového řízení na 80 – 100 %. 4 % ORP pod 10 000 obyvatel (21 ORP) označilo odpověď *b*, tedy že tuto povinnost plní na 60 – 80 %.

100 % ORP nad 10 000 obyvatel (36 ORP) označilo odpověď *a*, tedy že obce zřizují pracoviště krizového řízení na 80 – 100 %. Odpověď *b* neoznačila žádná z nich.

Obě skupiny ORP plní tuto povinnost na 100 %.

4. 2. 3 Shrnutí výsledků

V předešlé kapitole výsledků 4.2.1 byly v grafické formě vyhodnoceny jednotlivé otázky z dotazníkového šetření. Cílem této kapitoly bylo zjistit připravenost ORP na úseku PO a OOB. Jak je z grafů patrné, připravenost ORP je na dobré úrovni.

V kapitole 4.2.2 pak byly jednotlivé otázky vyhodnoceny z hlediska odpovídajících ORP. Cílem bylo testovat hypotézu o rozdílné připravenosti ORP na úseku PO a OOB v závislosti na jejich velikosti, která byla definovaná počtem trvale žijících obyvatel v dané obci. Za tímto účelem byly ORP rozděleny do dvou skupin s počtem obyvatel pod 10 000 a s počtem obyvatel nad 10 000. Pro přehlednost jsem výsledky zformulovala do přehledné tabulky, pomocí které lze rozdíly mezi jednotlivými skupinami zhodnotit. Hodnoty v tabulce jsou uvedeny v procentech (%). Jako kritérium k porovnání připravenosti těchto skupin, bylo procentuální zastoupení odpovědí *a* a *b*, tedy že obce plní legislativou stanovené povinnosti na 60 – 100 %.

Tabulka č. 2: Procentuální zastoupení odpovědí ORP v závislosti na počtu obyvatel

	Odpověď'	ORP do 10 000 obyvatel		< = >	ORP nad 10 000	
		a	b		a	b
Číslo otázky	2	100	0	=	94	6
	3	50	13	<	45	22
	4	88	8	>	72	14
	5	79	13	=	92	8
	6	75	21	>	6	0
	7	58	25	>	61	17
	8	84	8	>	77	6
	9	92	8	>	92	0
	10	54	25	<	75	8
	11	83	13	>	83	11
	12	75	13	>	67	11
	13	83	13	>	64	28
	14	71	25	>	58	22
	15	58	29	>	61	19
	16	83	8	>	86	0
	17	17	4	>	33	6
	18	42	21	<	44	19
	19	26	25	<	44	11
	20	100	0	>	94	3
	21	83	4	>	83	0
	22	67	25	<	78	19
	23	88	8	<	89	8
	24	67	8	<	83	11
25	63	17	<	78	11	
26	13	88	=	31	69	
27	8	22	=	36	64	
29	96	4	=	100	0	

Z tabulky je patrné, že na 5 otázek obě skupiny ORP odpověděly zcela shodně, v 8 otázkách představovaly lepší plnění povinností ORP nad 10 000 obyvatel a ve 14 otázkách lépe plnily povinnosti ORP pod 10 000 obyvatel.

Hypotéza o rozdílnosti v připravenosti ORP na úseku PO a OOB v závislosti na velikosti dané ORP (skupina do 10.000 obyvatel a skupina nad 10.000 obyvatel) se neprokázala. ORP s počtem pod 10 000 obyvatel jsou v oblasti PO a OOB z hlediska připravenosti plnění úkolů připraveny lépe.

Z vyhodnocených otázek z kapitoly 4.2.1 (s. 45 - 99), ORP jsou připraveny na dostatečné úrovni. Své povinnosti na úseku PO a OOB plní dostatečným způsobem. Je nezbytné si uvědomit, že nároky na ně kladené jsou vysoké a daná problematika je rozsáhlá.

Dále je také nutné podotknout, že preference dotazovaných u odpovědí *a* se však dala předpokládat, neboť systém otázek byl postaven na sebehodnocení obcí plnící legislativou dané povinnosti. Ráda bych ale ocenila ORP, protože v některých otázkách k sobě samým dokázaly být kritické. Odpovědi, které se ukázaly jako problematické, podrobněji rozvádím v kapitole 5. (s. 131- 135).

5 DISKUZE

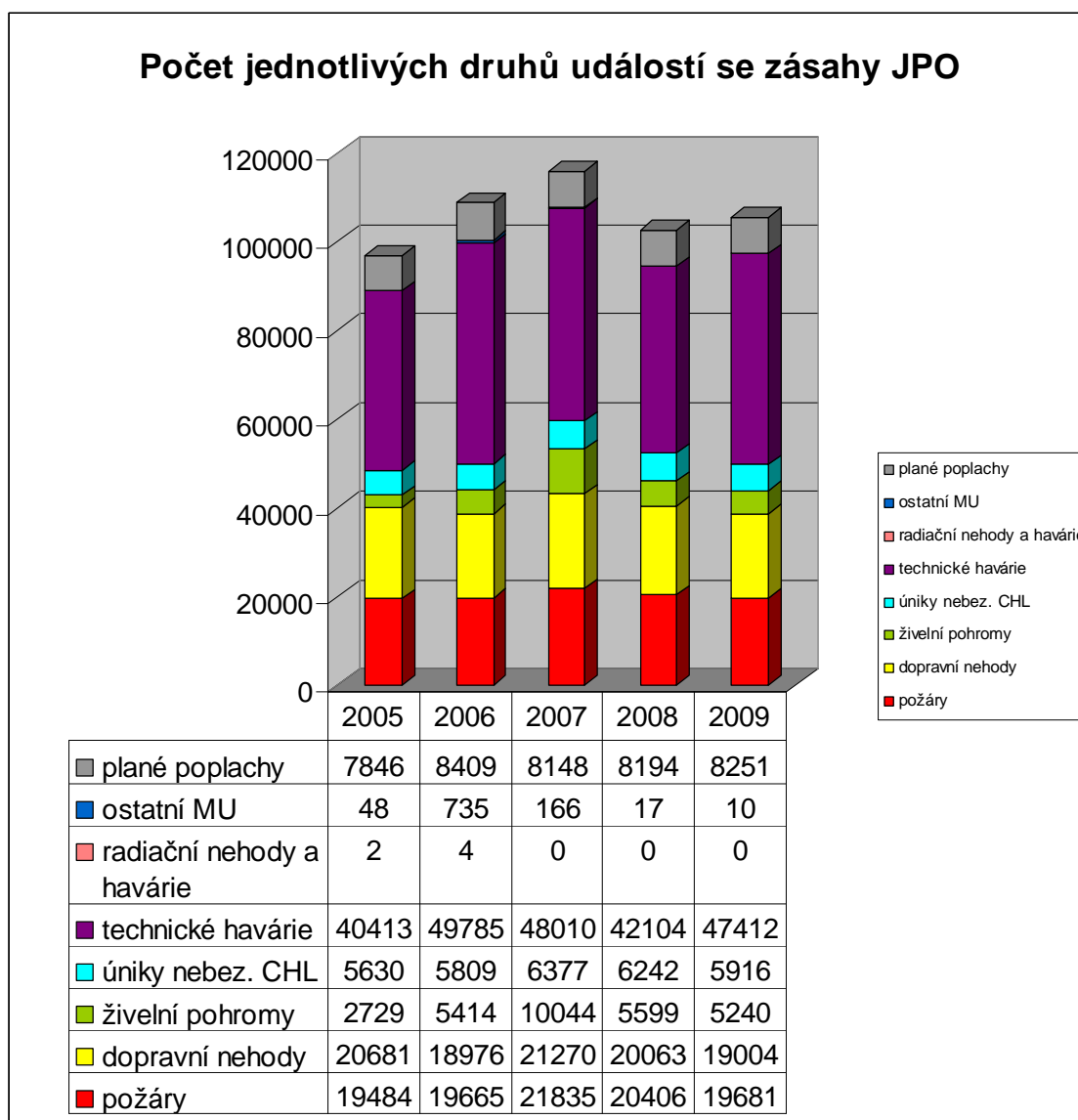
Dotazníky posílané k vyplnění ORP byly posílané do rukou starostům daných obcí, popřípadě pracovníkům odboru krizového řízení. Při korespondenci s výše jmenovanými jsem si povšimla v jejich odpovědích více než patrných rozdílů, zejména u otevřených otázek číslo 28 a 30 dotazníku (viz. Příloha č. 2). Zde bych chtěla poukázat na problematiku nejednotné terminologie, která může působit jako neznalost či přinejmenším nedostatečná orientace respondentů v legislativě a odborné literatuře, která danou terminologii řeší. S terminologickými slovníky se můžeme setkat na portálech složek IZS, a ministerstvech, zejména MV.

Během výzkumu jsem objevila určité nesrovnalosti týkající se zřizování jednotek SDHO v obcích a s tím související spolupráce obcí se sousedními obcemi při plnění úkolů k zabezpečení PO. Ohledně zřizování jednotek SDHO v obcích odpověděli 2 respondenti, že jednotku SDHO nezřizují. Důvodem může být právě výše zmiňovaná spolupráce obcí, při které se obce na základě Smlouvy o sdružení sdružují do svazků, ve kterých zřizují jednotku SDHO. Tento svazek je zpravidla tvořen dvěma nebo více obcemi. Pokud by dané obce, které nezřizují jednotku SDHO samostatně, zřizovaly jednotku SDHO v rámci svazků, měly by na otázku v dotazníku týkající se spolupráce odpovědět právě tyto dvě obce, že tyto svazky tvoří, to se ale nestalo.

Po vyhodnocení právě výše zmíněné spolupráce obcí v těchto svazcích prostřednictvím výsledků z dotazníkového šetření 8 ORP (13 %) nespolupracuje se sousedními obcemi při plnění úkolů k zabezpečení PO, z čehož je patrné, že nevytváří výše zmiňované sdružení obcí. Mohlo dojít ke špatnému pochopení otázky č. 18 o spolupráci obcí, kdy ORP si špatně vyložily znění zákona, dalším důvodem je nedostatečná orientace v něm.

Na základě tohoto výzkumu jsem také pochopila jak velmi významná je činnost JPO na úseku PO a OOB. Zákon o PO vytyčuje těmto jednotkám základní úkoly, které jsou jednotky povinny plnit. Mezi tyto úkoly patří provádění požárního zásahu podle příslušné dokumentace PO nebo při soustředění sil a nasazování prostředků, provádění záchranných prací při MU a v neposlední řadě jsou povinny ihned podávat zprávy o svém výjezdu a zásahu územně příslušnému HZS kraje. Neustále se zvyšující význam JPO v oblasti PO a OOB dokazují m. j. počty jednotlivých druhů událostí se zásahy JPO vycházející ze Statistické ročenky ČR z roku 2009 uveřejněné v časopise „112“.

Graf č. 70: Počty jednotlivých druhů událostí se zásahy JPO

Zdroj: Časopis 112 - Statistická ročenka za rok 2009

Z grafu je patrné, že JPO nejvíce zasahují u technických havárií, kterých vzniklo v letech 2005-2009 celkem 227 724. Naopak je tomu u radiačních nehod a havárií, zde zasahovaly v letech 2005-2009 pouze u 6 případů. Je tedy patrný zvyšující se počet technických havárií, jako jsou například vyprošťování při dopravních nehodách,

záchrana osob nebo zvířat při různých nepředvídaných situacích, otevírání uzavřených prostorů, odstraňování překážek na komunikacích apod., nad požáry, jejichž celkový součet v letech 2005-2009 činí 101 071. [15]

Bylo by však také zajímavé zjistit, do jaké míry jsou připraveny jednotky SDHO na tento druh MU. To by mohlo být námětem k dalšímu zpracování, například ve formě diplomové práce.

Další problematika, která se během výzkumu objevila je v oblasti zabezpečování materiálních a finančních potřeb jednotek SDHO obcemi. Je známo, že potřeba financí je vždy „až na prvním místě“ a v tomto případě to platí dvojnásobně. 25 % dotazovaných obcí přiznalo, že zabezpečují financování jednotek SDHO na 70 % a méně. Svou úlohu v oblasti financování ale nezastává obec sama. Nařízení kraje k plošnému pokrytí území kraje JPO stanoví vybrané obecní úřady, jejichž JPO budou hasit požáry a provádět záchranné práce i mimo svůj územní obvod (JPO II a JPO III).

Těmto kategoriím JPO je mj. uložena povinnost poskytovat sousedskou pomoc, což je činnost v přenesené působnosti a na základě této povinnosti dostávají tyto JPO na svoji činnost dotace ze státního rozpočtu. Dále tyto JPO dostávají dotace z finančních prostředků kraje.

Dalšími zdroji financí pro JPO mohou být finanční prostředky ve formě grantů. O tyto granty si mohou žádat jednotlivé obce. Prostřednictvím grantů mohou obce pro jednotky SDHO získávat mnohé finanční prostředky, zde ale záleží na komunikaci obce s jednotkami SDHO a také na znalostech, které jsou potřebné k získávání těchto grantů. Dle mého názoru, pokud bude na obecním úřadě dané obce zaměstnanec pracující na úseku PO a bude se orientovat v této problematice, bude tato obec z hlediska zabezpečování finančních prostředků pro jednotku SDHO na lepší úrovni a tím bude tato obec i lépe plnit úkoly ukládané zákonem o PO.

V oblasti financování jsou ještě obce, které nemají zřízenou jednotku SDHO povinny, uzavřít smlouvu s HZS kraje a tím poskytnout tomuto HZS kraje finanční

prostředky. Některé obce, které jednotku zřízení mají i přesto poskytují HZS kraje finanční prostředky jako dar.

Poslední otázkou, které bych se chtěla věnovat z oblasti PO je povinnost zřizování ohlašoven požárů. 11 ORP uvedlo, že tuto povinnost plní na méně než 60 %. Dle mého názoru to ale není problém, protože v současné době je mnohem rychlejší zavolat z jakéhokoliv mobilního telefonu nebo telefonní budky na tísňové linky, než volat na ohlašovny požáru.

Na úseku OOB bych se chtěla zaměřit na hospodaření obcí s materiálem civilní ochrany a na zajišťování ukrytí obyvatelstva. Dle výzkumu nehospondaří s materiálem civilní ochrany 47 ORP. Myslím si, že důvodem tohoto výsledku je skutečnost, že materiál civilní ochrany, který byl skladován v úložištích obcí nebo u právnických a fyzických osob, byl na základě Pokynu generálního ředitele HZS ČR č. 37 ze dne 23. 8. 2004, kterým se stanovují zásady hospodaření s materiálem civilní ochrany převeden do skladů Základny logistiky. Tuto základnu řídí MV - generální ředitelství HZS ČR. Do skladů se v letech 2001 - 2005 převádělo velké množství materiálu CO v hodnotě 2,8 miliardy korun a objemu devíti tisíc tun.

Materiál civilní ochrany musel být tříděn a znehodnocený materiál byl ekologicky likvidován. Optimálně zachovalý materiál byl náležitě ošetřen a následně uskladněn. V těchto skladech je nezbytné provádět jeho pravidelné revize a opravy. V současné době je ve skladech uložen materiál civilní ochrany přibližně v hodnotě 560 milionů korun. Dále probíhá třídění, ukládání materiálu civilní ochrany do nových obalů a vyřazování nepotřebného materiálu. Rozhodující součástí tohoto materiálu jsou ochranné masky CM-3, kterých je zde uloženo přibližně 1 milion kusů, dále jsou to ochranné masky CM-4, kterých je zde ještě o něco více než ochranných masek CM-3, ochranné masky pro děti čítající přibližně 700 000 kusů, 75 tisíc kusů ochranných vaků a kazajek a přes 1 milion kusů ochranných filtrů. Tento materiál civilní ochrany představuje více než 90 % z celkového množství materiálu civilní ochrany. V souladu s výše uvedeným Pokynem generálního ředitele HZS ČR mají v současné době obce a

právnícké osoby možnost bezúplatného převodu nepotřebného materiálu civilní ochrany.

Tato možnost v praxi ale není obcemi ani právníckými osobami téměř vůbec využívána. Pro obce a právnícké osoby je péče o tento materiál, která zahrnuje pravidelné revize a opravy tohoto materiálu, velice nákladná. Dalším důvodem je i fakt, že velká většina materiálu civilní ochrany je využitelná pouze pro válečné období. Pro obyvatelstvo, které by mělo potřebu mít ve své domácnosti nějaký materiál civilní ochrany je v současné době možnost zakoupit si například ochranné masky nebo vaky ve specializovaných obchodech nebo na internetu.

Existují i obce, které alespoň s některým materiálem civilní ochrany hospodaří, tuto skutečnost potvrzuje i dotazníkové šetření, kde uvedlo 13 ORP, že s materiálem civilní ochrany hospodaří. Konkrétně obec České Budějovice na základě Koncepce OOB Jihočeského kraje v zóně havarijního plánování jaderné elektrárny Temelín předala cca 45.000 ks ochranných roušek pro obyvatelstvo obcím, školám a dalším subjektům.

V rámci otázek v dotazníkovém šetření týkajících se OOB se vyskytly drobné nedostatky také v otázce, týkající se možností ukrytí v daných ORP. Z mého pohledu se mi nabízí otázka proč žádná ORP neuvedla jako možnost ukrytí improvizované ukrytí, které je nejjednodušší a nejvíce pravděpodobné v případě MU nebo KS. Je to dáno tím, že improvizované ukrytí, je takové ukrytí, které není třeba v případě potřeby nějak upravovat. Improvizovaným ukrytím může být jakákoliv budova, jde o využití vlastních ochranných vlastností budov. Improvizované úkryty jsou rozdílné hlavně v tom, že tyto prostory se před případným použitím musí upravovat, a to je velice časově náročné. Důvodem neuvedení improvizovaného ukrytí žádnou z ORP může dle mého názoru být například nevědomí o rozdílnosti ve významu těchto termínů. Návrhem pro řešení zlepšení povědomosti možností ukrytí v ORP, je například příprava přednášky pro tyto ORP týkající se této problematiky.

6 ZÁVĚR

Cílem práce bylo zmapovat připravenost ORP na území ČR na úseku PO a OOB, vyhodnotit a pokud připravenost nebude dostatečná navrhnout možná řešení. Za tímto účelem bylo uskutečněno dotazníkové šetření. Po vyhodnocení dotazníků jsem došla k závěru, že připravenost ORP je na dostatečné úrovni.

Přesto se u některých ORP vyskytly nejasnosti v oblasti legislativy a terminologie, jak již bylo uvedeno v kapitole diskuze (s. 131). Je zřejmé, že na ORP jsou kladeny vysoké nároky, a připravenost ORP se odvíjí od jejich odbornosti a znalosti problematiky. Takto rozsáhlá problematika PO a OOB vyžaduje připravené a metodicky vzdělané představitele.

Hypotéza o rozdílnosti v připravenosti ORP na úseku PO a OOB v závislosti na velikosti dané ORP (skupina do 10 000 obyvatel a skupina nad 10 000 obyvatel) se neprokázala. ORP s počtem pod 10 000 obyvatel jsou v oblasti PO a OOB z hlediska připravenosti plnění úkolů připraveny lépe.

Z této skutečnosti soudím, že nezávisí na tom kolik má ORP obyvatel, ale hlavně na tom, kdo se v daných ORP stará o povinnosti dané legislativou na úseku PO a OOB a jaké má v této oblasti znalosti a zkušenosti.

7 KLÍČOVÁ SLOVA

Keywords

Fire protection

Protection of the population

Civilian protection

Extraordinary event

Crisis situation

Unit of fire protection

Integrated rescue system

Crisis preparedness

Public authorities

Požární ochrana

Ochrana obyvatelstva

Civilní ochrana

Mimořádná událost

Krizová situace

Jednotka požární ochrany

Integrovaný záchranný systém

Krizová připravenost

Obec s rozšířenou působností

8 SEZNAM POUŽITÝCH ZDROJŮ

1. BECKER, B. *Öffentliche Verwaltung*. Percha : Schulz, 1989. s. 250.
2. ČMEJREK, J. *Základy veřejné správy*. 1. vyd. Praha: Česká zemědělská univerzita v Praze, 2007. s. 124. ISBN 978-80-213-1626-3.
3. FOLDYNA, V. *Čtyřicet let odborné školy požární ochrany ve Frýdku-Místku*. Časopis 112 – Odborný časopis požární ochrany, integrovaného záchranného systému a ochrany obyvatelstva. [online]. 2007, 11. [cit. 2011-04-21]. ISSN 1213 – 7057.
4. HALÁSKOVÁ, M. *Systémy veřejné správy v evropských zemích*. 1.vyd. Ostrava: VŠB – Technická Univerzita Ostrava, 2004. ISBN 80–248-0600-2, s. 146.
5. HORÁK, R. *Průvodce krizovým řízením ve veřejné správě*. Praha: Linde Praha, 2004. ISBN 80-7201-471-4, s. 528.
6. HORZINKOVÁ, E. *Základy organizace veřejné správy v ČR*. 2. vyd. Plzeň: Aleš Čeněk s.r.o., 2010. ISBN 978-80-7380-263-9, s. 231.
7. KOUDELKA, Z., ONDRUŠ, R., PRŮCHA, P. *Zákon o obcích (obecní zřízení)*. 3. vyd. Praha: Linde a.s., 2005. ISBN 80-7201-525-7, s. 447.
8. KRATOCHVÍLOVÁ, D., *Ochrana obyvatelstva*. 1.vyd. Ostrava: Sdružení požárního a bezpečnostního inženýrství, 2005. ISBN 80-86634-70-1, s. 140.
9. KROUPA, M., *Ochrana obyvatelstva*. 1.vyd. Praha: Armex Publishing s.r.o., 2006. ISBN 80-86795-33-0, s. 100.
10. LACINA, K. *Evropská veřejná správa*. 1. vyd. Praha: Vysoká škola finanční a správní, o.p.s., 2004. ISBN 80-86754-10-3, s. 86.

11. LACINA, K., ČECHÁK, V. *Vývoj systémů veřejné správy*. Praha: Prospektrum, 2001. ISBN 80-7175-100-6.
12. LINHART, J. *Slovník cizích slov pro nové století*. 1.vyd. Litvínov: Dialog, 2005. ISBN 80-85843-61-7, s. 413.
13. LUHMANN, N. *Theorie der Verwaltungswissenschaft*. Köln: Grote 1966, s. 230.
14. MARCH, J., OLSEN, J. P. *Democratic Governance*. New York: Free Press, 1995, s. 320.
15. MINISTERSTVO VNITRA. *Statistická ročenka*. Časopis 112 – Odborný časopis požární ochrany, integrovaného záchranného systému a ochrany obyvatelstva. 2010, 3, s. 2-5. ISSN 1213-7057.
16. NAVRÁTIL, L. *Ochrana obyvatelstva*. 1.vyd. České Budějovice: Jihočeská univerzita České Budějovice, 2006. ISBN 80-7040-880-4, s. 62
17. Nařízení vlády č. 172/2001 Sb., k provedení zákona o požární ochraně, ve znění pozdějších předpisů.
18. POMAHAČ, R., VIDLÁKOVÁ, O. *Veřejná správa*. 1. vyd. Praha : C.H. Beck, 2002. ISBN 80-7179-748-0, s. 278.
19. PACINDA, Š. *Kolektivní ochrana obyvatelstva*. 1. vyd. Praha: MV – generální ředitelství HZS ČR, 2010. ISBN 978-80-86640-67-9, s. 118.
20. REKTOŘÍK, J. *Krizový management ve veřejné správě*. 1.vyd. Praha: Ekopress, 2004. s. 249. ISBN 80-86119-83-1.
21. SMETANA, M. *Vybrané kapitoly civilní ochrany*. 1.vyd. Ostrava: Ostravská univerzita, 2007. ISBN 978-80-7368-233-0, s. 154.
22. ŠENOVSKÝ, M. *Integrovaný záchranný systém*. 2.vyd. Ostrava: Sdružení požárního a bezpečnostního inženýrství, 2007. ISBN 978-80-7385-007-4, s. 157.

23. ŠILHÁNEK, B. *Stručná historie ochrany obyvatelstva v našich podmínkách*. 1.vyd. Praha: Ministerstvo vnitra - generální ředitelství HZS ČR, 2003. ISBN 80-86640-12-4, s. 176.
24. THIEME, W. *Verwaltungslehre*. Köln: Heymanns, 1984, s. 150.
25. Ústavní zákon č. 294/1990 Sb., kterým se mění a doplňuje ústavní zákon č. 100/1960 Sb., Ústava Československé socialistické republiky a ústavní zákon č. 143/1968 Sb., o československé federaci, a kterým se zkracuje volební období národních výborů, ve znění pozdějších předpisů.
26. Ústavní zákon č. 1/1993 Sb., Ústava ČR, ve znění pozdějších předpisů.
27. Ústavní zákon č. 347/1997 Sb., o vytvoření vyšších územních samosprávných celků a o změně ústavního zákona České národní rady č. 1/1993 Sb., Ústava České republiky, ve znění pozdějších předpisů.
28. Ústavní zákon, zákon č. 110/1998 sb., o bezpečnosti ČR, ve znění pozdějších předpisů.
29. Vládní nařízení č. 77/1944 Sb., o protektorátní policii, ve znění pozdějších předpisů
30. VRONSKÁ, S. *Okresní úřady*. 1.vyd. Praha: Institut pro místní správu Praha, 2000, s. 45.
31. Vyhláška Ministerstva vnitra č. 246/2001 Sb., o stanovení podmínek požární bezpečnosti a výkonu státního požárního dozoru, (vyhláška o požární prevenci).
32. Vyhláška Ministerstva vnitra č. 247/2001 Sb., o organizaci a činnosti jednotek požární ochrany, ve znění pozdějších předpisů.
33. Zákon č. 82/1935 Sb., o ochraně a obraně proti leteckým útokům, ve znění pozdějších předpisů.
34. Zákon č. 184/1937 Sb., o branné výchově, ve znění pozdějších předpisů.

35. Zákon č. 35/1953 Sb., o státním požárním dozoru a požární ochraně, ve znění pozdějších předpisů.
36. Zákon č. 18/1958 Sb., o požární ochraně, ve znění pozdějších předpisů.
37. Zákon č. 40/1961 Sb., o obraně Československé socialistické republiky, ve znění pozdějších předpisů
38. Zákon č. 133/1985 Sb., o požární ochraně, ve znění pozdějších předpisů.
39. Zákon č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení), ve znění pozdějších předpisů.
40. Zákon č. 129/2000 Sb., o krajích (krajské zřízení), ve znění pozdějších předpisů.
41. Zákon č. 130/2000 Sb., o volbách do zastupitelstev krajů, ve znění pozdějších předpisů.
42. Zákon č. 239/2000 Sb., o integrovaném záchranném systému a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů.
43. Zákon č. 240/2000 Sb., o krizovém řízení a o změně některých zákonů (krizový zákon), ve znění pozdějších předpisů.
44. Zákon č. 314/2002 Sb., o stanovení obcí s pověřeným obecním úřadem a s rozšířenou působností, ve znění pozdějších předpisů.
45. ŽENEVSKÉ ÚMLUVY O OCHRANĚ OBĚTÍ OZBROJENÝCH KONFLIKTŮ 1. vyd. Praha: Správa sociálního řízení FMO, Impuls, 1992. s. 240

Internetové zdroje

46. BÍLÉ POLIČANY. *Historie a současnost*. [online]. [cit. 2011-04-21]. Dostupné z: <http://antee.cz/bilepolicany/index.php?nid=772&lid=CZ&oid=419974>
47. ČESKÝ STATISTICKÝ ÚŘAD. *Počet obyvatel v obcích České republiky k 1. 1. 2010*. [online]. [cit. 2011-04-21]. Dostupné z: <http://www.czso.cz/csu/2010edicniplan.nsf/p/1301-10>
48. ENCYCLOPEDIA BRITANNICA. *Max Weber* [online]. [cit. 2011-04-21]. Dostupné z: <http://www.britannica.com/bps/search?query=max+Weber>
49. HASIČSKÉ TRADICE. *Počátky hasičství*. [online]. [cit. 2011-04-21]. Dostupné z: http://www.hasicsketradice.cz/index.php?option=com_content&task=view&id=56&Itemid=44
50. HASIČSKÝ ZÁCHRANNÝ SBOR ČR. *Historie profesionální požární ochrany v českých zemích*. [online]. [cit. 2011-04-21]. Dostupné z: <http://www.hzscr.cz/clanek/historicka-expozice-ve-zbirohu-historie-profesionalni-pozarni-ochrany-v-ceskych-zemich.aspx>
51. HASIČSKÝ ZÁCHRANNÝ SBOR ČR. *Jednotky požární ochrany*. [online]. [cit. 2011-04-21]. Dostupné z: <http://www.hzscr.cz/clanek/jednotky-po-218325.aspx>
52. HASIČSKÝ ZÁCHRANNÝ SBOR ČR. *Koncepce ochrany obyvatelstva do roku 2006 s výhledem do roku 2015*. [online]. [cit. 2011-04-21]. Dostupné z: www.hzscr.cz/soubor/modul-c-pdf.aspx
53. HASIČSKÝ ZÁCHRANNÝ SBOR ČR. *Koncepce ochrany obyvatelstva do roku 2013 s výhledem do roku 2020*. [online]. [cit. 2011-04-21]. Dostupné z: <http://www.hzscr.cz/clanek/koncepce-ochrany-obyvatelstva-do-roku-2013-s-vyhledem-do-roku-2020-503181.aspx>

54. HASIČSKÝ ZÁCHRANNÝ SBOR KRÁLOVÉHRADECKÉHO KRAJE.
Historie profesionální jednotky požární ochrany v Hradci Králové. [online]. [cit. 2011-04-21]. Dostupné z: <http://www.hzshk.cz/cs/kr-a-uo-hradec-kralove/historie/clanek-28/>
55. INSTITUT OCHRANY OBYVATELSTVA. *Stručná historie CO v našich podmínkách.* [online]. [cit. 2011-04-21]. Dostupné z: http://www.ioolb.cz/ioo_historie.php
56. JURISTIC. *Samostatná a přenesená působnost obce.* [online]. [cit. 2011-04-21]. Dostupné z: [http://spravni2.juristic.cz/154292/clanek/spravni2,](http://spravni2.juristic.cz/154292/clanek/spravni2)
57. NITRA, J. *Dobrovolní hasiči* [online]. 9. 2. 2009 [cit. 2011-04-21]. Dostupné z: http://www.dh.cz/index.php?option=com_content&view=article&id=478:lanek-josefa-nitry-svaty-florian-patron-hasi&catid=32:lanky&Itemid=43
58. VOJENSKÁ STRATEGIE ČR. [online]. [cit. 2011-04-21]. Dostupné z: <http://www.army.cz/assets/multimedia-a-knihovna/publikace/bezpecnostni-temata/22-vojenska-strategie.pdf>

9 PŘÍLOHY

Příloha č. 1

Seznam ORP na území ČR

Příloha č. 2

Dotazník

Zákon č. 314/2002 Sb., o stanovení obcí s pověřeným obecním úřadem a rozšířenou působností

Obce s rozšířenou působností

Jihočeský kraj

Blatná, České Budějovice, Český Krumlov, Dačice, Jindřichův Hradec, Kaplice, Milevsko, Písek, Prachatice, Soběslav, Strakonice, Tábor, Trhové Sviny, Třeboň, Týn nad Vltavou, Vimperk, Vodňany.

Jihomoravský kraj

Blansko, Boskovice, Brno, Břeclav, Bučovice, Hodonín, Hustopeče, Ivančice, Kuřim, Kyjov, Mikulov, Moravský Krumlov, Pohořelice, Rosice, Slavkov u Brna, Šlapanice, Tišnov, Veselí nad Moravou, Vyškov, Znojmo, Židlochovice.

Karlovarský kraj

Aš, Cheb, Karlovy Vary, Kraslice, Mariánské Lázně, Ostrov, Sokolov.

Královéhradecký kraj

Broumov, Dobruška, Dvůr Králové nad Labem, Hořice, Hradec Králové, Jaroměř, Jičín, Kostelec nad Orlicí, Náchod, Nová Paka, Nové Město nad Metují, Nový Bydžov, Rychnov nad Kněžnou, Trutnov, Vrchlabí.

Liberecký kraj

Česká Lípa, Frýdlant, Jablonec nad Nisou, Jilemnice, Liberec, Nový Bor, Semily, Tanvald, Turnov, Železný Brod.

Moravskoslezský kraj

Bílovec, Bohumín, Bruntál, Český Těšín, Frenštát pod Radhoštěm, Frýdek-Místek, Frýdlant nad Ostravicí, Havířov, Hlučín, Jablunkov, Karviná, Kopřivnice, Kravaře, Krnov, Nový Jičín, Odry, Opava, Orlová, Ostrava, Rýmařov, Třinec, Vítkov.

Olomoucký kraj

Hranice, Jeseník, Konice, Lipník nad Bečvou, Litovel, Mohelnice, Olomouc, Prostějov, Přerov, Šternberk, Šumperk, Uničov, Zábřeh.

Pardubický kraj

Česká Třebová, Hlinsko, Holice, Chrudim, Králíky, Lanškroun, Litomyšl, Moravská Třebová, Pardubice, Polička, Přelouč, Svitavy, Ústí nad Orlicí, Vysoké Mýto, Žamberk.

Plzeňský kraj

Blovice, Domažlice, Horažďovice, Horšovský Týn, Klatovy, Kralovice, Nepomuk, Nýřany, Plzeň, Přeštice, Rokycany, Stod, Stříbro, Sušice, Tachov.

Středočeský kraj

Benešov, Beroun, Brandýs nad Labem-Stará Boleslav, Čáslav, Černošice, Český Brod, Dobříš, Hořovice, Kladno, Kolín, Kralupy nad Vltavou, Kutná Hora, Lysá nad Labem, Mělník, Mladá Boleslav, Mnichovo Hradiště, Neratovice, Nymburk, Poděbrady, Příbram, Rakovník, Říčany, Sedlčany, Slaný, Vlašim, Votice.

Ústecký kraj

Bílina, Děčín, Chomutov, Kadaň, Litoměřice, Litvínov, Louny, Lovosice, Most, Podbořany, Roudnice nad Labem, Rumburk, Teplice, Ústí nad Labem, Varnsdorf, Žatec.

Vysočina

Bystřice nad Pernštejnem, Havlíčkův Brod, Humpolec, Chotěboř, Jihlava, Moravské Budějovice, Náměšť nad Oslavou, Nové Město na Moravě, Pacov, Pelhřimov, Světlá nad Sázavou, Telč, Třebíč, Velké Meziříčí, Žďár nad Sázavou.

Zlínský kraj

Bystřice pod Hostýnem, Holešov, Kroměříž, Luhačovice, Otrokovice, Rožnov pod Radhoštěm, Uherské Hradiště, Uherský Brod, Valašské Klobouky, Valašské Meziříčí, Vizovice, Vsetín, Zlín.

Dotazník

**Plnění úkolů obcí s rozšířenou působností na úseku požární
ochrany a ochrany obyvatelstva v ČR**

Tento dotazník bude sloužit pouze pro potřeby diplomové práce. Předem děkuji za Vaši ochotu a čas, který dotazníku věnujete a prosím o poslání vyplněného dotazníku na níže uvedený e-mail.

Bc. Lenka Milfortová

E-mail: L.milfortova@seznam.cz

Jihočeská univerzita v Českých Budějovicích

Zdravotně sociální fakulta

Civilní nouzová připravenost

1. Jaký je počet obyvatel v této ORP?

- a) do 5000 obyvatel
- b) 5001 – 10 000 obyvatel
- c) nad 10 000 obyvatel

2. Má obec zřízenou jednotku SDHO k provádění hašení požárů a záchranných prací při živelních pohromách a jiných mimořádných událostech:

- a) Ano
- b) Ne

U následujících úkolů (č. 3 – č. 25) prosím o zaškrtnutí té procentuální části, která si myslíte, že je dle Vašeho mínění a odborných znalostí a zkušeností v oblasti PO a OOB adekvátní pro ORP, ve které jste zaměstnán (a).

3. Plní JPO další úkoly ve svém územním obvodu:

- a) 100% - 80%
- b) 80% - 60%
- c) 60% - 40%
- d) 40% - 20%
- e) 20% - 0%

4. Udržuje obec trvale akceschopnost jednotky SDHO:

- a) 100% - 80%
- b) 80% - 60%
- c) 60% - 40%
- d) 40% - 20%
- e) 20% - 0%

5. Zabezpečuje obec odbornou přípravu členů jednotky SDHO:

- a) 100% - 80%
- b) 80% - 60%
- c) 60% - 40%
- d) 40% - 20%
- e) 20% - 0%

6. Zabezpečuje obec materiální a finanční potřeby jednotky SDHO:

- a) 100% - 80%
- b) 80% - 60%
- c) 60% - 40%
- d) 40% - 20%
- e) 20% - 0%

7. Zajišťuje obec péči o členy SDHO, jakož i péči o zaměstnance zařazené v jednotkách HZS podniků, členy jiných jednotek SDHO nebo podniků, popřípadě i o osoby vyzvané k poskytnutí osobní pomoci, jestliže zasahují za ztížených podmínek nebo u déle trvajících zásahu na území obce:

- a) 100% - 80%
- b) 80% - 60%
- c) 60% - 40%
- d) 40% - 20%
- e) 20% - 0%

8. Poskytuje obec náhradu ušlého výdělku členu jednotky SDHO, který se ve své pracovní době nebo v době, ze které mu plyne příjem z podnikání nebo jiné samostatně výdělečné činnosti, zúčastní zásahu při požáru nebo jiných záchranných prací při živelních pohromách nebo jiných mimořádných událostech nebo nařízeného cvičení anebo nařízené odborné přípravy:

- a) 100% - 80%
- b) 80% - 60%
- c) 60% - 40%
- d) 40% - 20%
- e) 20% - 0%

9. Zabezpečuje a hradí obec pro členy jednotky SDHO preventivní zdrav. prohl.:

- a) 100% - 80%
- b) 80% - 60%
- c) 60% - 40%
- d) 40% - 20%
- e) 20% - 0%

10. Zabezpečuje obec výstavbu a údržbu objektů požární ochrany a požárně bezpečnostních zařízení, zejména pro potřeby svého územního obvodu:

- a) 100% - 80%
- b) 80% - 60%
- c) 60% - 40%
- d) 40% - 20%
- e) 20% - 0%

11. Zpracovává obec stanovenou dokumentaci požární ochrany (dokumentaci o zřízení JPO, řád ohlašovny požárů, dokumentaci k preventivně výchovné činnosti, požární řád obce, dokumentaci k zabezpečení PO při akcích, kterých se zúčastňuje větší množství osob a úkoly PO pro období stavu ohrožení státu a válečného stavu):

- a) 100% - 80%
- b) 80% - 60%
- c) 60% - 40%
- d) 40% - 20%
- e) 20% - 0%

12. Zřizuje obec ohlašovnu požárů a další místa, odkud lze hlásit požár:

- a) 100% - 80%
- b) 80% - 60%
- c) 60% - 40%
- d) 40% - 20%
- e) 20% - 0%

13. Zabezpečuje obec zdroje vody pro hašení požárů:

- a) 100% - 80%
- b) 80% - 60%
- c) 60% - 40%
- d) 40% - 20%
- e) 20% - 0%

14. Zabezpečuje obec trvalou použitelnost zdrojů vody pro hašení požárů:

- a) 100% - 80%
- b) 80% - 60%
- c) 60% - 40%
- d) 40% - 20%
- e) 20% - 0%

15. Má obec stanoveny další zdroje pro hašení požárů:

- a) 100% - 80%
- b) 80% - 60%
- c) 60% - 40%
- d) 40% - 20%
- e) 20% - 0%

16. Umožňuje obec dislokaci jednotek HZS kraje v katastrálním území obce podle nařízení kraje:

- a) 100% - 80%
- b) 80% - 60%
- c) 60% - 40%
- d) 40% - 20%
- e) 20% - 0%

17. Přispívá obec jednotce (jednotkám) HZS kraje s dislokací na katastrálním území obce na její (jejich) provoz a vybavení těchto jednotek:

- a) 100% - 80%
- b) 80% - 60%
- c) 60% - 40%
- d) 40% - 20%
- e) 20% - 0%

18. Spolupracuje obec se sousedními obcemi při plnění úkolů k zabezpečení požární ochrany:

- a) 100% - 80%
- b) 80% - 60%
- c) 60% - 40%
- d) 40% - 20%
- e) 20% - 0%

19. Organizuje obec preventivně výchovnou činnost:

- a) 100% - 80%
- b) 80% - 60%
- c) 60% - 40%
- d) 40% - 20%
- e) 20% - 0%

20. Vydala obec obecně závaznou vyhláškou požární řád obce:

- a) 100% - 80%
- b) 80% - 60%
- c) 60% - 40%
- d) 40% - 20%
- e) 20% - 0%

21. Stanovila obec v obecně závazné vyhlášce podmínky k zabezpečení požární ochrany při akcích, kterých se účastní větší počet osob:

- a) 100% - 80%
- b) 80% - 60%
- c) 60% - 40%
- d) 40% - 20%
- e) 20% - 0%

22. Organizuje obec přípravu na mimořádné události:

- a) 100% - 80%
- b) 80% - 60%
- c) 60% - 40%
- d) 40% - 20%
- e) 20% - 0%

23. Zajišťuje obec varování obyvatelstva před hrozícím nebezpečím:

- a) 100% - 80%
- b) 80% - 60%
- c) 60% - 40%
- d) 40% - 20%
- e) 20% - 0%

24. Má obec vytipována příjmová místa pro evakuované obyvatelstvo:

- a) 100% - 80%
- b) 80% - 60%
- c) 60% - 40%
- d) 40% - 20%
- e) 20% - 0%

25. Podílí se obec na přípravě zajištění nouzového přežití obyvatel:

- a) 100% - 80%
- b) 80% - 60%
- c) 60% - 40%
- d) 40% - 20%
- e) 20% - 0%

26. Hospodaří obec s materiálem civilní ochrany:

- a) Ano
- b) Ne

27. Je v obci instalován místní informační systém zapojený do jednotného systému varování a informování?

a) Ano, v kolika obcích:

b) Ne

28. Pokud jsou na území ORP místa, která nejsou pokryta varovným signálem, jaký je náhradní způsob varování v těchto místech ORP (uved'te konkrétní způsob náhradního varování):

.....
.....
.....
.....

29. Má obecní úřad obce s rozšířenou působností zřízeno pracoviště krizového řízení:

a) Ano

b) Ne

30. Jakým způsobem zajišťuje obec ukrytí obyvatelstva před hrozícím nebezpečím:

.....
.....
.....